PN1399

Biblioteca Bucureștilor

3
Martie
2010

BIBLIOTECA METROPOLITANĂ BUCUREŞTI • ASOCIAȚIA BIBLIOTECARILOR ŞI DOCUMENTARIŞTILOR DIN ROMÂNIA • DIRECTOR: FLORIN ROTARU

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

IUSTIN MOISESCU

1910–1986

100 de ani de la naştere

„Ca oameni, noi trăim în lume, dar creştini fiind, noi credem în Cel ce a făcut lumea. Lui îi aducem închinarea rânduită de învățătura Sfintei noastre Biserici, Lui îi încredințăm rugăciunile noastre făcute întru frângere de inimă, pe El îl preamărim cu cântări de laudă, Lui îi aducem prinosul smereniei noastre. Ascultarea de El ne-o arătăm prin alipirea noastră puternică de Sfânta Sa Biserică…“

Din vol.
„Pentru pacea a toată lumea…“

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Sumar

Răsfoiri
Adrian MARINO – Viaţa unui om singur 2

BUCUREŞTII DE ALTĂDATĂ
Florin N. ŞINCA – Primul sediu cunoscut al Agiei – 1812 3
Vera MOLEA – Mitică Georgescu, negustor şi animator de cultură 5

Patrimoniu 7

ISTORIA CĂRŢII
Gheorghe Speteanu, un editor optimist 8

AUTOGRAFE CONTEMPORANE
Nicolae ROTARU – 60 9

MERIDIAN BIBLIOTECONOMIC
Din viaţa Bibliotecii Metropolitane Bucureşti
Liber la lectură: AMPLUS deschide sezonul comerţului cu carte 12
ZIUA POLIŢIEI sărbătorită în parcul Herăstrău 13
Un model de parteneriat: Ploieştiul cultural onorează Capitala 14
Ion CONSTANTIN – Ziua Basarabiei 15
Premiile Fundaţiei Culturale Magazin Istoric pe anul 2009 17
Dana PETRESCU – Indexarea bazelor de date 18
De la filialele BMB... 19
Ziua Recunoştinţei / Parteneriat comunitar 20

EBLIDA – Către un regim unitar al drepturilor de autor în Europa 21

Bibliotecile lumii
Roswitha POLL, Peter TE BOEKHORST – Măsurarea calităţii.
Măsurarea performanţelor în biblioteci (X) 23

Corespondenţă din Paris
Jean-Yves CONRAD – 130 de ani de relaţii diplomatice româno-franceze
De Ziua Femeii, evocare a femeilor-aviator 30

Orizonturi
Nicoleta NĂSTASE – Moştenirea culturală a miraculoasei Grecii 31
Marian NENCESCU – Mihail Diaconescu şi exerciţiile de memorie 33

Am primit, vă semnalăm
„Vitralii. Lumini şi umbre" 34
„Istorie şi civilizaţie", sau recuperarea simţului istoric 35

Catalog 36

Repere
Marian NENCESCU – Calendarul lunilor. Mărţişorul, „funia zilelor" 38

Calendar 39

BIBLIOTECA METROPOLITANĂ BUCUREŞTI 34152
https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Răsfoiri

Viaţa unui om singur

Adrian MARINO

Tot ceea ce urmează poate să pară afectat, pretenţios, snob-filozofic, şi totuşi sunt cât se poate de sincer. Exprim un profund adevăr. Am descoperit stoicismul în mod instinctiv, încă din adolescenţă. Citind *Manualul* lui Epictet (în versiunea C. Fedeleş), am fost străfulgerat încă de la primul aforism: „Sunt lucruri ce depind de noi şi altele ce nu depind de noi." Mi s-a revelat, dintr-odată, un teribil şi decisiv adevăr. În acelaşi timp şi cea mai bună definiţie a instinctului de conservare şi a echilibrului interior. Nu sunt de acord, acum, la sfârşitul vieţii, cu lista de „lucruri" care, după filozoful antic, nu depind de noi: corpul, bogăţia, celebritatea, puterea. Filozofie de sclav resemnat, sub un regim de tiranie imperial. Dar, în esenţă, alternativa rămâne fundamentală. Am verificat-o de-a lungul întregii vieţi. Există puternice analogii între tirania imperială şi statul totalitar modern, condus de despoţi sinistri, gen Hitler şi Stalin. Nu este însă vorba, în nici un caz, de o schemă livrescă. Pe parcurs, mi-am consolidat cunoştinţele cu unele lecturi de bază. Nu foarte multe, dar esenţiale: Marc Aureliu, Cebes, Diogene Laertiu, Seneca, unele studii. Găseam însă în ele, mai limpede formulate şi mai bine organizate, doar propriile mele înclinaţii, idei, constatări şi concluzii. Stoicismul meu era instinctiv, temperamental, organic. Ştiu, bine de tot, acum, într-un târziu, ce depinde şi ce nu depinde de mine. Dacă aş fi învăţat această lecţie de la început aş fi suferit, cu certitudine, mult, mult mai puţin. Şi nu m-aş mai fi agitat steril şi inutil.

Pentru mine, stoicismul este o metodă de supravieţuire morală, într-o perioadă de adversităţi inflexibile, tiranice. N-am fost totdeauna la înălţimea acestei filozofii superioare. Totul constă în a te ridica, în permanenţă, la cauzele ultime, riguros obiective, previzibile. În acelaşi timp, să-ţi dai seama că ceea ce te tulbură într-adevăr nu sunt lucrurile neplăcute în sine, ci doar emoţiile, judecăţile şi aprecierile noastre şi ale altora despre aceste lucruri. Nu este deci vorba de a accepta pasiv fatalitatea unei voinţe divine, oarbe, iresponsabile şi iraţionale, ci de luciditatea activă, analitică, a unui lanţ cauzal obiectiv, riguros „istoric", de anticipări şi previziuni justificate. În această zonă înscriu toate eşecurile sau semieşecurile personale şi, mai ales, ceea ce aş numi eşecuri obiective, cauzal-obiective. Aminteam de polemicile mele adesea absurde. Ele nu mi-au atras decât răzbunări, insulte şi riposte grosolane. Rezultatul a fost totdeauna steril şi dezamăgitor. „Poţi să fii invincibil, dacă nu începi nici o luptă unde nu depinde de tine să învingi" (Epictet, *Manual* XIX). Deci nu laşitate deghizată, ci prudenţă superioară şi realism calculat. Nu resemnare pasivă, ci evaluare obiectivă a forţelor care se confruntă. Acestea sunt realităţile şi ele nu pot fi schimbate. Oricât ne-am agita sau ne-am sacrifica inutil. Tot ce depinde de mine personal am căutat să fac „bine", cât mai bine posibil. Dar eu nu puteam să fac „tot". De unde, treptat, o anume blazare şi indiferenţă superioară. O acceptare demnă şi calmă a unor situaţii pe care, oricât de mult aş fi dorit, nu le puteam modifica sau controla, într-un sens sau altul. [...]

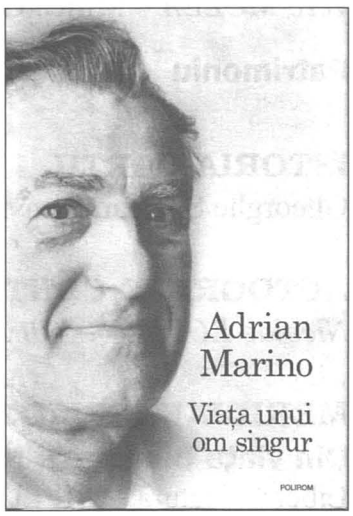

Problema lui *restitutio*, mai ales, mă preocupa şi chiar mă obseda. La început, n-o vedeam cu toată claritatea. Pe de o parte, ea mi se părea o expresie tipică a pasivităţii, imobilismului şi conservatorismului politic desuet, îngust şi închistat. Nu credeam nici posibil, nici admisibil a ţine istoria în loc. Evit – cum se vede cu uşurinţă – cât pot cuvântul „reacţionar". O serie de reforme mi se păreau – şi mi se par şi în continuare – strict necesare. Dar, pe de altă parte (notez fugitiv acum, în acest context, doar câteva idei), refuzul acestui principiu însemna, în acelaşi timp, un atentat grav, inadmisibil, împotriva dreptului de proprietate. Criteriul esenţial de disociere dintre comunism şi anticomunism. N-aveam pe atunci toate elementele unei documentări obiective şi argumentări complete. Dar câteva tendinţe, reparatoare, mi se păreau indispensabile, fundamentale: unde este posibil, *restitutio* trebuie făcută direct, în „natură". Unde nu este posibil, prin despăgubiri băneşti sau prin cedare de acţiuni la noile industrii privatizate, care au dezvoltat şi modernizat vechile instalaţii. Oricum, o formă de reparaţie este imperios necesară. Şi regretam profund că nimeni nu discută această problemă, în mod serios şi sub toate aspectele. Mă voi mai lovi de ea, încă din plin, mult mai târziu, după 1989, când va reveni, în mod inevitabil, în actualitate. Cu toată brutalitatea.

Observam mereu o repulsie instinctivă de a accepta discuţia problemelor „sociale" şi „ideologice" de esenţă. Pentru mai toţi, doar o influenţă marxistă respingătoare. Şi totuşi, ideea unor „reforme" trebuia luată în consideraţie, chiar dacă mediul se dovedea total ostil. Unele sclipiri, foarte rare, de luciditate erau cu atât mai remarcabile. Cineva, dintre „deţinuţi", ne-a caracterizat cu o spirituală şi foarte exactă formulă: „victime ale statisticii". Eram integral de acord cu această definiţie. Fericită. Se aresta planificat, metodic, până la procentul de 1–2% din populaţie, pentru ca restul să „stea cuminte". Să nu se revolte. Stalinism terorist represiv în plină acţiune. Dar nimeni, la rarele inspecţii ce aveau loc, nu se declara, pe faţă, „prizonier politic". Se accepta, în mod tacit sau nu, eticheta umilitoare, marxistă, de „contrarevoluţionar", aplicată, nediferenţiat, tuturor deţinuţilor. [...]

Din Adrian Marino, *Viaţa unui om singur*, Editura Polirom, Iaşi, 2010, pp. 18-19, 66-67

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

BUCUREŞTII DE ALTĂDATĂ

Primul sediu cunoscut al Agiei – 1812

Drd. Florin N. ŞINCA

Cea mai veche menţiune a unei reşedinţe a Agiei datează din *17 decembrie 1812*, când domnitorul fanariot Ioan Gh. Caragea (1812–1818) porunceşte lui *vel aga Alecu Ghica* să se stabilească, împreună cu instituţia pe care o conducea, în *casele lui Păun Işlicarul, situate pe Podul Târgului de Afară*.

Iată pitacul domnesc:

„Dumneata Vel Agă, fiind că semptul caselor dumitale este depărtat de târg şi dintr-această pricină a depărtării, nu te îndemănezi a căuta cu înlesnire trebile câte privesc la memurietul Agiei, iar mai vârtos când se întâmplă (ferească Dumnezeu!) prin târg vreun iangăn; De aceea îţi poruncim dumitale ca îndată după primirea acestui domnesc al nostru pitac, numaidecât să te aşezi în casele lui Păun Işlicarul din Podul Târgului de afară, mutând acolo tot tacâmul Agiei, iar pentru chiriaşul ce se află acum într-însele, să îngrijeşti a-i găsi alt conac. 1812 Decembrie 17. I. Ioan Gh. Caragea Voevod."

Aşadar, pe lângă responsabilitatea mutării a tot ceea ce ţinea de Agie, Alecu Ghica mai trebuie să-i găsească fostului chiriaş alt imobil, ceea ce socotim a fi fost o eroare.

Să vedem însă, pe baza documentelor arhivistice şi a admirabilelor lucrări consacrate vechii „Cetăţi a lui Bucur", unde se găseau aceste „case" ale işlicarului Păun, însemnând de fapt un imobil cu anexele sale. Cu alte cuvinte, să le localizăm, folosindu-ne de mai vechi ori mai noi repere edilitare.

După cum bine ne spune istoricul C.C. Giurescu, *„Podul Târgului de Afară pornea de la Curtea Domnească"*, adică din capătul uliţei Işlicarilor, azi str. Franceză. Sediul primăriei *„se afla mai înainte laolaltă cu acela al Poliţiei (Agiei) în Piaţa Mare"*, în nişte clădiri pe locul cărora au fost construite Halele Centrale.

Potrivit lui Vasile Daşkevici – căruia-i datorăm mare parte a cercetărilor – imobilul se afla *„la colţul străzii Bazaca cu strada Carol, fostă Işlicarilor, de unde începea Podul Târgului de Afară"*. În anii '30 ai trecutului secol, neobositul chestor bucureştean localiza clădirea ce ne apare într-o gravură a lui Poitevin-Skeletti pe locul magazinului de manufactură Theodor Atanasiu & Comp, situat în Piaţa de Flori, având deasupra intrării de pe colţul teşit un panou cu inscripţia *„La vulturul de mare cu peştele în ghiare"*.

Tăind centrul Bucureştiului de la vest la est, cu prăvălii şi dughene, *Uliţa Işlicarilor* se va numi mai târziu str. Franceză sau Franţuzească, pentru că într-una din clădirile situate pe ea se instalase consulul francez. În planul de elevaţie al lui Poitevin-Skeletti, din 1880, întocmit pe baza unuia mai vechi, realizat în 1844–1846 de maiorul baron Arthur Rudolf Borroczyn, strada apare cu ambele denumiri. După 1880 se va numi Franceză, apoi Str. Carol I, comuniştii îi vor spune 30 Decembrie, după 1989 va fi botezată Iuliu Maniu, pentru a redeveni str. Franceză, aşa cum îi e numele şi azi! Biată străduţă bătrână, martoră la atâtea şi atâtea grozăvii, peste ce edili ai nimerit!

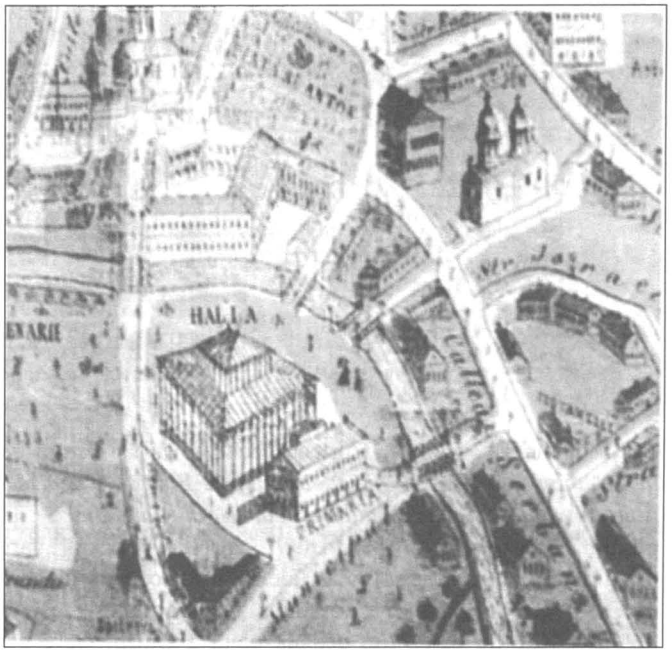

Locul Agiei la 1812

Uliţa Işlicarilor se bucura de o anumită importanţă în acea vreme. În planul ofiţerului austriac Ferdinand Ernst (1791), ea figurează ca fiind podită, alături de Uliţa Lipscanilor, Şelarilor, Bărăţiei, Colţei ş.a., după 1860 fiind pavată cu piatră de Scoţia. Pe la 1814, în *Ciocoii vechi şi noi*, Nicolae Filimon ne înfăţişează aceste uliţe, ca mai toate celelalte, „aşternute cu scânduri de stejar" şi având „pe dedesupt canale pentru scurgerea apei". Uliţa despre care vorbeam pornea de la Podul Mogoşoaiei (Calea Victoriei, după 1878), din dreptul Mânăstirii Sf. Ioan Grecesc (azi Palatul CEC), mergea aproape drept pe la miazăzi de biserica Sf. Dumitru („biserica de jurământ"), intersecta Şelarii şi Căldărarii, trecând printre Biserica Sf. Anton (arsă la 1847) şi Hanul lui Manuc (1804) şi se sfârşea în Podul Târgului de Afară (Calea Moşilor).

Cât despre *str. Bazaca*, amintind de Bucureştioara, unul din afluenţii Dâmboviţei, reputatul istoric Constantin C. Giurescu precizează şi cursul acesteia. Astfel, izvorâtă de pe locul unde azi este Grădina Icoanei, străbătea mahalaua Săpunarilor sau Scaunelor, forma Lacul Suţului (după numele proprietarului locului), în spatele spitalului Colţea, apoi se bifurca. Unul dintre fire apuca prin Târgul Cucului (la sud de P-ţa Sf. Gheorghe), cobora spre Bărăţia, pe lângă zidurile

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Primul sediu al Agiei – „Casa lui Păun Işlicarul" (1812) de pe Podul Târgului de Afară (Calea Moşilor), la intersecţia cu ulița Bazaca (azi I.C. Brătianu)

Curții Domnești (Muzeul „Curtea Veche" de azi) și *„se vărsa în Dâmbovița, în dreptul stradelei numită Bazaca – azi desființată – adică în dreptul halei de carne din Piața Unirii"*. În planul Capitalei din 1895–1899, „strada Bazaca apare mărginită la un capăt de strada Halelor, iar la celălalt de strada Carol". Bucureștenii mai vârstnici își mai amintesc desigur de fosta hală de carne din actuala piață a Unirii. Oarecum asemănătoare ca înfățișare celei de la Piața Obor, existentă și azi, cea de la Unirii era situată în fața Hanului lui Manuc, în locul unde azi se găsește o parte a parcului (segmentul de stradă de la Magazinul Unirea și până în Splaiul Independenței poartă acum numele de str. Halelor). Tot aici a existat și Primăria orașului, așa cum putem vedea în vechi fotografii. Bazaca era o stradă-bazar, cu farmecul ei de demult, cu dudui ce-și vindeau trupul la etaj.

Zona hanului Bazaca și a pieții Sf. Anton a constituit scena tulburărilor orchestrate de liberali, în august 1865. Potrivit lui George Potra, str. Bazaca era situată peste drum de Piața de Flori (Piața Sf. Anton), având în dreapta hanul lui Manuc, iar în stânga vechiul magazin al lui Theodor Atanasiu, *„La vulturul de mare cu peștele în ghiare"*. Aici se afla în vechime *hanul Bazaca*, numele provenind de la proprietarul său, un anume Anastasie Bezaca (Bazaca), care la începutul secolului al XIX-lea se afla în slujba armatei țariste, fiind trimis la București, în condițiile declanșării războiului ruso-turc (1806–1812), unde a rămas, făcând avere.

Pentru o bună poziționare, de un mare ajutor ne este planul ofițerului Dimitrie Papazoglu din 1871. Aici găsim specificată chiar ulița cu pricina, ulițele Patriei și Moșilor, biserica Sf. Ioan, hanul Manuc ș.a. Cursul Dâmboviței trecea chiar prin fața hanului Manuc și după acest traiect vest-est, în dreptul străzilor Bazaca și Patriei (aproape de B-dul Corneliu Coposu de azi) cotea 90⁰ pe direcția nord-sud.

Ulița Bazaca forma cruce cu Ulița Franceză, cu Podul Târgului de Afară (Calea Moșilor) și cu Ulița Patriei. Astfel, capătul său nordic era în Calea Moșilor, continua coborând pe traiectul de azi al B-lui Ion C. Brătianu (care nu era deschis!), lăsând pe dreapta Agia, Piața Florilor, Piața Sf. Anton, și mai spre est hanul Manuc. Se sfârșea în malul Dâmboviței, mai precis pe un pod situat pe latura de nord-est a halei de carne. Pe stânga, la intersecția cu Calea Moșilor, aveam *biserica Sf. Ioan* (zidită în 1756, se afla atunci la capătul Podului Beilicului; azi doar latura vestică i se mai vede dintre blocuri, după ce a fost translatată 23 de metri, în anul 1986), str. Patriei și alte clădiri a căror natură nu o cunoaștem. Ce avem acum? Păi, pe dreapta b-dului Ion C. Brătianu (fost 1848), socotind dinspre Universitate, avem un bloc nou și lung, cu magazine la parter și birouri la etaj. El acoperă Piața Sf. Anton, cu cea mai veche biserică a Capitalei și cu monumentul ce amintește de biserica arsă la marele foc din 1847 și mai acoperă bineînțeles latura estică a hanului Manuc. B-dul I.C. Brătianu are în capătul său sudic P-ța Unirii. Aici, spre dreapta, la un unghi sub 90⁰ avem str. Halelor, care trece prin fața amintitului han și sfârșește în Spl. Independenței, în dreptul str. Căldărari, amintind de vechea denumire a segmentului de „splay". Pe stânga avem magazinul universal „Cocor" și un bloc, colț cu b-dul Corneliu Coposu.

În ce privește Calea Moșilor, deși înainte-vreme pornea cam de pe trotuarul stâng al b-dului Ion C. Brătianu, cum privim spre Colțea, după sistematizarea zonei, acum începe din spatele magazinului „Cocor", unde-i și intersecția cu str. Bărăției. Primele clădiri de pe această bătrână „cale" sunt: pe dreapta Romexterra Bank, o clădire din perioada interbelică, iar pe stânga o clădire la fel de veche, sediu al Casei de modă „Adeline". Iar de aici, dacă continui pe Calea Moșilor, descoperi ascunsă, dinapoia unor alte clădiri, biserica Sf. Gheorghe Vechi, fondată de Mircea cel Bătrân „din sus de moara de pe Calea Târgului de Afară, unde trăgea mitropolitul când venea din Târgoviște", lăcașul de acum fiind ctitoria Brâncoveanului.

Prin urmare, *clădirea Agiei de la 1812* era situată oarecum la apus de biserica Sf. Ioan. Pe o latură dreaptă avea Podul Târgului de Afară, iar pe cea din stângă Ulița Patriei. Astăzi, dacă ar trebui să clădim reședința Agiei acolo unde ea s-a aflat, am bloca circulația din fața magazinului Cocor, întrucât *ea ar fi pe carosabilul b-dului Ion C. Brătianu*.

Așadar, la 1812 în acest loc avem sediul Agiei, incluzând: vătafii de plasă, Tribunalul Agiei, dorobanții agiești și căpitanul acestora („Vel căpitan za dorobanți"), polcovnicul de cioclii, ceaușul Agiei, căpitanul de tulumbagii etc. […]

Text și imagini reproduse din
Florin N. Șinca, *Din istoria Poliției Române*,
Vol. I *Între onoare și obedienţă*,
cu o prefață a academicianului Florin Constantiniu,
Tipografia RCR Print, București, 2006,
pp. 200-204

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Mitică Georgescu, negustor şi animator de cultură

Dr. Vera MOLEA

Prodigioasa activitate teatrală, desfăşurată pe scenele grădinilor de vară ale Bucureştilor de altădată, a fost susţinută de oameni care au ştiut să îmbine întotdeauna comerţul cu arta. Una dintre figurile bucureştene cunoscute, de la sfârşitul secolului al XIX-lea şi începutul celui de-al XX-lea, a fost Mitică Georgescu.

***

Om de afaceri, mai ales în domeniul restaurantelor, Mitică Georgescu a închiriat, pe la sfârşitul secolului al XIX-lea, spaţioasa curte a unei case, care aparţinea unei doamne, Străchinescu. Locul se afla pe strada Câmpineanu, alături de Teatrul Naţional. Aici avea să-şi deschidă o frumoasă grădină Mitică Georgescu. Moda grădinilor de vară cu scenă de teatru era *en vogue*. Aşa că, nici la grădina „Mitică Georgescu" nu a întârziat să apară o astfel de scenă.

Prima afacere cu teatru, pe care a întemeiat-o întreprinzătorul nostru, a fost în 1884. Atunci, a deschis o stagiune de vară cu doi cântăreţi italieni, un violonist şi un pianist. În anii următori, Mitică Georgescu a angajat cupletişti români. Faimosul Gherman Popescu, Iancu Dumitrescu, I. D. Ionescu sau vestiţii Creţu şi Bernard au dat reprezentaţii artistice pe scena de la grădina „Mitică Georgescu".

În vara lui 1892, Mitică Georgescu l-a adus pe Zaharia Buruienescu şi trupa sa, compusă, mai ales, din rude. Buruienescu era o figură aparte în peisajul teatrului românesc, căci, pe lângă talentul de a interpreta cuplete şi vodeviluri, el aducea bucurie spectatorilor cu melodiile cântate la frunză şi coajă de mesteacăn. Gala Galaction scria în ziarul „Scena" despre o întâmplare petrecută în stagiunea 1897–1898: „Avusese talent moşneagul. Într-o vară, la Mitică Georgescu – mi-a povestit scumpul şi vechiul meu amic Demetrius – era printre spectatori şi Caragiale. Buruienescu improviza pe un om amărât, căruia îi murise nevasta. Caragiale sta şi-l urmărea cu ochii strălucitori. Când actorul a terminat, marele autor dramatic l-a aplaudat călduros, l-a adus la el la masă şi i-a făcut cinste."[1]

În verile care au urmat, pe la „Mitică Georgescu" au continuat să treacă numeroşi actori, unii cunoscuţi, alţii care încercau să se facă cunoscuţi. Nu ştim dacă întâmplarea de mai jos ţine de anecdotică sau chiar aşa s-a petrecut. Se spune că actorul Nicolae Hagiescu s-ar fi jenat să fie văzut jucând într-o grădină de vară, în faţa unor oameni care aveau în faţă fripturi, mici şi halbe pline cu bere. I.L. Caragiale, admirator al actorului, pentru a-l determina să joace cu aceeaşi dezinvoltură ca pe scena Naţionalului, nu s-a sfiit să urce, el însuşi, pe scenă şi, în entuziasmul publicului, a spus câteva cuvinte. Din acel moment actorului Hagiescu nu i-a mai fost niciodată ruşine să joace în grădinile de vară.

În 1896, în grădina lui Mitică au răsunat cupletele spuse de Gherman Popescu, un extraordinar animator de teatru, care colindase toată ţara cu trupele sale de teatru. Verile următoare l-a avut din nou amfitrion pe Zaharia Buruienescu.

Din 1899, patronul a adus îmbunătăţiri substanţiale grădinii sale. În faţa scenei a aşezat opt loji cu mese mici la mijloc, trei rânduri de scaune cu mese în faţă, apoi, ceva mai în spate, încă patruzeci de mese cu scaune, iar în fundul grădinii alte şaizeci de mese fără scaune. Existau şi două piane: unul era în interiorul restaurantului, iar celălalt în grădină.

Mitică Georgescu

Preţurile biletelor erau astfel: 4 lei loja, 1 leu locul din cele trei rânduri, 50 bani locul dintre cele patruzeci şi gratuit la mesele din spate. Aveau un singur afiş, scris de mână, pus în faţa grădinii. Câteva dintre aceste afişe erau împărţite de chelneri pe la mesele consumatorilor. În vara lui 1899, Mitică Georgescu a angajat, pentru tot sezonul estival, trupa lui Aron Bobescu. Contractul era clar: fiecare actor urma să primească 4 lei pe zi, iar prânzul şi cina erau gratuite la restaurantul lui Mitică. De asemenea, li se asigurase cazare gratuită la un hotel din apropiere. În caz de ploaie, trupa era obligată, prin contract, să joace în sala din interiorul restaurantului. Artiştii aveau meniu fix: la prânz – supă şi o mâncare; seara – friptură şi macaroane sau ceva dulce.

Trupa lui Bobescu avea în componenţă pe următorii actori: Nicolae Niculescu-Buzău, Leontina Ioanid, Josefina Reitman, Ecaterina Vigny (viitoarea soţie a lui Constantin Tănase). Prima reprezentaţie a fost *Insula florilor* pe un libret de Bengescu şi muzica de Cohen Lânarul. Au urmat operetele: *Mascota*, *Clairette în concentrare*, *Perichola*, *Voievodul Ţiganilor*, *Păunaşul Codrilor*, *Orfanul din Dorna*. În vara următoare a fost solicitat din nou Aron Bobescu cu trupa sa. Trebuie menţionat faptul că patronul Mitică Georgescu, în general, deschidea grădina la 10 mai. Dar, nu întotdeauna căldura se instala din luna mai. Or, în acel an s-a întâmplat să fie chiar rece, creând disconfort spectatorilor. Drept urmare, scaunele din grădină erau cam goale, lucru pe care patronul nu putea să-l accepte. Pierzând bani, l-a găsit ţap ispăşitor pe Bobescu. Mitică Georgescu, om de acţiune, a renunţat la serviciile artistice ale acestuia şi a cerut, printr-o scrisoare, ajutorul actorului Niculescu-Buzău, care plecase din trupa lui Bobescu:

„Dragă Buzilă, m-am nenorocit cu trupa lui Bobescu. Am rămas sărac. Te rog să-mi faci o trupă de comedie, cum ştii, şi să nu mă coste mai mult de 1200 lei pe lună, casă şi

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Nicolae Niculescu-Buzău

masă, cu începere de la 1 iulie, că până atunci mai joacă trupa lui Bobescu. I-am şi anunţat. Răspunde urgent."[2]

Niculescu-Buzău a format în scurt timp o trupă de operetă[3]. Condiţiile în care s-au desfăşurat repetiţiile erau improprii din cauza faptului că trupa lui Bobescu avea contractul încheiat până la sfârşitul lunii mai.

Ansamblul condus de Niculescu-Buzău a debutat pe scena grădinii „Mitică Georgescu" cu premiera *Clairette în concentrare*. Succesul noii trupe a fost fulminant. S-au mai prezentat în vara lui 1900: *Mătuşa lui Carol*, *Primul bărbat din Franţa*, *Mascota*, *Controlorul de vagoane*, *Mademoiselle Nitouche*, *Păpuşile*, *Birja 117*, *Haimanalele*, *Domnul vânează*, *Băieţaşul tatei*, *Bucureştiul râde – Bucureştiul plânge*. Veneau la „Mitică Georgescu" oameni din toate categoriile sociale, de la mahalagii la protipendada bucureşteană. Adesea putea fi văzut, după cum îşi aminteşte Niculescu-Buzău, şi beizadea Viţel[4] cu soţia.

Deşi grădina „Mitică Georgescu" era căutată, atât de consumatori, cât şi de trupele de teatru, ea a fost desfiinţată în 1901. Hotărârea Consiliului Municipal fusese determinată de faptul că alături de grădină se afla un sanatoriu cu bolnavii doctorului Kiriac, care era şi consilier municipal. Acesta era nemulţumit că bolnavii săi nu se puteau odihni din cauza zgomotului făcut în grădină. Mitică Georgescu nu a dezarmat după acest episod şi a continuat să facă afaceri din amestecul de comerţ şi teatru. O nouă afacere, din care teatrul nu lipsea, a avut-o în 1903 cu Mihail Stere, la grădina Otetelişanu.

În 1905, s-a dărâmat vechiul palat al poştelor, din strada Doamnei, şi s-a clădit Camera de Comerţ. Pe locul rămas viran s-a deschis parcul Bazilescu, cu primul cinematograf gratuit deschis de Mitică Georgescu. Se spune că „tot Bucureştiul alerga atunci la parcul Bazilescu" să vadă minunile celei de-a şaptea arte.

Apoi, Georgescu a luat în antrepriză grădina Blanduziei unde vara organiza stagiuni de comedie, operă şi operetă. Cum cinematografele deveniseră o afacere rentabilă, numele lui Mitică Georgescu apărea tot mai des în acest domeniu. În 1912, devenise proprietarul şi directorul cinematografului Apollo din Str. Doamnei nr. 4. În urma dărâmării acestei clădiri a construit vis-à-vis un alt cinematograf cu acelaşi nume.

Informaţiile despre activitatea lui Mitică Georgescu s-au întrerupt în jurul anului 1912. Numele lui a rămas în epocă nu doar de mare negustor, ci şi de mare animator de cultură.

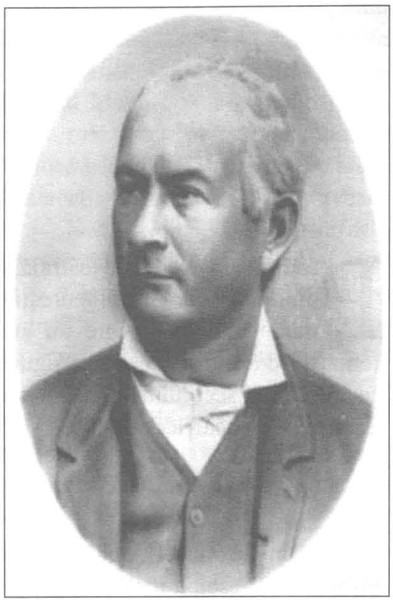

Zaharia Buruienescu

Note:

1. Gala Galaction, „Zaharia Buruienescu", în „Scena", anul I, nr. 89, luni 24 decembrie 1917.

2. Nicolae Niculescu-Buzău, *Suveniruri teatrale*, Editura ESPLA, Bucureşti, 1956.

3. Trupa lui N. Niculescu-Buzău: Achil Popescu, Josefina Reitman, Ecaterina Vigny, Ghiţă Popescu, soţii Ion şi Maria Dumitrescu, M. Fedor şi Bianchi, pianistul trupei.

4. Grigore Sturdza, zis Beizade Viţel, era fiul lui Mihail Sturdza şi al Elizei Rosetti. După moartea Elizei, Mihail avea să devină Domnitorul Moldovei. Beizade Viţel şi fratele său Dimitrie au fost trimişi să studieze la Berlin (iniţial, tatăl îşi trimisese fiii la studii în Franţa, la Lunéville, dar ţarul Rusiei, Nicolae I, aflat în conflict cu Franţa, s-a supărat şi, de frică să nu-şi piardă tronul, Mihail Sturdza i-a trimis în Germania). Beizade Viţel era „Bărbat de o statură înaltă şi înzestrat din naştere cu o putere musculară neobişnuită, n-a cruţat nici o silinţă pentru a o mai spori prin tot felul de exerciţii. Gelos de isprava lui Milton de la Crotona, şi-a pus în gând să facă la fel. Spre acest sfârşit a început să poarte în spinare un viţel mic, în fiecare zi, în cursul unui anumit timp, urmând să repete această manoperă până ce viţelul a ajuns juncan. Această ispravă fiind cunoscută în ţară, beizade Grigore a căpătat de la popor porecla de Beizade Viţel. [...] Beizade Grigore era un admirator pătimaş al sexului frumos; succesele lui pe acest câmp, în tinereţe, au fost multiple. Mult zgomot a făcut dragostea lui pentru contesa Dash, cunoscuta scriitoare franceză", în Radu Rosetti, *Scrieri* (Restitutio), Editura Minerva, Bucureşti, 1980, p. 440.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Patrimoniu

Correspondinţe între Ministeriul din Întru şi Municipalitatea Capitalei

Consiliul Miniştrilor, în şedinţa de astăzi 25 iulie 1861, luând în consideraţiune referatul D-lui Ministru treburilor din Întru în privinţa cheltuielii udatului stradei Mogoşoaiei, a şoselei Kiselef şi a stradelor ce conduc la intrarea grădinei Cişmegiului, pentru timpul de vară. [...]

Consiliul încuviinţează măsura luată de D-nu Ministru treburilor din Întru d'a se continua udarea prin vătaful de sacagii cu preţul ficsat prin contractul ce fusese încheiat de Municipalitatea Capitalei, şi chibzuieşte a se deschide D-lui Ministru din Întru un credit straordinar de lei două-zeci şi patru de mii cinci-zeci No. 24,050, socotit câte lei 3,700 pe lună pentru un timp de 9 ½ luni cu începere de la 1 Aprilie trecut. Acest credit se acordă în chip de împrumutare, urmând a se invita Municipalitatea oraşului a face cuvenita repartiţiune pe case, ca astfel să se poată despăgubi casa fiscului.

Miniştri ***Dimitrie Ghica, Ioan Cantacuzino, Plagino, Văleanu***

Darea de seamă a Administraţiei Comunei Bucuresci pe timpul de la 1 ianuarie 1889 pînă la 1 ianuarie 1890, presentată de Primar, Consiliului Comunal în şedinţa de la 23 Februarie 1890

Tipografia Carol Göbl, Bucuresci, 1890

Domnilor Consiliari,

Îndatorirea ce se impune Primarului prin art. 106 din legea Comunală ca să presinte Consiliului, în fiecare an, odată cu budgetul, o espunere a întregei administraţiuni a Comunei, legiuitorul a înscris'o nu atât în scopul ca Consiliul să ia cunoştinţă de lucrările săvîrşite de autoritatea Comunală, cât pentru a se aduce la cunoştinţa cetăţenilor în mod somariu actele săvîrşite de administraţiunea Comunală, în diferitele ramuri de edilitate, şi mai cu seamă în scop ca D-nii alegători să poată controla şi observa de aproape dacă representanţii intereselor Comunei au îndeplinit bine şi în conformitate cu legea sarcina ce li s'au încredinţat. [...]

(Primar, Em. Protopopescu Pake)

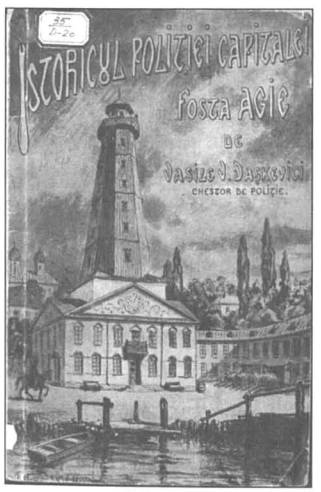

Vasile V. DAŞKEVICI, ***Istoricul Poliţiei Capitalei: fosta Agie***

Tipografia „Cultura", Bucureşti, MCMXXXIV

Poliţia... e tot atât de vechie ca omenirea însăşi.

În înţelesul de astăzi însă, ca instituţie organizată, ea nu există, în ţara noastră, de cât din veacul al XVII.

La începuturile vieţii noastre de Stat, la noi, ca şi în toate celelalte ţări, poliţia făcea parte – se confunda chiar – cu justiţia, care la rândul ei se exercita de aceleaşi organe ce concentrau în mâna lor atribuţiuni de ordin militar, judecătoresc şi administrativ.

Spre a ajunge ceia ce este astăzi, poliţia a suferit, în decursul veacurilor, atâtea prefaceri: dela Vătaful de vânători al celor dintâi Voevozi, „dătători de legi şi datini", trecând peste Agii domniilor pământene şi fanariote, – până la Prefectul de poliţie din vremea de acum.

Cunoaşterea acestor transformări, în apropiată legătură cu fazele istoriei noastre naţionale, formează obiectul lucrării de faţă. [...] (Vasile Daşkevici)

Rubrică realizată de Serviciul Patrimoniu Cultural. Memorie Comunitară al Bibliotecii Metropolitane Bucureşti

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

ISTORIA CĂRŢII

Gheorghe Speteanu, un editor optimist:

„Cândva se vor normaliza lucrurile şi la noi"

În România funcţionează la ora actuală, după unele estimări neoficiale, peste 3.000 de edituri. Cu toate acestea, nu există o evidenţă strictă a lor, câtă vreme, ca orice societate comercială, editurile depind de vânzarea de carte. Cu alte cuvinte: mulţi chemaţi, puţini aleşi. În realitate, sunt active mai puţin de 200 de edituri şi doar câteva dintre ele se pot lăuda că trăiesc efectiv din comerţul cu cartea. Cât despre programele editoriale, despre serii şi colecţii, despre promovarea creaţiei originale autohtone sau străine, sau, şi mai mult, promovarea lecturii prin manifestări publice adresate unor anumite categorii de cititori, astfel de obiective devin simple utopii. Despre acest mod profund neeconomic la nivel social, şi nociv sub aspectul accesului la cultură, ne-a vorbit dl. Gheorghe Speteanu, directorul Editurii „Fundaţia Culturală Gheorghe Marin Speteanu" din Bucureşti.

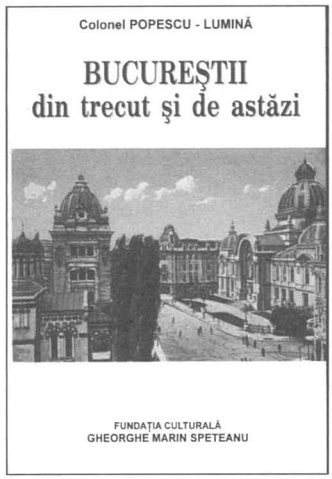

Î: Sunteţi prezent la majoritatea târgurilor şi saloanelor bucureştene de carte. Care este efectul acestei insistenţe de a vă adresa nemijlocit publicului cititor?

R: Deocamdată este singura modalitate de a ne face cunoscuţi. De peste 10 ani de când funcţionăm, editura nu a primit nici un leu de la stat, din contră, noi fiind cei care, din puţinii bani câştigaţi din carte, am susţinut multe programe culturale în şcoli. Amintesc astfel premiile „Anastase Stoian" pe care le-am acordat unor elevi de la Liceul „I.L. Caragiale" din Brăila, constând în cărţi, dar şi rechizite şcolare, inclusiv dulciuri. Amintesc aici că profesorul Stoian, în memoria căruia am instituit acest premiu – au fost până în prezent 4 ediţii anuale, numărul premianţilor depăşind 50 de copii –, au fost unul din acei dascăli exemplari care a murit efectiv la catedră, în timp ce-şi exercita profesia...

Î: Trecând în alt registru, ce semnificaţie are numele editurii?

R: Gh. Marin Speteanu a fost părintele meu. A fost economist, absolvent al Academiei Comerciale, dar a activat şi în sport, ca jucător la „Unirea Tricolor", iar apoi ca arbitru şi observator federal. De altfel, dumnealui i se datorează şi primele Regulamente postbelice ale jocului de fotbal. De curând, am oferit Muzeului Sportului câteva din manuscrisele şi ediţiile rare ale unor documente sportive de primă mână. De asemenea, tatăl meu a învăţat, ca autodidact, limba esperanto, şi în anii '50–'60 coresponda în această limbă. De la el am moştenit şi o importantă bibliotecă pe care, tot la sfatul lui, am oferit-o Aşezământului Cultural Antim din Bucureşti. Ţin minte şi acum bucuria părintelui arhimandrit Grigore Babuş de la Mănăstirea Antim – Dumnezeu să-i ţină memoria – când a primit cărţile oferite de noi.

Î: Totuşi, cum aţi ajuns să editaţi cărţi?

R: După 2000 am trecut de la iniţiativele culturale la editarea propriu-zisă de carte. Opţiunea mea şi a soţiei mele, în prezent pensionară ca şi mine, dar care a lucrat toată viaţa la Biblioteca Naţională, în ultimii ani fiind şi şef de serviciu, a fost să publicăm carte despre Bucureşti. Am ales pentru început *Istoria Bucureştilor* de Ionnescu-Gion, apoi *Bucureştii ce se duc* de H. Stahl şi, în sfârşit, cartea lui Popescu-Lumină, *Bucureştii din trecut şi azi*. Acestea au fost şi cele mai bine vândute cărţi ale noastre. Am publicat şi carte cu conţinut creştin, respectiv o serie de broşuri cu pilde biblice, din seria „Gând bun", pe care le-am oferit gratuit bolnavilor din spitale. Iniţiativa a aparţinut doamnei Irina Nicolau – şi dânsa plecată acum la ceruri – cea care, în calitate de director adjunct la Muzeul Ţăranului Român, ne-a ajutat să ne apropiem de opera pictorului Victor Brauner, apoi a lui Harry Brauner, folcloristul, şi a Lenei Constante, soţia sa, artist plastic şi fostă deţinut politic. Am publicat chiar şi o carte despre această familie, în parteneriat cu Muzeul Ţăranului Român şi Editura Paideia.

Î: Vă întreb direct, domnule Speteanu, mai pot rezista editurile mici în economia de piaţă?

R: Noi, până acum, am scos peste 30 de titluri, unele bine primite de public şi de presă. Cea mai recentă este cartea lui Viorel Cosma despre *Bucureşti – citadelă seculară a lăutarilor români (1550–1950)*. Tot anul trecut am publicat o serie de cărţi ale lui Romus Dima, sub genericul „Sub cupola Parlamentului", dedicate unor bărbaţi politici importanţi ai ţării. Pe acelaşi plan al importanţei, mă mândresc şi cu seria dedicată Iuliei Haşdeu (autoare, doamna Jenica Tabacu), ca şi *Primii istoriografi ai Bucureştilor*, după o idee ce aparţine soţiei mele.

Totuşi, nu sunt deplin mulţumit, nu atât material, cât sufleteşte. Am editat, zic eu, lucrări importante, fără să primesc măcar un leu de la stat. Sper, totuşi, că, într-o zi, lucrurile se vor normaliza şi la noi.

A consemnat,
M. NENCESCU

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

AUTOGRAFE CONTEMPORANE

Nicolae ROTARU – 60

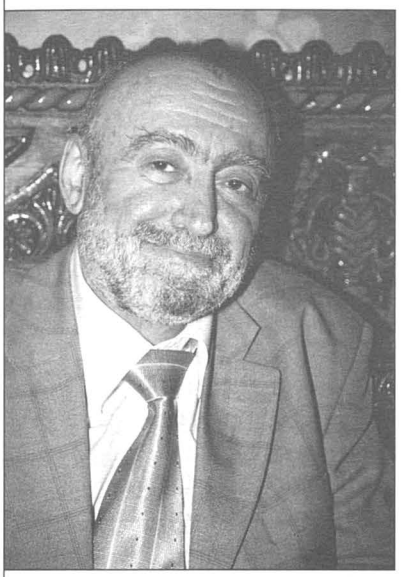

Fişe pentru o bio-bibliografie

Schiţă biografică

1950, 28 martie: se naşte, ca fiu al soţilor Constantin şi Constantina (născută Niţu) Rotaru, agricultori, în comuna Glâmbocata (azi sat al comunei Leordeni), judeţul Argeş; 1969: absolvent al Liceului „Vladimir Streinu", Găeşti; 1972: termină Şcoala militară de ofiţeri (transmisiuni) Sibiu şi este repartizat instructor la Şcoala de Radiotelegrafişti, Câmpina; 1975: se mută la Bucureşti, în Comandamentul Trupelor de Securitate; 1979: este admis la Academia Militară, Facultatea Transmisiuni; 1982: câştigă concursul de debut cu roman (Editura Eminescu); 1983: atestat ziarist profesionist şi angajat redactor la hebdomadarul „În slujba patriei" al Ministerului de Interne; 1984: câştigă concursul de debut cu poezie (Editura Cartea Românească); 1985: câştigă alt concurs de debut cu proză scurtă (Editura Facla, Timişoara); 1993: redactor-şef la revista „Pentru Patrie"; 1999: primeşte Premiul Editurii MI pentru eseistică; 2001: devine lector universitar la Academia de Poliţie, publică a 35-a carte; 2003: îşi ia doctoratul în sociologia comunicării (Universitatea din Bucureşti) şi e decorat cu Ordinul Virtutea Militară în rang de Cavaler; 2004: se pensionează din Arma Jandarmerie şi publică a 45-a carte. Nominalizat la Premiul „General c.a. Ioan Sichitiu" al Statului Major General al Armatei; 2005: devine conferenţiar universitar la ANI şi, la retragerea din rândul cadrelor militare, primeşte Ordinul Ziariştilor cl. I Aur şi Diploma de Onoare a Asociaţiei Scriitorilor Bucureşti; 2007: este cadru didactic asociat la Universitatea Hyperion şi tipăreşte a 70-a carte. Prin Ordinul 1643/02.08.2007 al MECT, i se acordă titlul didactic de profesor universitar de Informaţii, Leadership, Psihosociologie şi Comunicare; 2008: numărul cărţilor ajunge la 75, este nominalizat la Premiul „Mareşal Averescu" al revistei „Gândirea militară românească". Lansează: volumul şapte din *Cartuşiere* (cea *siv*), cartea a noua din colecţia „Biblioteca Jandarmului" (*Al şaselea simţ*), volumul de eseuri *Art management* şi ultimul set de *Trilogii* (cea *de duh*) după cele ale elementelor primordiale (*lut, foc, apă, aer*) cuprinzând versuri; 2010: schimbă prefixul 60 la 28 martie, bucuros să fi publicat peste 80 de cărţi şi-ncrezător că va mai putea s-o facă, în ciuda opreliştilor, crizelor şi a celorlalte „brambureli" poreclite democraţie.

Cărţi publicate (selectiv)

Statui de humă, poezie (vol. *9 poeţi*), Ed. Cartea Românească, Buc., 1984 (red. Mircea Ciobanu); *Răstimpuri*, proză scurtă (vol. *Gustul livezii*), Ed. Facla, Timişoara, 1985 (red. Ion Anghel); *Semne de armă*, povestiri, Ed. Militară, Buc., 1986 (red. Mariana Avanu); *Lumina zilei*, proză scurtă, Ed. Facla, Timişoara, 1989 (red. Marcel Tolcea); *Bârlogul teroriştilor*, proză scurtă poliţistă, Ed. MI, Buc., 1995 (red. Claudiu Istrate); *Proprietarii de iluzii*, proză scurtă, Ed. Porto Franco, Galaţi, 1996 (red. Constantin Vremuleţ); *Ultima dorinţă*, roman poliţist, Ed. Militară, Bucureşti,1996 (red. Firiţă Carp); *Criminal de elită*, roman poliţist, Ed. AMB, Buc., 1996 (red. Aurel Maria Baros); *Deceniul Secsy*, poezii, Ed. Helicon, Timişoara, 1999 (red. Ioan I. Iancu); *Compendiu etic*, eseistică, Ed. MI, Buc., 1999 (red. Claudiu Istrate); *Aripi de hârtie*, haiku-uri (în patru limbi), Ed. Ar-Thema, Buc., 2000 (red. proprie); *Comunicarea în organizaţii militare*, eseistică, Ed. Tritonic, Buc., 2002, ed. II, 2005 (red. Mireille Rădoi); *Bis in idem*, poezie, Ed. Anastasia-Ina, Buzău, 2002 (pref. Nicolae Dragoş) (red. proprie); *Cartuşiera gri*, publicistică, Ed. RAO, Buc., 2003 (red. Mioara Andrei); *Cine, ce, cum, când*, memorialistică, Ed. Fundaţiei Revista Jandarmeriei, Buc., 2004 (pref. Constantin Bălăceanu-Stolnici) (red. proprie); *Cartuşiera bej*, publicistică, Ed. Detectiv, Buc., 2004 (pref. Fănuş Neagu) (red. proprie); *Răspântia*, roman, Ed. RAO, Buc., 2004 (Cartea întâi a *Trilogiei de lut*) (red. Ilieş Cîmpeanu); *Renaşteri*, roman, Ed. RAO, Buc., 2004 (Cartea a doua a *Trilogiei de lut*) (red. Ilieş Cîmpeanu); *Ruinele*, roman, Ed. RAO, Buc., 2004 (Cartea a treia a *Trilogiei de lut*) (red. Ilieş Cîmpeanu); *Mirabile dictu (101 nemuritori)*, portrete literare, Ed. Detectiv, Buc., 2005 (red. Firiţă Carp); *Carcera de oase*, poezie, Ed. RAO, Buc., 2005 (Tom 1, *Trilogia de foc*) (pref. Ion Rotaru) (red. Ilieş Cîmpeanu); *Istoria umbrei*, poezie, Ed. RAO, Buc., 2005 (Tom 2, *Trilogia de foc*) (pref. George Stanca) (red. Ilieş Cîmpeanu); *Cartuşiera uni*, publicistică, Ed. Detectiv, Buc., 2006 (pref. Horia Gârbea) (red. Firiţă Carp); *Psi-comunicare*, eseistică, Ed. ANI, Buc., 2007 (pref. Cr. Fl. Popescu) (red. proprie); *Cartuşiera fov*, publicistică, Ed. Detectiv, Buc., 2007 (pref. Vasile Ursache) (red. Firiţă Carp); *Criză şi comunicare*, eseistică, Ed. Detectiv, Buc., 2007 (red. Firiţă Carp); *Terra teribilă*, fapt divers, Ed. Timpolis, Timişoara, 2007 (pref. D.T. Popa) (red. Melania Cincea); *Călimara cu tuş*, publicistică, Ed. ANI, Buc., 2009 (red. proprie); *Cartuşiera red*, publicistică, Ed. Detectiv, Buc., 2009 (postfaţă Petre Flueraşu); *Zodii de pământ*, povestiri, Ed. Detectiv, Buc., 2009 (red. Firiţă Carp); *Communication*, eseistică, Ed. ANI, Buc., 2010; *Conduc, ergo sum*, eseistică, Ed. ANI, Buc., 2010.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

„Autorul face un evident progres nu numai în arta narațiunii, ci și în cea a creionării unor personaje memorabile, creând o adevărată lume la viața căreia, citind, parcă am participa cu adevărat. (…) Iar dacă, totuși, putem vorbi de un personaj unic, atunci acesta este acea mirifică lume a ostășiei" […] (**Al. Piru**, Cuvânt înainte la *Front de inimi*, Ed. Militară, Bucureşti, 1991)

„Sunt *cazuri* grave, unele senzaționale, altele dezolante, pe care autorul le-a cunoscut direct sau le-a auzit de la alții. Nu exclud și posibilitatea ca el să le fi inventat pur și simplu sau, mai plauzibil, pornind de la o întâmplare – cum se zice – adevărată, să fi brodat în jurul ei o mică narațiune cu o morală explicită la urmă." […] (**Eugen Simion**, *Între ficțiune și anchetă socială*, prefață la *Destine arestate*, Ed. Militară, Bucureşti, 1993)

„Lumea lui Nicolae Rotaru se apropie mult de cea moromețiană relansând conceptul de realism obiectivat de alte trepte temporale, dar veridic legitimat." (**Victoria Milescu**, *Nicolae Rotaru, Dincolo de Styx*, Universul cărții, apr. 2002)

Chemarea tatii

Tata tărăgănează să vină,
s-a obișnuit cu mormântul
și lumea cealaltă,
descurcă-te, îmi zice în fiece vis,
ce-l are drept personaj,
cu somnul rărit ca un rând
de porumb iertat în duminici
nelucrătoare, descurcă-te,
că prea ți-o luaseși în cap
ca mestecenii din Brașnița
care se credeau de zăpadă
ori ca puțul din Târleasca
doritor să-și bea singur apa…
Mă descurc, nu zic nu,
dar parc-aș vrea să vină și el
și să-mi spună ce părere are,
despre strigoaica-muză și de
șarpele casei ce-mi tot umplu
carcasa de oase cu idei delincvente…

Gânduri tăcătoare

Gândurile mele tac singure
ca șirul de eroi ai comunei
Glâmbocata, cu nume săpate
în piatra monumentului
din curtea școlii elementare,
tac și se tocesc sub dinții
timpului trecător ca fierăstrăul
prin trunchiurile fostei păduri
a statului socialist multilateral
desființat, se albesc,
gândurile mele împietrite
sub curgerea indecisă a pârâului
naș de așezare natală,
ca niște tigve de veterani
păstrând amintiri cicatrizate
în vitrina cu imobilizări sângerânde,
zac înfricoșate și solemne,
ca la o judecată de apoi.

Viziune catehetică

Ctitoresc verbe biserici –
Ieri ateu, azi între clerici!
Meșteresc poeme sfinte
Din ofranda de cuvinte!
Înalț, poezii prescură
Din a slovelor făptură!
Car pe schele-n turlă sus
Zbor de rugă spre Iisus!
Ard al necredinței seu
Slujitor marelui zeu!
Ziditor de cărți didahii
Cum m-au sfătuit ierarhii!
Întemeietor, prin carte,
De troiță și cetate!
Spornic bard urbi et orbi
Când zbor negru taie corbii
Pe sub ceru-nalt și greu
Unde bunul Dumnezeu,
Rabdă, iartă și creează,
Pentru-atunci când vom fi lipsă
Mistuiți de-apocalipsă!

Datornic

Pe muchia aceleiași octombrii
Mă-nvrednicesc a fi dăinuitor,
Și în tăcerea vechilor cazanii
Mă-ngrop ca mucenicul iertător.

Las ușa sufletului larg deschisă
Ca un mormânt de pace-ncăpător
S-aștept smerit îngenuncheat a rugă
S-aud la armă cuiul percutor.

Când, pus la zid, de drum sunt pregătit
Și glonțul cu efect omorâtor,
Să plece ca un vis din somn fugind
Spre trupul meu cu un plecat dator!

Poem îngeresc

Dau buzna-n mine ultime tristeți
Cu zorii sângerând la glezna zilei
Duminici fără glas și dimineți
Le-arunc discret într-o cutie-a milei.

Un biet romantic dintr-un veac apus,
O umbră zdrențuită printre cruci,
Deși am isprăvit, ce-aveam de spus,
Nu pot s-azvârl și ultimul atunci.

Înmiresmat cu-mpărtășiri divine,
Retras din fire când mă risipesc,
Simt trupul cum ușor devine
Ca un poem din urmă, îngeresc!

Te rog, vară

Te rog să nu te lași murită,
tu, vara mea pribeagă și bolnavă,
sub zodia hulpavă, nărăvită,
ca dintr-o flotă, ultima epavă!

Te rog, fierbintea mea răcire
să nu ne părăsești a doua oară,
sub ev de bâjbâieli și rătăcire
în care traiu-i trecere-ntr-o doară.

Te rog, așijderi, dusa mea dogoare
să nu ne iei cu tine clorofila,
ne lasă visul tăinuit în floare
că-n rest e Dumnezeu cu mila!

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

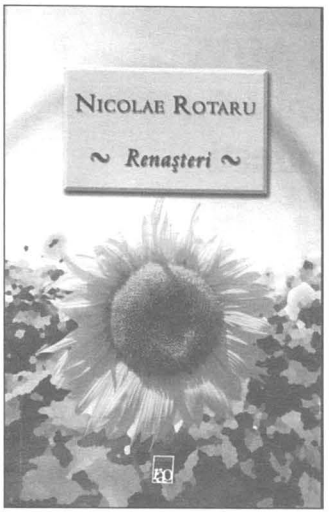

Aproape de fiecare dată, când vine vorba despre mine, cei care mă cunosc mă etichetează incomod, făcându-mi, astfel, un compliment. Sunt incomod, fiindcă nu practic lenea, ignoranța, complicitatea, toleranța față de lași, inculți, învârtiți, lingăi, lichele, bobleți, mârlani, javre, turnători, ticăloși, fiindcă nu pot să tac și să accept ilegalitatea, inechitatea, raptul, fofârlica, necinstea, dezonoarea. [...]

*

Astăzi, valorile culturale sunt (dacă sunt) lăsate la coada urgențelor europene. Avem probleme majore cu *acquis*-ul comunitar, cu corupția, cu minorii (chiar și cu minerii!), cu drogurile, cu *big brother*, cu prostituția, cu traficul de arme și de mașini furate, cu degradarea mediului și câte alte priorități. Cui mai folosește cartea? Dar știința de carte? Dar scriitorii? Ce profit aduc? Cum maximizează profesia de... poet conturile? Cum etajează vilele meseria de scriitor? Cum înzecește hectarele de pământ și apartamentele îndeletnicirea de eseist? Ce limuzină îți permiți dacă ești dramaturg? Unde îți trimiți în *week-end* sau la... studii progeniturile dacă ești jurnalist nealiniat, neînregimentat, neînduplecat? [...]

*

Coroana nucului Codinei, unduită de răsuflările vântului matinal, secera mănunchiuri de raze și, în locul unde-ar fi trebuit să ardă pământul, se odihneau la umbră copiii veniți cu caprele pe Valea Seacă. Ziua abia născută era ca un cuptor uriaș în care colcăia argintul topit, iar aerul leșios se lăsa purtat de răsunetul zefirului sinucigaș, băgând în sperieți și păsările cerului, care renunțau la zbor și se-aciuiau pe vreo creangă, cu aripile lăsate. Zăduful se-ntinse mult peste granițele zilei și se potoli abia târziu, în noapte, stins cu găleți de rouă vărsate peste câmpuri și colnice, pentru a începe să ardă din nou ațâțat de soarele înfocat, punctual la reîntâlnirea cu zorii."

Ștefan Trucală privi peticul de hârtie pe care așternuse aceste cuvinte. Nu putu merge mai departe, deși schimbase zeci de pixuri, rupsese zeci de coli pe care încercase să-și ducă mai departe gândurile. Nimic. Se gândea doar la Costin și la ceea ce se putea întâmpla. Într-un târziu renunță la ideea continuării acelei povestiri, la travaliul scrierii unei cărți care, nici nu era sigur, va vedea sau nu lumina tiparului. [...]

*

Preotul făcu cruce largă, o tăcere încăpătoare se așternu peste salonul de spital. Pacientul galben la față simți că se sufocă. Interveniră medicii, fu întins pe patul mobil și dus rapid la reaminare, de unde nu mai ieși decât alb, fără viață.

Spovedania asasinului se dovedi adevărată. Poliția, procuratura, justiția primiră palma peste obraz, iar Aurel Nedelcu fu scos din pușcărie. Ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, băiatul poștașului veni în Leordeni, ca orice tânăr care se liberează din armată. Serviciul lui militar a fost, de fapt, o participare la luptă, un război psihologic, un prizonierat absurd, un calvar din care, iată, acum a scăpat.

Coborând din autobuzul de Pitești, în gura uliței bisericii, Aurel nu a făcut la dreapta pentru a ajunge acasă, ci o ținu drept înainte, până sub coastă. A cerut paracliserului bisericii Călugărița două lumânări pe care le-a aprins lângă două cruci din cimitir: cea aflată la căpătâiul iubitei sale și cea pe care scria numele asasinului acesteia. După aceea, a plecat agale spre coastă, el știe unde, să plângă amar, singur, bărbătește, nevăzut de nimeni.

Referințe critice și fragmente de proză din volumele
Linia de sosire, Editura Ministerului Administrației și Internelor, București, 2005, pp. 177-178, 256-257, 269;
Cartușiera bej, Editura Detectiv, București, 2004, pp. 450, 466;
Renașteri, Editura RAO, București, 2004, p. 262

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

MERIDIAN BIBLIOTECONOMIC

Din viaţa Bibliotecii Metropolitane Bucureşti

Liber la lectură:
AMPLUS deschide sezonul comerţului cu carte

Prima manifestare editorială a anului, în fapt *deschiderea* sezonului 2010 de comerţ cu cartea, a avut loc în perioada 3 – 7 martie a.c. la Bucureşti. Este vorba de *Salonul de Carte, Presă şi Muzică AMPLUS*, ajuns la cea de-a XV-a ediţie, găzduit, ca de obicei, de Muzeul Naţional de Istorie a României. În ciuda vremii cu totul nefavorabile – zilele „babelor" au adus zăpadă şi lapoviţă în loc de ghiocei – bucureştenii, şi mai ales bucureştencele, nu s-au lăsat aşteptaţi, în speranţa că primăvara le va aduce şi cadouri, nu doar frig şi umezeală. Între surprizele Salonului din acest an s-au numărat şi fetele de la „Etnic" şi „Senzual", aflate sub contract cu Casa de discuri RBA Music (director, contestatul Radu Baron), dar şi grupul folcloric al Uniunii Elene, care au oferit ample spectacole live. Au mai fost lansări de carte, demonstraţii de măiestrie artizanală oferite de societatea „Vacanţe la Ţară", cărţi şi discuri cu preţ redus de la „Adevărul Holding" şi „Jurnalul naţional", dar şi carte de valoare, în special din zona academică, universitară sau a grupurilor etnice aflate în evidenţa Departamentului pentru relaţii interetnice din subordinea Guvernului României. Într-un cuvânt, a fost o manifestare de ţinută, purtând girul Ministerului Culturii şi Cultelor, dar şi al altor instituţii de prestigiu de nivel naţional. Numărul de edituri şi instituţii participante – peste 100 – este o dovadă a interesului public pentru carte, dar mai ales a investiţiilor într-un domeniu care, singur, poate oferi cheia relansării economice.

În acest context, prezenţa – tradiţională – a Bibliotecii Metropolitane Bucureşti a purtat nu doar amprenta unei normalităţi culturale, cât mai ales a unei opţiuni reale pentru o anumită conduită culturală. Prin programul „Biblioteca Bucureştilor", BMB asigură nu doar una dintre publicaţiile de prestigiu în domeniul biblioteconomic, revista omonimă ce a intrat în al 13-lea an de existenţă, dar mai ales o colecţie de carte cu conţinut multicultural, în fapt o tentativă curajoasă de recuperare a unui patrimoniu ce aparţine de drept bucureştenilor.

Întrucât anul acesta revista „Biblioteca Bucureştilor" a cunoscut un schimb de generaţii, cunoscutul poet Ion Horea, cel care a asigurat linia editorială în ultimii ani, retrăgându-se din publicistica activă, una dintre manifestările BMB la salon a fost dedicată exclusiv acestui eveniment. Prezent la manifestare, poetul Ion Horea a rememorat nu doar anii petrecuţi alături de colectivul bibliotecii, cât mai ales a exprimat încrederea că şi pe viitor revista îşi va continua programul cultural care a consacrat-o.

Altă manifestare a avut în prim plan prezentarea activităţii Centrului de Studii pentru Românii de Pretutindeni, care funcţionează la nivelul BMB. A prezentat obiectivele Centrului şi programul editorial demarat dl. dr. Ion Constantin, cercetător ştiinţific asociat în cadrul instituţiei noastre. Un program de filme în format digital, prezentat de colaboratorul Centrului pentru Tineret, dl. Valentin Partenie, a completat inedita prezentare culturală.

Organizată de Serviciul Patrimoniu Cultural. Memorie Comunitară şi de redacţia „Biblioteca Bucureştilor", participarea BMB la Salonul de Carte AMPLUS a reprezentat o confirmare a disponibilităţii Bibliotecii noastre de a veni în întâmpinarea nevoilor publicului bucureştean.

CRONICAR

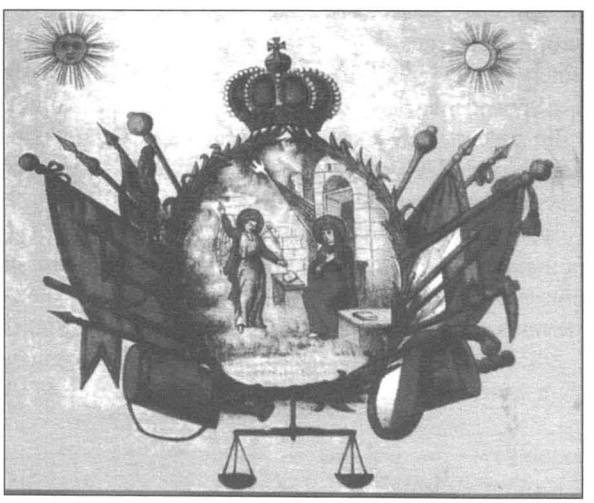

Drapelul Agiei la 1822.
Reprezentarea Bunei Vestiri

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

ZIUA POLIŢIEI
sărbătorită în parcul Herăstrău

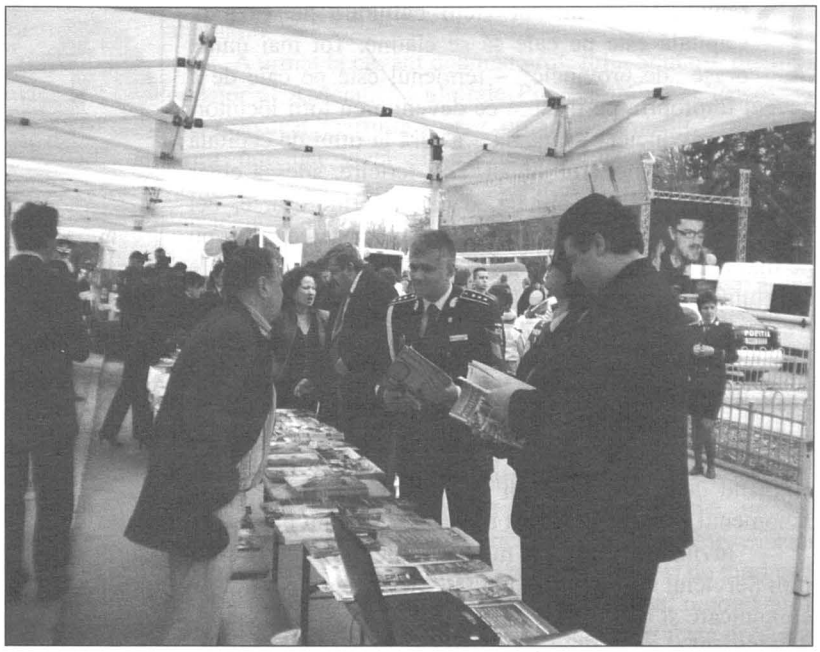

Prin tradiţie, Ziua Poliţiei Române este aniversată de Buna Vestire (25 martie). Este data – atestată istoric – când domnitorul muntean Gheorghe Bibescu a înmânat de Buna Vestire, în 1820, primului Agă (comandant general) al Agiei bucureştene, Mitiţă Filipescu, drapelul instituţiei, având pe el brodată imaginea Fecioarei Maria ce primeşte pe îngerul Gabriel – semn al Bunei Vestiri şi al speranţei naşterii Mântuitorului. În amintirea acestui eveniment, încărcat de semnificaţie creştină, dar şi cu reverberaţii militare, Poliţia (vechea Agie) fiind din totdeauna o structură publică în serviciul cetăţeanului, an de an, în săptămâna ce precede evenimentul sunt organizate acţiuni publice de sărbătorire a Poliţiei Române.

Anul acesta, la manifestările oficiale ce au avut loc pe 21 martie în parcul Herăstrău, Biblioteca Metropolitană Bucureşti a fost singura instituţie culturală bucureşteană invitată să participe *cu un stand propriu*, alături de structuri consacrate de ordine publică. De altfel, inspectorul general al Poliţiei Române, chestorul Petre Tobă, vizitând standul BMB, a ţinut să precizeze: „Avem nevoie de tradiţii. Avem nevoie de cultură. Poliţiştii români ştiu să preţuiască atât cartea cât şi pe slujitorii ei."

Vizitatorii, prezenţi în număr mare la aniversarea Zilei Poliţiei, au răsfoit cu interes mini-expoziţia de carte organizată de Serviciul Patrimoniu Cultural. Memorie Comunitară (responsabil de stand, colegul nostru Florin Preda, şeful serviciului) şi au consultat cu interes revista şi colecţia „Biblioteca Bucureştilor". Mulţi au promis chiar să se înscrie la Bibliotecă, mai ales că, recunosc cu sinceritate, preţul cărţii a devenit azi prohibitiv pentru mulţi bucureşteni. Totodată, BMB şi-a găsit statornici susţinători între jurnaliştii de la revista „Poliţia română", ca şi în colectivul Biroului de presă. Prezent şi el la Ziua Poliţiei, comisarul Cristian Ciocan, purtătorul de cuvânt al instituţiei (în imagine, la standul BMB), a promis că va oferi tot sprijinul pentru promovarea şi susţinerea postului TV „Kartier", ce va fi lansat de Centrul pentru Tineret al BMB în acest sezon.

CRONICAR

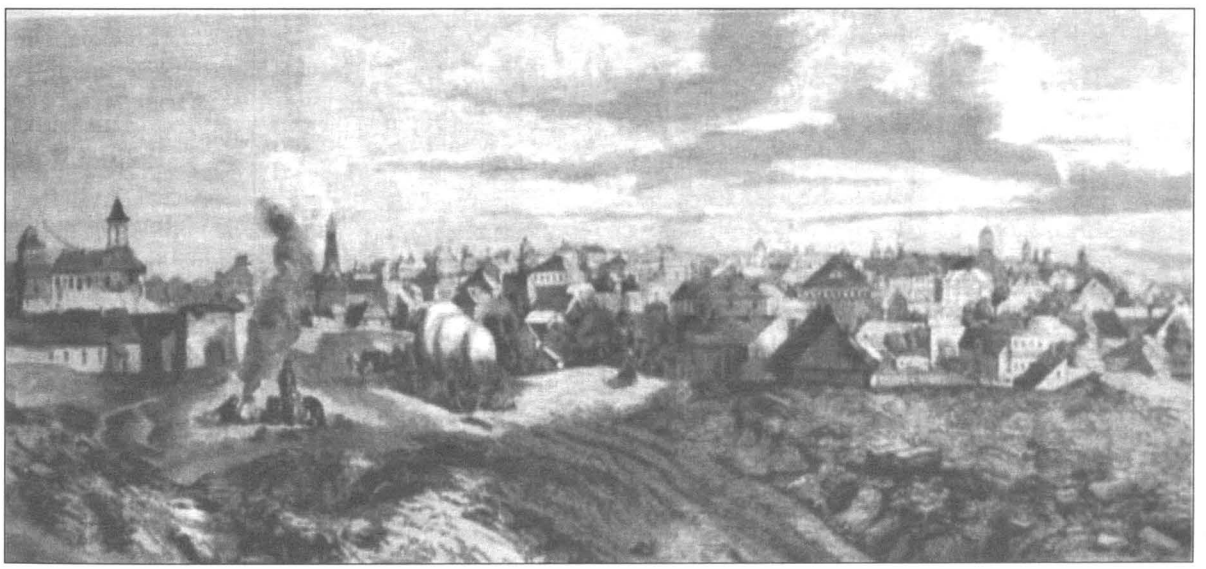

Capitala la 1841. În stânga, ctitoria lui Mihai Vodă Viteazul. În plan îndepărtat, clădirea Agiei

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Un model de parteneriat:
Ploieştiul cultural onorează Capitala

Prejudecata că miezul vieţii culturale pulsează în Capitală este pe cale să se clatine. Tot mai multe oraşe „de provincie" – termenul este pe cale de a deveni impropriu pe măsură ce devenim cu toţii locuitori ai „euro-provinciei" România – aspiră la titlul de capitală culturală după modelul sibian. Din fericire, adesea chiar reuşesc, devansând Capitala, dacă nu prin resurse, cel puţin prin tenacitate şi originalitate. În aceste condiţii, nu ne mai miră că la Ploieşti manifestările culturale dedicate „poetului necuvintelor" – Nichita Stănescu, fiu al oraşului – s-au desfăşurat în perioada 22 – 31 martie, eveniment ce a coincis cu *Zilele Bibliotecii Judeţene „Nicolae Iorga"*. În lipsa unui local adecvat – sediul central al Bibliotecii, situat în incinta Palatului Culturii, se află într-o „renovare" prelungită – manifestările s-au derulat în locaţii diferite, atrăgând de fiecare dată un public interesat nu doar de fenomenul cultural local, cât de reverberaţia lui publică, în general.

Invitată de onoare la manifestările dedicate cărţii şi slujitorilor ei de la Ploieşti a fost Biblioteca Metropolitană Bucureşti, prin Serviciul Patrimoniu Cultural. Memorie Comunitară. Cu acest prilej, d-nii Florin Preda şi Marian Nencescu au prezentat o comunicare şi un documentar multimedia cu privire la *Retorica morţii pe monumentele de for public*, urmărite cu real interes de publicul şi mass-media prezente în număr mare la activitatea găzduită de Palatul de Justiţie în ziua de 22 martie a.c.

Cu această ocazie, dl. Nicolae Boaru, directorul Bibliotecii Judeţene „Nicolae Iorga", a subliniat buna colaborare cu BMB, pornind mai ales de la modelul cultural promovat prin publicaţia şi colecţia „Biblioteca Bucureştilor". În acest sens, expoziţia de carte şi publicaţii editate de BMB a devenit nu doar o referinţă bibliografică, dar mai ales o oportunitate de a promova eficient activitatea bibliotecarilor prahoveni. (*CRONICAR*)

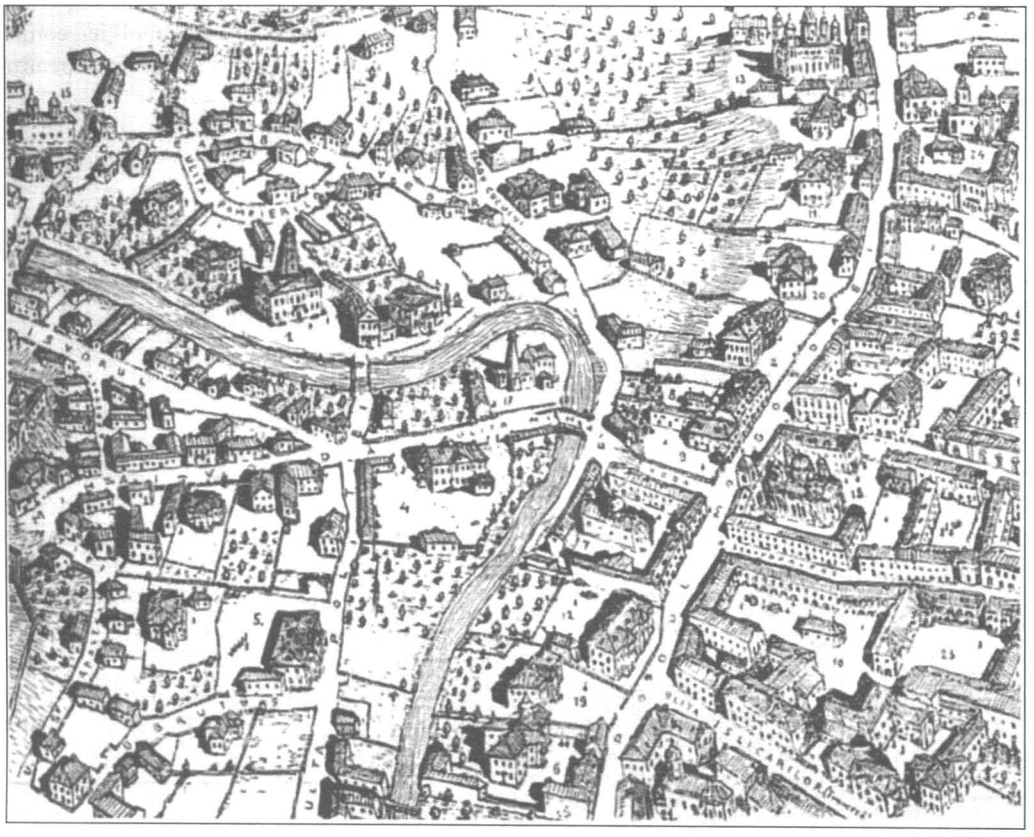

Planul Poitevin-Skeletti din 1849,
în care se vede clădirea Agiei, cu turnul pompierilor

Din istoria Poliţiei Române

Imagini în paginile 12, 13, 14, 33, 34, 35

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Ziua Basarabiei

Dr. Ion CONSTANTIN

Cu ocazia împlinirii a 92 de ani de la Unirea Basarabiei cu România, Biblioteca Metropolitană Bucureşti – Centrul de Studii pentru Românii de Pretutindeni şi Asociaţia Culturală Pro Basarabia şi Bucovina au organizat, în ziua de 25 martie 2010, la Sediul Central al BMB din str. Take Ionescu nr. 4, o masă rotundă pe tema *Martiri ai luptei naţionale pentru Basarabia*. La manifestare au participat atât istorici, cadre didactice, cercetători, studenţi şi elevi, cititori ai BMB, membri ai Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, cât şi personalităţi de seamă ale vieţii obşteşti şi culturale basarabene. Au fost prezenţi prof. Gabriela Iov-Jelenicz, preşedinta Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, poetul Radu Cârneci, regizorul Constantin Vaeni, prof. Niculina Merceanu de la Televiziunea Naţională, realizatoarea unor strălucite spectacole consacrate memoriei marelui poet român basarabean Grigore Vieru, dr. ing. ec. Mircea Duzineanu, preşedinte fondator al Asociaţiei Victimelor Represiunilor Staliniste din Basarabia şi Bucovina, drd. Florin Şandru, prim vicepreşedinte al Fundaţiei Culturale „Doina şi Ion Aldea Teodorovici" ş.a.

În cuvântul de deschidere, domnul director general al Bibliotecii Metropolitane, dr. Florin Rotaru, a vorbit despre importanţa aniversării a 92 de ani de la hotărârea Sfatului Ţării de unire Basarabiei cu patria mamă, în ziua de 27 martie 1918, moment care a marcat prima etapă a procesului de desăvârşire a statului naţional unitar român. Încununând aspiraţiile de veacuri ale românilor, Marea Unire din 1918 a fost expresia voinţei populare şi rodul luptei tuturor forţelor şi categoriilor sociale şi politice interne. La edificarea ei a contribuit o generaţie importantă de politicieni şi oameni de cultură, precum Regele Ferdinand I, Ion I.C. Brătianu, Iuliu Maniu, Ion Nistor, Take Ionescu, Alexandru Marghiloman, Ion Inculeţ, Pantelimon Halippa, Nicolae Iorga, Onisifor Ghibu, Ion Pelivan, Daniel Ciugureanu ş.a. În acest context, vorbitorul a subliniat bunele relaţii statornicite între Biblioteca Metropolitană Bucureşti şi Biblioteca Municipală „B.P. Haşdeu" din Chişinău, după 1990. La 15 ianuarie 1992, în capitala moldavă, a fost înfiinţată Biblioteca Publică „Onisifor Ghibu", căreia Biblioteca Metropolitană i-a acordat un sprijin susţinut, încă de la constituire, atât în plan logistic, pentru formarea şi dezvoltarea colecţiilor de publicaţii, asigurarea materialelor necesare operaţiunilor biblioteconomice, cât şi în cel al resurselor umane, prin pregătirea şi perfecţionarea colegilor moldoveni în tehnicile şi practicile de specialitate româneşti. Graţie sprijinului Bibliotecii Metropolitane, Biblioteca Publică „Onisifor Ghibu" dispune în momentul de faţă de peste 70.000 de publicaţii. De asemenea, au fost organizate, anual, manifestări culturale comune, consacrate unor teme majore ale istoriei, culturii şi civilizaţiei româneşti, precum şi unor personalităţi precum: Nicolae Iorga, George Enescu, Nicolae Titulescu, Onisifor Ghibu ş.a., la care au participat specialişti prestigioşi, profesori şi cercetători din România şi Republica Moldova. Datorită sprijinului acordat, Biblioteca Publică „Onisifor Ghibu" s-a afirmat ca un puternic centru cultural românesc care a facilitat difuzarea valorilor civilizaţiei româneşti în Republica Moldova, prin intermediul cărţilor, ziarelor, revistelor şi al altor documente grafice şi audiovizuale în limba română şi cu alfabet latin.

A urmat la cuvânt doamna prof. Iulia Scutaru, membru fondator al Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, care a evocat martirajul unor preoţi basarabeni, care şi-au dăruit întreaga viaţă slujirii interesului naţional, precum Vasile Ţepordei, Sergiu Roşca, Dumitru Balaur ş.a. Aceştia s-au identificat cu istoria şi soarta Basarabiei, iar unii dintre ei au luptat cu arma condeiului pentru afirmarea, impunerea şi apărarea românităţii ei etnice, istorice şi geografice, a culturii, limbii şi religiei ei româneşti. Toţi au suferit ani de detenţie grea pentru Basarabia în perioada regimului comunist. Ei şi-au câştigat, astfel, o aureolă meritată de tribuni ai Basarabiei. De exemplu, preotul prof. Sergiu Roşca, de curând trecut la ceruri, a fost un neînfricat apărător al românismului în Basarabia şi al credinţei strămoşeşti, fiind arestat la 5 decembrie 1948, întemniţat la Văcăreşti şi Jilava, unde a cunoscut regimul diabolic al închisorilor comuniste. Alături de ţărani şi muncitori, de preoţi, învăţători, dar şi de mari personalităţi politice şi culturale aflate în detenţie, preotul prof. Sergiu Roşca a ştiut să nu se lase înfrânt prin forţa credinţei şi a culturii, ca suport al libertăţii interioare şi al invulnerabilităţii în faţa unor grele încercări. A fost eliberat la 21 ianuarie 1953, dar i s-au mai dat aproape încă doi ani de domiciliu obligatoriu. Timp de peste patru decenii, el nu a mai scris, întrucât adaptarea oportunistă la canoanele presei comuniste nu-i stătea în fire. Şi-a reluat activitatea publicistică după decembrie 1989, când a putut să se exprime liber. Cel evocat a fost membru fondator şi, ulterior, membru de onoare al Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, înfiinţată la Bucureşti, în ianuarie 1990, pe care a sprijinit-o în toate acţiunile ei.

Aceste aspecte au fost completate de prof. univ. dr. Adina Berciu-Drăghicescu, coordonator al Centrului de Studii pentru Românii de Pretutindeni din cadrul BMB, care a prezentat situaţia dramatică a unor membri ai Sfatului Ţării şi a populaţiei româneşti din Basarabia şi Nordul Bucovinei, în general, după ocuparea acestor teritorii de către Armata Roşie, în urma notelor ultimative din 26 – 28 iunie 1940. Reocuparea ţării de către Armata Roşie, în anul 1944, şi înţelegerea dintre anglo-americani şi sovietici asupra sferelor de influenţă în Europa de Sud-Est au fost factorii decisivi care au marcat intrarea României în zona de dominaţie a URSS şi instaurarea – prin voinţa Moscovei – a regimului comunist. Articolul 4 al Convenţiei de Armistiţiu de la Moscova, din 12 septembrie 1944, prevedea restabilirea frontierei de stat între URSS şi România, conform „acordului" sovieto-român din 28 iunie 1940. Pentru aplicarea Convenţiei s-a format Comisia Aliată Sovietică de Control, cu sediul la Bucureşti, care era dominată de reprezentanţii sovietici, în timp ce reprezentanţii Marii Britanii şi ai SUA aveau doar un rol figurativ. Autorităţile sovietice au început să ridice din provincie pe toţi basarabenii şi bucovinenii, cerându-le să facă declaraţii de reîntoarcere în URSS, indiferent dacă au fost funcţionari din vechiul Regat care nu au avut timp să se reîntoarcă în România după 1940 sau dacă erau căsătoriţi cu cetăţeni români.

Dl. col. (r.) prof. Dumitru Stavarache (Asociaţia Cultu-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

rală „Visarion Puiu") a prezentat comunicarea *Visarion Puiu şi Basarabia*. Autor a şase lucrări despre viaţa şi activitatea Mitropolitului Visarion Puiu (1905–1957), vorbitorul a înfăţişat, pe baza documentelor studiate în arhivele româneşti şi străine, complexa personalitate a acestui mare ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, care a cunoscut cu prisosinţă prigoana declanşată de regimul comunist asupra Bisericii noastre strămoşeşti. Considerat drept un „înverşunat duşman al poporului" de către autorităţile comuniste, el a fost condamnat la moarte, în contumacie. Prin întreaga activitate pe care a desfăşurat-o în exil, Mitropolitul Visarion Puiu s-a dovedit un om profund ancorat şi implicat în tumultul vremurilor cu care a fost contemporan, a militat cu toată forţa pentru eliberarea ţării de sub ocupaţia sovietică şi a regimului comunist impus, pentru binele Bisericii noastre şi al comunităţilor româneşti de peste hotare. De asemenea, a desfăşurat o intensă activitate ecumenică, în principal vizând apropierea dintre Biserica Ortodoxă Română şi Biserica Romano-Catolică.

În cuvântul său, dr. Ion Constantin, cercetător ştiinţific la CSRP, a prezentat proiectul Centrului privind *Făuritori ai României Mari*, în cadrul căruia vor fi elaborate şi publicate o serie de monografii referitoare la personalităţi care au avut un rol major în mişcarea naţională pentru Unirea Basarabiei cu România. Până în prezent a fost elaborat un volum de documente referitoare la Pantelimon Halippa, lucrare realizată împreună cu istoricul Ion Negrei de la Chşinău, precum şi o monografie intitulată *Pantelimon Halippa neînfricat pentru Basarabia*. Viitoarele volume vor fi consacrate lui Gherman Pântea, Ion Pelivan, Anton Crihan, Nichita Smochină ş.a. Vorbitorul a schiţat coordonatele viitorului volum, dedicat lui Gherman Pântea (1894–1968), o figură aparte în rândul fruntaşilor basarabeni, a cărui viaţă şi activitate s-au caracterizat printr-o îmbinare permanentă între mit şi realitate. Explicaţia rezidă chiar din trăsăturile cu totul aparte ale acestui personaj, caracterul său aventuros, deschis spre iniţiative şi acţiuni neconvenţionale, cumva altfel decât ale celorlalţi congeneri şi companioni de luptă ai săi din Basarabia. Gherman Pântea a fost unul dintre protagoniştii de seamă ai Unirii Basarabiei cu România, la 1918, avocat şi personaj politic de marcă în perioada României Mari, care a îndeplinit, între altele, funcţia de primar al Chişinăului în mai multe rânduri şi, lucru extrem de important, primar general al oraşului Odessa într-una dintre cele mai controversate perioade din istoria României (1941–1944), respectiv cea a războiului împotriva Uniunii Sovietice, pentru dezrobirea Basarabiei şi a Nordului Bucovinei. Comportarea sa în timpul acelor evenimente merită o atenţie aparte, el fiind cel care a încercat să salveze populaţia evreiască a acestui oraş, folosind toate mijloacele pe care le avea la îndemână, jonglând foarte abil între militarii germani şi partizanii sovietici, fiind o autoritate civilă care a renăscut Odessa din ruine şi, în timp de război, i-a dat o viaţă mai înfloritoare decât putea să-şi imagineze acest oraş portuar. După 23 august 1944, Gherman Pântea, reîntors la Bucureşti, va demonstra că el este cel care a salvat-o de la moarte pe sora mareşalului Fiodor Tolbuhin. Acesta, în mai multe rânduri, a intervenit în favoarea fostului primar general al Odessei. Cu toate acestea, în perioada stalinistă a regimului comunist, Gherman Pântea a fost arestat în mai multe rânduri, fiind achitat de instanţele de judecată tot de atâtea ori. Nimeni nu a putut demonstra că el a fost un criminal de război. Este un caz aproape unic, când un fost

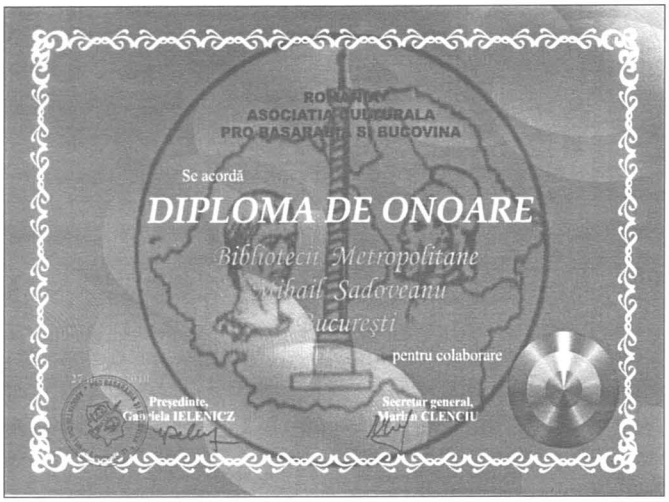

conducător administrativ în timp de război nu a fost condamnat la ani grei de închisoare, sau împuşcat, aşa cum s-a întâmplat cu mareşalul Ion Antonescu, profesorii universitari Mihai Antonescu şi Gheorghe Alexianu, generalul Constantin Pichi Vasiliu. O astfel de şansă cu totul singulară poate fi explicată nu doar prin abilitatea de excepţie a lui Gherman Pântea, dar şi prin faptul că, întotdeauna, în rezolvarea problemelor complicate, el a ales poziţia omului de jos. În toate situaţiile, el s-a orientat după principiul potrivit căruia, dacă într-o situaţie oarecare omul de jos avusese încredere în el ca într-un conducător, dacă îi reuşeşte să facă ceea ce aştepta lumea de la el, aceasta înseamnă că şi-a atins obiectivul propus.

Discuţiile mesei rotunde s-au desfăşurat într-o atmosferă vie, emulativă, evidenţiind interesul deosebit al participanţilor pentru tematica pusă în dezbatere. Cu acest prilej, în holul sediului central al BMB a fost organizată şi o expoziţie fotodocumentară pe tema *Exilul românesc şi Basarabia*, cu concursul istoricului Nicolae Videnie, cercetător la Institutul Român de Istorie Recentă.

În ziua de sâmbătă, 27 martie 2010, la sediul Cercului Militar Central, în organizarea Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, a avut loc o amplă sărbătoare dedicată sărbătoririi a 92 de ani de la Unirea Basarabiei cu România. Despre semnificaţia acestei zile istorice, care a iniţiat procesul desăvârşirii unităţii naţionale a ţării, au vorbit personalităţi culturale, precum prof. Nicolae Lupan, preşedintele Asociaţiei Mondiale Pro-Basarabia şi Bucovina, cunoscut luptător pentru cauza Moldovei de Răsărit, în cadrul exilului românesc, în timpul regimului comunist, profesori şi cercetători istorici, dintre care menţionăm pe prof. univ. dr. Nichita Adăniloaie, dr. Ion Constantin, scriitorii Mihai Prepeliţă şi I. Căpăţână.

În partea a doua a manifestării au fost acordate diplome şi medalii pentru activitatea deosebită desfăşurată în susţinerea interesului naţional privind teritoriile româneşti răsăritene unor filiale ale Asociaţiei Culturale Pro Basarabia şi Bucovina, precum şi altor organizaţii şi instituţii. Bibliotecii Metropolitane Bucureşti i-a fost conferită diploma de excelenţă pentru activitatea susţinută pe care a desfăşurat-o în acest domeniu.

În final, artişti din România, Republica Moldova şi regiunea Cernăuţi – Ucraina au oferit publicului spectator un excelent spectacol literar-muzical.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Premiile Fundaţiei Culturale Magazin Istoric pe anul 2009

În cadrul unei ceremonii ce a avut loc în ziua de 23 februarie 2010, la sediul Băncii Naţionale a României, au fost acordate Premiile Fundaţiei Culturale Magazin Istoric, pentru cele mai bune cărţi de istorie apărute în anul 2009, astfel:

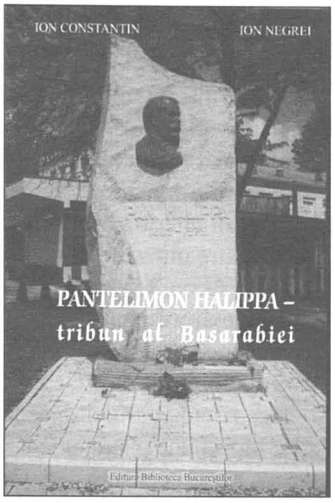

FUNDAŢIA CULTURALĂ MAGAZIN ISTORIC

Conferă

Domnului ***ION NEGREI***

Premiul **„ION NISTOR"**

Oferit de **BOŞTINĂ ŞI ASOCIAŢII**

pentru volumul

PANTELIMON HALIPPA – TRIBUN AL BASARABIEI

23 februarie 2010

Preşedintele Fundaţiei Culturale Magazin Istoric
Dorin Matei

1) Premiul „I.C. Filitti", acordat de doamna Georgeta Filitti, pentru lucrarea lui C.D. Zeletin, *Principesa Elena Bibescu, marea pianistă*, Editura Vitruviu.

2) Premiul „Nicky Chrissoveloni", acordat de familia Chrissoveloni: Virgil Alexandru Dragalina, *Viaţa tatălui meu, generalul Ioan Dragalina*, Editura Militară.

3) Premiul „Virgil Cândea", acordat de „Rădăcini" SRL: Ştefan Lemny, *Les Cantemir: L'aventure européenne d'une famille princière au XVIII siècle*, Éditions Complexe.

4) Premiul „Teodor T. Burada", acordat de „Besta Group": Viorel Cosma, *Bucureşti, citadela seculară a lăutarilor români (1550–1950)*, Editura „Fundaţia Culturală Gheorghe Marin Speteanu".

5) Premiul „Nicolae Iorga", acordat de GCC SRL: Vasile Şoimaru, *Românii din jurul României în imagini*, Editura Prometeu, Chişinău.

6) Premiul „Costin Kiriţescu", acordat de domnul Ion Niţu: Cristian Păunescu, *Banca, banii şi bancherii*, Editura Oscar Print.

7) Premiul „Grigore Gafencu", acordat de Grupul de firme „Niro": Claudiu Florian, Dumitru Preda, Ottmar Traşcă, *România – Republica Federală Germania. Începutul relaţiilor diplomatice, 1966–1967*, Editura Enciclopedică.

8) Premiul „Radu R. Rosetti", acordat de Grupul de firme „Niro": *Enciclopedia Armatei României* (coordonator, amiral dr. Gheorghe Marin), Centrul Tehnic-Editorial al Armatei.

9) Premiul „Gheorghe Brătianu", acordat de Alltech Biotechnology Romania: Constantin Xeni, *Figuri ilustre din epoca României Mari* (text stabilit, prezentare şi note de Marian Ştefan), Editura Oscar Print.

10) Premiul „George Oprescu", acordat de IMMORENT România IFN SA: Adrian-Silvan Ionescu, *Regina Maria şi America*, Editura Noi Media Print.

11) Premiul „Alexandru Boldur", acordat de BPV Grigorescu: Ioan Popa, Luiza Popa, *Românii, Basarabia şi Transnistria*, Fundaţia Europeană Titulescu.

12) Premiul „Alexandru Tzigara-Samurcaş", acordat de Fondul de garantare a depozitelor în sistemul bancar: Gabriel Badea-Păun, *Mecena şi comanditari, artă şi mesaj politic*, Editura Noi Media Print.

13) Premiul „Ion Nistor", acordat de Boştină şi asociaţii: Ion Constantin, Ion Negrei, *Pantelimon Halippa, tribun al Basarabiei*, Editura Biblioteca Bucureştilor.

14) Premiul „George Potra", acordat de STFD Transford SA: *Bucureşti, 550 ani de la prima atestare documentară (1459–2009)*.

15) Premiul „A.D. Xenopol", acordat de IIRUC Service: Dan Berindei, *În mijlocul cetăţii*, Editura Comunicare.ro.

16) Premiul „Eudoxiu Hurmuzachi", acordat de Up To Date Group: *Ion Mihai Pacepa în dosarele Securităţii 1978–1980* (studiu introductiv şi selecţia documentelor de Liviu Ţăranu), Editura Enciclopedică.

Dr. Ion CONSTANTIN

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Indexarea bazelor de date

Dana PETRESCU
şef Birou Clasificare. Catalogare. Catalog electronic

În perioada 17 – 19 noiembrie 2009, zece bibliotecari din cadrul Bibliotecii Metropolitane Bucureşti au participat la prelegerile susținute de doamna dr. Hermina G.B. Anghelescu, profesor asociat la Wayne State University, School of Library and Information Science, Detroit, USA, referitoare la indexarea conținutului documentelor. Dezbaterile au atins puncte sensibile, controversate în rândul bibliotecarilor din țară, referitoare la profesiunea de indexator (rol, importanță, statut), catalogare versus indexare, limbaje de documentare, limbaj natural versus vocabular controlat, indexare precoordonată versus indexare postcoordonată, tezaure (vocabulare controlate).

Dr. Hermina Anghelescu a subliniat ideea că pe plan internațional indexarea postcoordonată câştigă teren, în defavoarea indexării precoordonate (se face o trecere graduală, o adaptare la cerințele mediului electronic, unde se pretează mai bine utilizarea descriptorilor, în sistem postcoordonat, cu folosirea limitată a termenilor precoordonați). Fiecare metodă are avantajele şi dezavantajele ei, rămâne doar să stabilim ce cale alegem, pentru a fi unitari în indexare. Pe plan național se constată lipsa activității unui for profesional care să reglementeze regulile de indexare.

S-a subliniat, de asemenea, ideea că lipsa unui tezaur în limba română, a unui instrument comun de indexare duce la neuniformități în folosirea termenilor, la o muncă „originală" pentru fiecare indexator din cadrul diferitelor biblioteci, pentru fiecare document indexat, deci la o mare risipă de timp.

Postcoordonarea, ca metodă de indexare, are o serie de avantaje: foloseşte termeni simpli în redarea subiectului, uşor de înțeles, fiind obligatorie combinarea lor logică de către utilizator în faza de cercetare; permite regăsirea informației de subiect prin combinarea termenilor conform nevoii de informare a utilizatorului; este ca strategie de căutare mai apropiată de structura browserelor de căutare; existența într-un vocabular controlat a termenilor simpli are avantajul că limitează lexicul şi, deci, se poate utiliza cu uşurință atât de utilizator, cât şi de indexator; sistem flexibil care permite o economie a vedetelor de subiect; efectul economiei vedetelor de subiect presupune creşterea rapidității în regăsire.

Însă şi dezavantajele sunt multiple: indexatorul român nu are la dispoziție un set complet de reguli scrise de indexare postcoordonată; aspectul fațetat din indexarea precoordonată explicitează mai mult subiectul, pe când recombinarea termenilor în metoda postcoordonată poate crea confuzii (aceleaşi cuvinte în diferite secvențe/aşezări pot uneori genera înțelesuri diferite); rapiditatea în regăsire duce şi la găsirea unui număr foarte mare de documente la o cerere de informare. Pentru eliminarea „zgomotului" la căutare sunt necesare operațiuni ulterioare, cum ar fi rafinarea şi filtrarea rezultatelor de către utilizator.

Precoordonarea, ca metodă de indexare, are la rândul ei o serie de avantaje: precizie în regăsire, încă din etapa indexării conceptele sunt combinate logic; presupune concepte gata definite de indexator în momentul alocării subiectului; reduce riscul apariției unor false coordonări în etapa de regăsire; presupune o strategie de căutare prestabilită, dar şi multe dezavantaje: consum de timp la indexarea documentelor, având ca rezultat inflexibilitatea termenilor, din cauza structurii lor liniare; costuri ridicate şi elaborare în timp a vocabularului controlat; vocabularul care rezultă din suma vedetelor de subiect precoordonate poate deveni greu de manevrat în momentul în care dimensiunile sale cresc; utilizatorul trebuie să cunoască „limbajul" şi structura vocabularului indexatorului (necesită o experiență pe care puțini utilizatori o dețin sau o obțin în urma educării asidue pentru a cunoaşte terminologia documentară, care este diferită de limbajul natural).

Datorită acestor aspecte, s-a subliniat faptul că mulți indexatori preferă limbajul natural în indexarea documentelor. Se cunoaşte faptul că elaborarea tezaurelor presupune o muncă enormă, făcută de colective de specialişti în domeniu, care să pună în concordanță limbajul documentar cu limbajul natural. Limbajul documentar, constituit în tezaur, ar elimina relațiile omonimice, sinonimia, prin folosirea aspectului fațetat al subiectului.

Pentru exemplificarea celor afirmate mai sus, s-au comparat mai multe baze de date, analizându-se avantajele şi dezavantajele limbajului controlat, respectiv limbajului natural, indexării precoordonate, respectiv indexării postcoordonate.

Adrese baze de date:
http://www.asindexing.org/site/thesonet.shtml
http://www.getty.edu/research/tools/vocabulary/aat/index.html
http://eric.ed.gov/ERICWebPortal/Home.portal?_nfpb=true&_pageLabel=Thesaurus&_nfls=false
http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/
http://www.nlm.nih.gov/databases/databases_medline.html

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

De la filialele BMB...

Flori pentru... Flori

Primăvara a constituit prilejul întâlnirii culturale din 2 martie 2010 la Filiala „Nichita Stănescu". Manifestarea *Flori pentru... Flori*, organizată în parteneriat cu Școala nr. 168, a transformat această zi într-o sărbătoare, atât pentru copii, cât și pentru dascălul lor și, nu în ultimul rând, pentru părinți.

Elevii clasei a VI-a, îndrumați de doamna învățătoare Mihaela Toma, au susținut un program artistic, aducând buna dispoziție auditoriului și atunci când au citit din încercările lor literare.

Creațiile literare și momentul muzical-coregrafic au reprezentat cadourile elevilor pentru toate doamnele prezente.

Utilizatoarele Filialei „Nichita Stănescu" au fost întâmpinate în perioada 1 – 8 martie cu un „moment dulce" și cu simbolul binecunoscut al primăverii, mărțișorul.

Mulțumim tuturor celor care au fost alături de noi și care au colaborat la succesul acțiunii noastre: Vasile Fâșie, utilizator, Editura Litera Internațional și publicația „Săptămâna financiară". (*Liliana RADU*)

Despre carte...

Vineri, 5 martie a.c., copii de la Grădinița nr. 262 și elevi de la Școala nr. 188 au prezentat la Filiala „Nicolae Bălcescu" montajul literar-artistic *Mama – o minune a lumii*. Copiii au fost însoțiți de educatoarele Rodica State și Claudia-Cornelia Olteanu.

„Nu există temere mai mare în deceniul globalizării – spunea prof. univ. dr. Cătălin Bordeianu, decât aceea de a pierde ceea ce omenirea a câștigat în milenii: cartea!"

Le revine bibliotecarilor datoria de a veghea la tezaurizarea acestei valori care este cartea. Manifestările culturale organizate de filialele Bibliotecii Metropolitane București, adresate tuturor categoriilor de public, au tocmai menirea de a susține interesul pentru carte, lectură și informație. (*Mihaela DRAGOMIR*)

Evoluția NATO

Vineri, 5 martie 2010, la Filiala „Ion Neculce", s-a desfășurat *Ziua Filialei*, având ca temă *Evoluția NATO*. Invitatul special a fost dl. maior lector univ. dr. Daniel Ghiba, de la Universitatea Națională de Apărare „Carol I", parteneră a filialei în organizarea acestui eveniment.

Au fost prezenți utilizatori și prieteni ai filialei, membri ai comunității bucureștene, colegi bibliotecari de la Filiala „Liviu Rebreanu", care ne-au sprijinit în buna organizare și desfășurare a manifestării.

Programul a cuprins o masă rotundă tematică, acordarea premiilor filialei pe anul 2009 celor mai buni colaboratori și utilizatori, completate de o vitrină de carte tematică din fondul filialei și de publicațiile puse la dispoziție de către invitatul nostru.

Prezentarea dlui dr. Daniel Ghiba s-a bucurat de un real interes din partea celor prezenți, faptul datorându-se și experienței trăite în teatrele de operațiuni militare din Irak și Afganistan. (*Mihai GANCIU*)

Mărțișor cu zâmbet de copil

Grupa pregătitoare a Grădiniței nr. 8 – „Licurici", coordonată de doamnele educatoare Florina Turtă și Ligia Vasile, a participat la manifestarea organizată cu prilejul *Zilei Mărțișorului* de către Biblioteca Metropolitană București – Filiala „Dimitrie Cantemir" și Procredit Bank.

Evenimentul *Mărțișor cu zâmbet de copil* a avut scopul de a oferi momente plăcute copiilor și de a stimula interesul acestei categorii a membrilor comunității pentru serviciile oferite de către Biblioteca Metropolitană București prin filialele sale.

Programul manifestării a cuprins prezentarea Bibliotecii Metropolitane și a Filialei „Dimitrie Cantemir", ateliere de creație, ora bancară. Copiii au urmărit cu atenție prezentările, iar la sfârșit au expus mărțișoarele confecționate în cadrul atelierelor de creație. (*Adriana PANĂ*)

Ziua Mondială a Poeziei

În data de 21 martie a.c., cu prilejul *Zilei Mondiale a Poeziei*, la Filiala „George Coșbuc", elevi ai claselor primare din școli bucureștene și copii ai Grădiniței nr. 262 „Albă ca zăpada și cei șapte pitici" au recitat din versurile poeților George Coșbuc și Tudor Arghezi, într-o manifestare desfășurată sub egida UNESCO. Programul a mai cuprins evocări ale Bucureștilor lui Tudor Arghezi, realizate de specialiști și colaboratori ai Bibliotecii Metropolitane.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Ziua Recunoştinţei

dr. Gabriel Matei, Elena N. Petrean, Sergiu Găbureac, Marilena Chiriță, Gabriela Toma

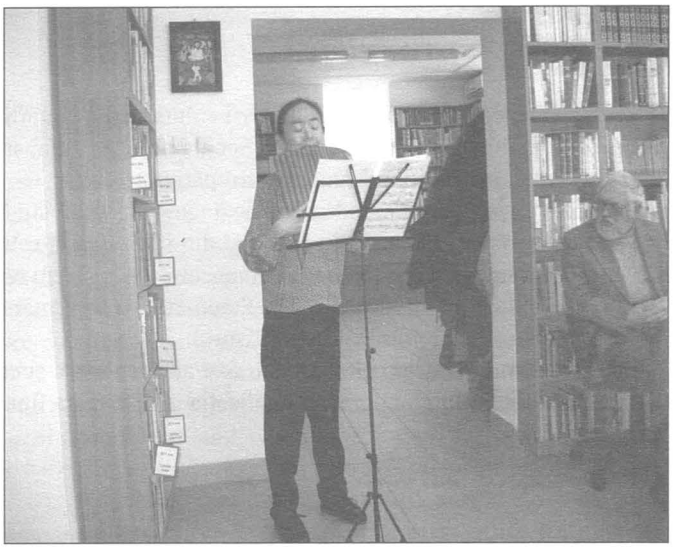

Yumika Nozaki în recital

În ziua de 9 martie a.c., la Filiala „Marin Preda" a fost organizată o *Zi a Recunoştinţei*, manifestare care a făcut parte din proiectul *Ziua Filialei*, componentă a programului *Paşi spre Biblioteca Metropolitană*, lansat de Serviciul Informare Comunitară, şef serviciu Sergiu Găbureac.

Dl. Cătălin Gavrilă, coordonatorul filialei şi iniţiatorul acestui proiect, a pus în lumină semnificaţia acestei zile, care a fost menită să-i onoreze pe toţi cei care, în perioada 1 iunie 2008 – 1 ianuarie 2010, au contribuit la renovarea şi reamenajarea filialei, precum şi la introducerea în noul sistem de bibliotecă Aleph a celor aproape 30.000 de documente existente.

Astfel, premiile filialei pe anul 2009 au fost acordate, într-un moment special al manifestării, d-nelor Marilena Chiriță, Mariana Garofide, Crina Ghiță, Mioara Oancea, Simona Soare-Ivănescu, Claudia Sorescu, Gabriela Teodorescu, şi dlui Leonard Dumitraşcu, cu toţii colegi din Biblioteca Metropolitană.

Programul a mai cuprins comunicarea dr. Gabriel Matei despre *Patru romînce celebre la... Paris*, plasată în contextul aniversării Zilei Internaţionale a Francofoniei, mărturisirea Marilenei Chiriță, *Începuturi... o poveste adevărată*, despre experienţa dobândită în anii în care a coordonat ea însăşi activitatea filialei „Marin Preda", precum şi lansarea volumelor *Cântecul geamănului* al colegei noastre Gabriela Toma, apărut la Editura Humanitas în 2009, şi *Fetiţa venită din Ţara de Sus* de Elena N. Petrean.

Tot cu acest prilej, artista japoneză Yumika Nozaki a susţinut un apreciat recital la nai, cu piese de Erik Satie, Adrian Le Roy şi Vasile Jianu, precum şi muzică tradiţională japoneză.

De Sfinţii 40 de Mucenici, la Filiala „Marin Preda", o Zi a bucuriei şi a recunoştinţei pentru carte, pentru colegi, pentru colaborare...

Parteneriat comunitar

Joi, 25 martie a.c., Primăria Sectorului 4 şi Biblioteca Metropolitană Bucureşti – Filiala „George Coşbuc" au semnat un acord de parteneriat care presupune implementarea unui sistem informatic eficient şi rapid, care să permită accesul liber al membrilor comunităţii bucureştene la informaţiile de interes public privind activitatea instituţiei.

Astfel, în toate filialele Bibliotecii Metropolitane Bucureşti va fi introdus modulul TOTUL DESPRE SECTORUL 4, ce va cuprinde informaţii (pe suport hârtie şi electronic) actualizate periodic, referitoare la istoricul şi activitatea celor două instituţii partenere. De asemenea, pe lângă activităţi desfăşurate în domeniul informării şi lecturii publice, se doreşte marcarea unor evenimente de interes reciproc, pe baza unor proiecte comune.

Filiala „George Coşbuc" a Bibliotecii Metropolitane Bucureşti este situată pe strada Radului nr. 40, Sector 4, informaţii putând fi obţinute şi accesând www.bmms.ro

„Într-un secol tare «grăbit», informaţia trebuie să circule rapid şi eficient, iar noi, ca instituţie de interes public, dorim să fim extrem de transparenţi pentru toţi cei care doresc să afle TOTUL DESPRE SECTORUL 4," a declarat dl. Cristian Popescu-Piedone, Primarul Sectorului 4. (www.ps4.ro)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

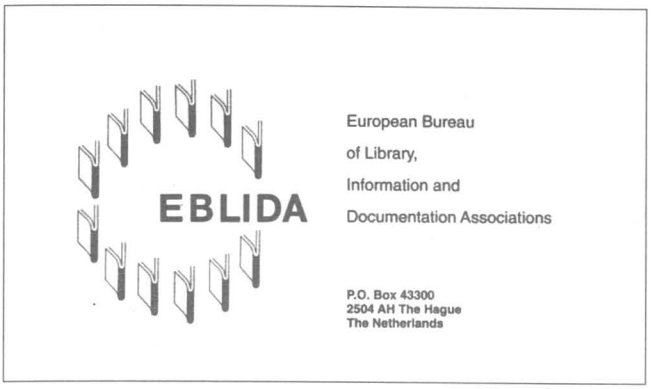

EBLIDA

Orizonturi
Programe
Iniţiative

Către un regim unitar al drepturilor de autor în Europa

EDITORIAL

Începem anul 2010 de pe o poziţie puternică: pentru prima dată, în cei 18 ani de existenţă a EBLIDA, reprezentăm asociaţiile de biblioteci din toate ţările Uniunii Europene. Aceasta ne întăreşte autoritatea de a promova viziunile bibliotecilor din Europa în dezbaterile despre drepturile de autor, cultură, educaţie şi alte subiecte asociate sau având influenţă asupra bibliotecilor.

Anul acesta promite să fie unul plin de evenimente pentru noi. Având în vedere Acordul Google în domeniul cărţii şi discuţiile despre operele orfane, noua Comisie Europeană îşi va continua investigaţiile menite să adapteze problema drepturilor de autor la condiţiile erei digitale.

În ceea ce priveşte EBLIDA, sunt în pregătire, pentru luna mai, întâlnirea Consiliului şi Conferinţa, care vor aduce, pe de-o parte, propuneri de modificări ale constituţiei organizaţiei, iar pe de altă parte, revizuirea Declaraţiei de la Viena despre necesitatea consolidării rolului şi potenţialului serviciilor oferite de bibliotecile europene în susţinerea societăţii contemporane, precum şi acţiunile întreprinse în configurarea unei Politici pentru Biblioteci la nivel european.

Tehnologia, care facilitează digitizarea rapidă a tuturor colecţiilor, influenţează în acelaşi timp şi ideile noastre despre cum trebuie să funcţioneze protecţia drepturilor de autor. Uniunea Europeană apreciază proiectul *Europeana*, dar este de părere că nu există suficiente materiale digitizate disponibile. Google ne arată, în fapt, cât de divizate sunt punctele de vedere despre cum trebuie mers mai departe în acest domeniu. În căutarea de soluţii, Comisia Europeană colaborează cu EBLIDA pentru a vedea cum pot contribui bibliotecile la dezvoltarea Bibliotecii Digitale Europene.

Un alt domeniu de interes la nivel european este cultura: diversitatea culturală a Uniunii Europene trebuie înţeleasă şi promovată, fiind un factor stimulator pentru creativitate. Bibliotecile sunt deopotrivă un mijloc prin care cultura poate fi prezentată şi un loc în care aceasta poate fi prezervată.

Gerald LEITNER
Preşedinte EBLIDA

CRONICA EVENIMENTELOR RECENTE

Un regim unitar al drepturilor de autor

Viviane Reding, care deţine încă funcţia de Comisar pentru Media şi Societate Informaţională, a ţinut un discurs la Conferinţa de la Visby, din luna noiembrie 2009, intitulat *A înlătura zidurile şi barierele din lumea digitală – priorităţi pentru Agenda Digitală Europeană*.

Iată ce a afirmat Reding despre drepturile de autor:

„Politicienii de astăzi vorbesc săptămânal de nevoia de a contracara puterea de digitizare a Google, dar sunt încă prudenţi în a transforma Europa într-un jucător performant în domeniul drepturilor de autor. Noul Tratat de la Lisabona va da Europei un nou instrument de acţiune în acest sens, articolul 118 prevăzând crearea unui titlu european al drepturilor de autor. Sper ca Europa să aibă curajul să facă uz de acest titlu cât mai repede posibil. [...] În practică, inovaţia şi creativitatea sunt puse în dificultate de faptul că încă ne permitem luxul de a avea 27 de sisteme divergente ale drepturilor de autor. Aceasta conduce deseori la fragmentarea teritorială a condiţiilor de acordare a licenţelor şi împiedică accesul consumatorilor la conţinut prin website-uri din afara ţărilor lor."

Pentru îmbunătăţirea situaţiei, Reding oferă patru soluţii:

- „În primul rând, putem facilita licenţierea drepturilor de proprietate intelectuală pentru servicii online acoperind teritoriul celor 27 de state membre ale Uniunii Europene. Un proces raţionalizat de licenţiere, pan-european şi/sau multiteritorial poate presupune înfiinţarea unei structuri în care, din momentul în care într-un stat membru este licenţiat un serviciu online, de exemplu, o zonă de care furnizorul serviciului este cel mai mult legat, această licenţă va fi valabilă pentru întreaga comunitate europeană.
- O altă abordare ar consta din agregarea sau consolidarea unor părţi importante din drepturile «online» într-o licenţă unitară, ajungându-se astfel la o clarificare a drepturilor.
- În al treilea rând, accesul liber la informaţii despre proprietate şi licenţiere acoperind repertoriul mondial are rolul de a uşura acţiunea de licenţiere multiteritorială şi multirepertorială şi, astfel, de a depăşi fragmentarea care se manifestă în prezent. Cea mai bună cale este, aşadar, înfiin-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

ţarea unui punct central în forma unor baze de date online interconectate.

• În fine, ne putem gândi la o mai profundă armonizare a legislaţiei drepturilor de autor pentru a crea un cadru de licenţiere mult mai coerent la nivel european. O „lege europeană a drepturilor de autor" a fost deseori adusă în discuţie ca o soluţie de creare a unui cadru legal unitar care ar aduce beneficii directe. Acesta ar putea fi un plan ambiţios pentru Uniunea Europeană, dar nu unul imposibil."

Biblioteca Digitală a Germaniei

Colecţiile a peste 30.000 de arhive, biblioteci, muzee şi multe alte instituţii vor fi înregistrate digital şi disponibile online prin Biblioteca Digitală a Germaniei. Proiectul a fost aprobat de Guvernul german în luna decembrie 2009, fiind conceput ca un răspuns la proiectul american Google. Portalul va fi lansat în 2011, iar conţinutul acestuia va fi integrat în Biblioteca Digitală Europeană – *Europeana*.

Biblioteca Digitală a Germaniei reprezintă „un salt mare în lumea informaţiei digitale," a declarat Comisarul pentru Cultură şi Media al Guvernului Federal, Bernd Neumann. Ea va asigura un acces permanent la artă şi cultură, fără a urmări un scop pur comercial. Mai mult, a adăugat Neumann, noua structură va proteja baza documentară culturală şi informaţia ştiinţifică pe suport digital pentru generaţiile viitoare.

Prin acest proiect, controlul digital asupra patrimoniului cultural german rămâne sub autoritatea sectorului public. În acelaşi timp, în vederea prezervării drepturilor de autor, Neumann a subliniat că Biblioteca Digitală a Germaniei este cel mai bun răspuns la proiectul Google de digitizare a cărţilor, prin achiziţia permanentă a drepturilor digitale pentru stocuri mari de bibliotecă pe baza unei sume unice.

Impactul Google în Franţa

În ziua de 18 decembrie 2009, un tribunal din Franţa a hotărât că Google se face vinovat de încălcarea drepturilor de autor prin proiectul său în domeniul cărţii. Lui Google i se cere să plătească o sumă compensatorie de 300.000 de euro, să înceteze scanarea oricărui material provenit de la editori francezi şi să elimine din baza de date materialele din surse franceze deja scanate. Decizia a intrat în vigoare imediat, chiar dacă Google intenţionează să facă apel.

Cu câteva zile înainte de hotărârea tribunalului, preşedintele Nicolas Sarkozy a promis că va aloca 750 de milioane de euro pentru scanarea şi înregistrarea operelor literare, arhivelor audio-vizuale şi documentelor istorice în scopul de a sprijini dezvoltarea Bibliotecii Digitale a Franţei. Suma alocată va fi folosită de un parteneriat public – privat, deşi partenerul privat nu a fost încă stabilit, iar Google se află încă în poziţia de a fi implicat cât timp discuţiile cu Biblioteca Naţională a Franţei continuă.

Drept rezultat al acestui interes reînnoit pentru contractele de scanare ale Google, un jurnalist francez a cerut să se facă public acordul, semnat în 2008, dintre Biblioteca Municipală din Lyon şi Google. Documentul (în limba franceză) poate fi citit pe site-ul postului TV France2: http://culture.france2.fr/livres/e-livre/Le-contrat-Google-Ville-de-Lyon-rendu-public-59237822.html

Preşedinţia spaniolă a Uniunii Europene

De la 1 ianuarie 2010, Spania deţine, timp de şase luni, preşedinţia Uniunii Europene. Agenda culturală va include trei întâlniri de interes pentru membrii EBLIDA:

• Un Forum European al Industriilor Culturale, la Barcelona, în luna martie, despre proprietatea intelectuală şi managementul drepturilor de autor.

• O conferinţă despre *Digitizarea materialelor culturale. Bibliotecile digitale şi drepturile de autor*, la Madrid, în luna aprilie.

• O întâlnire a autorităţilor naţionale despre arhivele din statele membre, la Madrid, în luna mai.

Preşedinţia spaniolă şi Comisia Europeană au deschis la Madrid, în ziua de 21 ianuarie a.c., *Anul European pentru Combaterea Sărăciei şi Excluderii Sociale*. În toată Europa vor fi organizate campanii de conştientizare, acţiuni de informare, dezbateri şi programe de instruire.

Noi comisari europeni

Cei 26 de noi comisari propuşi de preşedintele Comisiei Europene, José Manuel Barroso, s-au prezentat în faţa Parlamentului European. Neelie Kroes, pentru noua Direcţie Generală Agenda Digitală (care înlocuieşte Direcţia Generală Societate Informaţională), şi Michel Bernier pentru Piaţa Internă (care cuprinde în prezent Departamentul Drepturi de autor) sunt doi dintre comisarii care vor avea o strânsă legătură cu acţiunile EBLIDA.

Evoluţii privind operele orfane

EBLIDA continuă să lucreze cu părţi interesate în rezolvarea problemei operelor orfane în Europa. Operele orfane sunt considerate cele care sunt sau nu sub incidenţa drepturilor de autor, dar al căror deţinător de drepturi nu este cunoscut sau localizabil, pentru a i se cere acordul. Ele rămân astfel cu un statut incert: poate să apară o cerere de digitizare, venită din domeniul educaţiei şi cercetării sau din partea publicului, există capacitatea de a îndeplini această cerere, dar din cauza statutului lor neclarificat în privinţa proprietăţii, nu se poate stabili în mod legal dacă digitizarea poate avea sau nu loc. *Europeana* şi Google privesc problema cu multă atenţie, dorind o soluţie care să le ajute să-şi dezvolte conţinutul.

EBLIDA a luat în discuţie această problemă din perspectiva bibliotecilor, care au în acest sens două opţiuni: o formă a licenţei colective extinse şi o excepţie obligatorie pentru drepturile de autor. Nici una dintre soluţii nu este suficientă în sine şi fiecare este susceptibilă să provoace puncte de vedere pro şi contra, în funcţie de situaţie. Organizaţiile deţinătoare de drepturi şi trusturile editoriale susţin însă că este necesară doar soluţia licenţei colective extinse; EBLIDA a subliniat, într-o declaraţie din luna octombrie 2009, făcută în faţa Comisiei Europene, unele neajunsuri ale acestei soluţii. [vezi „Biblioteca Bucureştilor" nr. 11/noiembrie 2009, pp. 23-24, n. red.]

Din Buletinul „EBLIDA News",
Nr. 1, 2/ ianuarie, februarie 2010

(Traducerea redacţiei)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Bibliotecile lumii

Măsurarea calităţii
Măsurarea performanţelor în biblioteci
(X)

Roswitha POLL
Peter TE BOEKHORST

B.4 Rata de ocupare a locurilor

Fond/Condiţii/Context

Bibliotecile sunt locuri apreciate pentru lectură, studiu şi lucru. În anumite biblioteci, numărul vizitelor fizice la bibliotecă sunt în descreştere din cauza unui număr mare de servicii şi resurse de bibliotecă disponibile folosirii la distanţă. În altele, numărul vizitelor fizice a rămas constant sau chiar a crescut. Utilizatorii apreciază posibilitatea folosirii atât a resurselor tipărite cât şi a celor electronice, împreună cu ajutorul şi serviciile de instruire din cadrul bibliotecii. Sunt şi alte aspecte care oferă un plus de atractivitate bibliotecii: există o tendinţă în creştere spre lucrul în grup şi utilizatori care lucrează cu propriile lor materiale. De aceea, un număr suficient de locuri de lucru cu un echipament adecvat va fi un element foarte important pentru satisfacţia utilizatorului.

În instituţiile de învăţământ superior, în special, biblioteca este locul fizic unde studenţii se întâlnesc pentru a studia individual sau în grupuri. În bibliotecile publice, unde utilizatorii au nevoie, în principal, de un timp mai scurt pentru lectură, numărul de locuri pentru populaţia deservită va fi semnificativ mai mic decât în bibliotecile universitare, unde utilizatorii ar putea avea nevoie de un loc pentru toată ziua.

Dacă o bibliotecă vrea să ştie dacă numărul de locuri oferite este adecvat vizitatorilor bibliotecii, măsurarea ratei de ocupare a locurilor va oferi informaţii valoroase.

Definiţia indicatorului

Rata medie de ocupare a locurilor destinate utilizatorilor în bibliotecă pe parcursul unui an.

Definiţia include locurile cu sau fără echipament, locuri în rezerve, în seminar sau săli de studiu, sau în departamentele audio-vizual şi pentru copii ale bibliotecii.

Locurile în aule, săli de lectură sau audiţii destinate publicului sau evenimentelor speciale sunt excluse. Definiţia exclude, de asemenea, locurile informale, de exemplu podeaua pe care utilizatorii ar putea sta.

Scopurile indicatorului

Indicatorul estimează dacă locurile oferite de bibliotecă utilizatorilor sunt adecvate necesităţilor acestora şi, astfel, prioritatea oferită rolului bibliotecii ca loc fizic pentru lectură, studiu şi lucru.

Indicatorul este relevant pentru toate bibliotecile care oferă facilităţi de lectură şi lucru. Cel mai relevant ar fi pentru bibliotecile instituţiilor de învăţământ superior.

Comparaţia între bibliotecile cu destinaţie şi structură similare şi cu un profil asemănător al utilizatorilor este posibilă.

Indicatorul nu măsoară raportul locurilor oferite populaţiei deservite (vezi indicatorul A.2).

Metoda

Calcularea numărului de locuri puse la dispoziţie utilizatorilor şi a numărului celor ocupate în intervale întâmplătoare de-a lungul anului, incluzând perioade de vârf şi perioade cu o utilizare scăzută, de exemplu în timpul sau în afara semestrului şcolar. Prin cumularea rezultatelor, se poate calcula rata medie de ocupare din timpului anului. Locurile unde utilizatorii şi-au pus materialele de lucru, caietele etc. sunt definite ca fiind ocupate, chiar dacă utilizatorul este absent în momentul când se face numărătoarea.

Ar putea fi, de asemenea, utilă măsurarea ratei de ocupare a locurilor în perioadele de vârf separat, pentru ca rezultatele să arate dacă biblioteca ar putea face faţă unei cereri mai mari.

Dacă există diverse tipuri de locuri de studiu şi lucru, de exemplu locuri pentru lucrul în grup sau locuri pentru lucrul cu laptop-ul, ocuparea locurilor ar putea fi măsurată separat pentru fiecare dintre spaţii cu scopul de a vedea ce fel de facilităţi de studiu şi lucru preferă utilizatorii.

Interpretarea şi folosirea rezultatelor

O medie scăzută a ratei de ocupare a locurilor arată că sunt suficiente locuri disponibile. Aceasta ar putea fi bine pentru utilizatori, dar ar putea arăta, de asemenea, o scădere a vizitelor utilizatorilor şi o subutilizare a facilităţilor oferite.

O rată mare de ocupare a locurilor arată că biblioteca este utilizată în mod eficient, dar după un anumit nivel al ocupării, utilizatorii s-ar putea simţi incomod. Nu există un standard care să spună ce rată de ocupare a locurilor este potrivită pentru ca un spaţiu de lucru să fie confortabil şi liniştit. Aceasta ar putea depinde de spaţiul alocat fiecărui loc de lucru pentru utilizator. În Raportul Tehnic German pentru clădirile bibliotecilor publice, următorul spaţiu este definit ca fiind adecvat pentru un loc de lucru (Bau- und Nutzungs-planung, 1998):

- spaţiu de lucru normal = 3 m²
- spaţiu de lucru cu computer = 3,50 m²
- spaţiu de lucru multimedia sau rezervă = 4 m²

Toate cele trei tipuri de spaţii de lucru ar avea nevoie de un spaţiu adiţional de 0,90 m² pentru accesul la acel loc.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Pentru a estima dacă numărul şi echipamentul locurilor corespund dorinţelor utilizatorilor, problema ar putea fi pusă în discuţie prin intermediul unui sondaj legat de satisfacţia utilizatorului.

Exemple şi lecturi suplimentare

Într-un sondaj realizat la Biblioteca Universitară Glasgow Caledonian, Marea Britanie, cea mai mare rată de ocupare a fost de 43%, într-un moment chiar înainte de perioada examenelor (Crawford şi MacNicol, 2001).

Biblioteca Universităţii Le Trobe, Australia, a folosit o categorisire interesantă a locurilor de lucru într-un sondaj efectuat în trei campusuri, pe o perioadă de două săptămâni (King, Sheridan şi Beranek, 2004). Sondajul a făcut, de asemenea, diferenţa între perioadele zilei/săptămânii. Cea mai mare rată de ocupare s-a înregistrat de luni până miercuri, mai ales între orele 11.30 a.m. şi 2.30 p.m. Locurile de lucru dotate cu computer au avut cea mai mare rată de ocupare, uneori mai mare de 100% (cereri în aşteptare). Locurile de studiu în grup au fost de multe ori preferate celor individuale, care au o rată de folosire scăzută. Ratele medii de ocupare într-un campus (Bendigo) au fost:

- Locuri de studiu individual sau rezervă: 25%
- Locuri de studiu în grup: 24%
- Locuri obişnuite: 12%
- Locuri de lucru cu computer (pe scaun): 74%
- Locuri de lucru cu computer (în picioare): 46%

Statisticile SCONUL (Societatea Bibliotecilor colegiale, naţionale şi universitare din Marea Britanie) au calculat procentul mediu al locurilor ocupate. Pentru anul 2004/2005 valoarea medie a fost de 36% (SCONUL, 2006).

Cum rata de ocupare ar putea să nu ofere o privire definitivă asupra faptului dacă utilizatorii se simt confortabil cu numărul de locuri, multe biblioteci au estimat opinia utilizatorului în această privinţă cu ajutorul unor sondaje despre satisfacţia utilizatorilor.

Într-un sondaj unificat despre satisfacţia utilizatorilor realizat de bibliotecile universitare din Renania de Nord-Westfalia, Germania, doar 56% dintre cei chestionaţi au fost mulţumiţi cu numărul de locuri de lucru destinate utilizatorilor în biblioteci, 65% de atmosfera de lucru şi 60% de liniştea din sălile de lectură (Follmer, Guschker şi Mundt, 2002).

Într-un sondaj realizat la Biblioteca Universitară Glasgow Caledonian, menţionat mai sus, doar doi dintre cei chestionaţi au menţionat nevoia unor spaţii de lucru adiţionale, iar satisfacţia generală faţă de mediul de studiu a primit nota 3.5 pe o scară de la 1 la 5, cea mai bună notă fiind 5. Aceasta corespunde unei rate mici de ocupare a locurilor în acea bibliotecă.

B.5 Numărul de unităţi de conţinut descărcate per capita

Fond/Condiţii/Context

Atât în bibliotecile publice cât şi în cele universitare, numărul resurselor electronice este în continuă creştere. În consecinţă, întrebarea care se ridică este cât de mult poate fi ajustată această colecţie nevoilor populaţiei deservite.

În standardul internaţional ISO 2789, colecţia bibliotecii electronice este subdivizată în baze de date, seriale electronice şi documente digitale. Ceea ce face dificilă aplicarea măsurătorilor de performanţă este natura neomogenă a acestor resurse electronice. Bazele de date, de exemplu, pot conţine doar înregistrări descriptive precum descrieri bibliografice ale cărţilor şi articolelor, sau ar putea fi pur şi simplu baze de date „full-content" cu mari cantităţi de documente digitale şi materiale non-textuale, unde utilizatorului i se livrează conţinuturi complete şi nu doar meta-informaţii ce trebuie urmărite. Un alt tip de resurse electronice este un mix între înregistrările descriptive şi unităţile „full-content".

Etaloanele pentru utilizarea colecţiei electronice au fost definite în ISO 2789 astfel:

- Căutare: interogare intelectuală specifică;
- Sesiune: interogare reuşită a unei baze de date;
- Sesiune respinsă (returnare): interogare nereuşită a unei baze de date prin depăşirea limitei utilizatorilor simultani;
- Timp al sesiunii: perioada de timp dintre intrarea şi ieşirea implicită sau explicită dintr-o bază de date;
- Conţinuturi descărcate: o unitate de conţinut care a fost solicitată cu succes dintr-o bază de date, serie electronică sau document digital;
- Înregistrări descărcate: o înregistrare descriptivă solicitată cu succes dintr-o bază de date.

Descărcările unităţilor de conţinut arată că utilizatorii au găsit articolele care corespund intereselor lor. Măsura ar putea fi văzută în analogie cu împrumutul materialelor imprimate, în timp ce sesiunile ar putea fi văzute în analogie cu căutările pe rafturi. De aceea, descărcările pot fi considerate drept cea mai expresivă măsură a relevanţei colecţiei electronice pentru utilizatori.

Definiţia indicatorului

Numărul unităţilor de conţinut descărcate din resursele electronice – baze de date, seriale electronice sau documente digitale – în colecţia bibliotecii per membru al populaţiei deservite în timpul unei perioade determinate, de obicei un an.

O unitate de conţinut este definită ca fiind un fragment textual sau audio-vizual dintr-o lucrare publicată, procesat de computer, cu un număr de identificare unic, ce poate fi originalul sau un rezumat al altei lucrări publicate.

O descărcare de conţinut este definită ca fiind unitatea de conţinut solicitată cu succes dintr-o bază de date, serie electronică sau document digital.

Populaţia deservită reprezintă numărul de persoane cărora biblioteca se angajează să le ofere serviciile sale. Pentru bibliotecile publice, aceasta ar reprezenta, în mod normal, populaţia comunităţii (sau a unei părţi a comunităţii); pentru bibliotecile universitare ar fi numărul total al studenţilor şi personalului universitar din instituţie.

Descărcările din resurse gratuite de pe Internet (resurse de pe Internet cu acces nerestricţionat) sunt excluse, chiar dacă au fost catalogate de bibliotecă în catalogul său online sau într-o bază de date.

Scopurile indicatorului

Indicatorul estimează utilizarea colecţiei electronice a bibliotecii de către populaţia deservită şi astfel dacă această colecţie este potrivită pentru populaţie. Numărul cererilor de unităţi indică relevanţa atribuită de către utilizatori colecţiei electronice.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Indicatorul este util în special pentru comparațiile de-a lungul timpului.

Comparația între biblioteci, chiar și între cele cu structură similară și profil asemănător al utilizatorilor, va fi foarte dificilă. Ar putea fi posibilă între bibliotecile care au colecții cu același subiect (de exemplu medicină), dacă este oferit un număr și tip similar de resurse electronice.

Indicatorul este relevant pentru toate bibliotecile care au o colecție electronică și o populație deservită bine definită.

Metoda

Calcularea numărului de unități de conținut descărcate din toate resursele electronice pe parcursul unui an.

În cazul în care există diferite manifestări ale aceleiași unități (HTML, PDF pentru fișierele text și JPEG sau WAV pentru materialele non-textuale), toate cererile sunt luate în calcul.

De obicei, vânzătorii de resurse online oferă statistici detaliate ce separă numărul de intrări în baza de date regăsite sau numărul documentelor vizualizate sau descărcate. O astfel de diferențiere ar trebui făcută și pentru resursele electronice găzduite de bibliotecă.

Pentru fiecare resursă electronică, este înregistrat numărul total de vizualizări sau descărcări dintr-o anumită perioadă de timp – de obicei corelată cu perioada de înscriere de un an. Numărul este adunat pentru toate resursele electronice și împărțit la numărul de membri ai populației deservite, numărați ca persoane (nu ca echivalent full-time).

Descărcările efectuate de personalul bibliotecii și pentru cursurile de instruire a utilizatorilor sunt incluse în calcul.

Cu populația deservită ca element de informație, toate resursele electronice disponibile gratuit pe Internet nu ar trebui luate în considerație. Ele pot fi accesate de oricine și ar putea oferi o imagine incompletă a relevanței colecției electronice pentru utilizatorii primari.

Este necesar să se aibă în vedere faptul că datele înregistrate de furnizorii bibliotecii nu sunt întotdeauna comparabile, de vreme ce nu toți vânzătorii aderă îndeaproape la standardele recomandate precum COUNTER (2005) sau ICOLC (2006).

Interpretarea și folosirea rezultatelor

Un scor mai mare va fi văzut ca bun deoarece arată o mare acceptare a colecției electronice a bibliotecii de către membrii populației deservite.

Un scor mic indică o nepotrivire a colecției electronice cu necesitățile populației sau indică faptul că utilizatorii nu sunt familiarizați cu colecția. Biblioteca ar putea încerca să promoveze resursele sale electronice prin atragerea atenției asupra lor prin intermediul unor lecții de instruire a utilizatorului.

Cum descărcările sunt calculate separat pentru fiecare resursă electronică, biblioteca va ști ce colecții au un grad mai scăzut de acceptare. Pentru astfel de resurse, abonamentele ar putea fi anulate și alte resurse ar putea fi licențiate în schimbul lor. Dar în astfel de decizii, biblioteca ar trebui să ia în considerare interesele speciale ale grupurilor mici de utilizatori.

Indicatorul ar putea fi afectat de factori care nu pot fi controlați de bibliotecă, de exemplu nivelul de acces la rețea sau taxele percepute pentru acces sau descărcare.

Numărul de unități de conținut descărcate ar putea fi afectat și de calitatea și eficiența strategiilor de căutare ale utilizatorilor.

Exemple și lecturi suplimentare

Proiectul EQUINOX (2000) a folosit indicatorul „Numărul de documente și intrări (înregistrări) vizualizat per sesiune pentru fiecare serviciu electronic al bibliotecii". EQUINOX, la fel ca și standardul internațional 11620 pentru indicatorii de performanță ai bibliotecii, nu compară numărul total de descărcări ale populației.

Nu multe statistici de bibliotecă au îndrăznit să calculeze descărcările la scară națională. Statisticile bibliotecii naționale germane încearcă să calculeze descărcările din baze de date și jurnale electronice, dar în 2006 numai nouă la sută din bibliotecile raportoare au fost capabile să furnizeze informații pentru bazele de date și 13 la sută pentru jurnalele electronice (DBS, 2006).

Ar fi mai ușor de calculat numai descărcările din resurse licențiate de pe serverele externe. Bibliotecile de cercetare daneze au luat în calcul în statisticile lor descărcările din resurse electronice de pe servere externe. În 2005, au fost 7.014.143 de astfel de descărcări. Comparat cu utilizatorii activi din același an (populația totală nu este luată în calcul), aceasta ar însemna 64,48 de descărcări per utilizator.

B.6 Utilizarea colecției (Randament)

Fond/Condiții/Context

Dacă stocarea cărților pe rafturi nu este ea însăși un sfârșit – cum ar putea fi în cazul bibliotecilor cu funcție de arhivare –, gradul până la care colecția bibliotecii este folosită este o măsură esențială pentru a determina cât de mult biblioteca întrunește nevoile și necesitățile utilizatorilor săi. Bibliotecile publice, în mod special, au făcut din această măsură o parte integrantă a procesului evaluării pentru politica lor de dezvoltare a colecțiilor. Fiecare articol, care nu a fost solicitat niciodată într-un anume interval de timp, este considerat ca o ratare în oferirea a ceea ce utilizatorii își doresc (vezi indicatorul B.7 „Procentul stocului neutilizat"). Scopul este de a atinge un maximum posibil de randament al unei colecții.

Indicatorul se referă strict la colecția pentru împrumut și la împrumuturi, neincluzând uzul intern. De asemenea, nu ia în considerare numărul în creștere al resurselor electronice, în special cărți electronice, deși anumiți furnizori urmează exemplul cărții tipărite și restricționează folosirea unei cărți electronice până la o anumită perioadă de împrumut.

Definiția indicatorului

Numărul total de împrumuturi dintr-o perioadă definită de timp (de obicei un an) este împărțit la numărul de documente din colecția de împrumut.

Împrumuturile în sensul acestui indicator reprezintă tranzacțiile de împrumut al obiectelor fizice unui utilizator. Acesta include prelungirile de termen, împrumuturile on-line (împrumuturi în interiorul bibliotecii) și cópii oferite în locul documentelor originale.

Reînnoirile automate făcute de sistem neinițiate de utilizator și împrumuturile interbibliotecare sunt excluse.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Scopurile indicatorului

Indicatorul estimează rata de utilizare a colecției de împrumut și totodată cuantifică efortul bibliotecii de a corela colecția de împrumut cu nevoia de informație a utilizatorilor săi. Este relevant pentru bibliotecile care dețin o colecție de împrumut.

Indicatorul poate fi folosit separat pentru colecții specifice, arii de subiecte sau biblioteci filiale și departamentale. Pentru bibliotecile universitare care păstrează și conservă colecții pentru un timp mai lung, ar putea fi utilă măsurarea randamentului colecției doar pentru materialele achiziționate în ultimii doi sau trei ani.

Comparația între bibliotecile cu destinație și structură similare și profil asemănător al utilizatorilor va fi posibilă dacă diferențele dintre subiectele colecției vor fi luate în considerare.

Metoda

Definirea numărului de documente din colecția de împrumut și a numărului de împrumuturi într-o perioadă de timp determinată, de obicei un an. Majoritatea sistemelor automatizare de bibliotecă conțin informații despre localizarea unui document, precum și statutul împrumutului. Aceasta face mai ușoară determinarea dimensiunii exacte a colecției de împrumut, respectiv a părților ei, în orice moment. Sistemul de bibliotecă oferă, de asemenea, numărul de împrumuturi care pot fi atribuite colecției de împrumut ca întreg sau unei părți a acesteia într-o perioadă anume de timp.

Uneori, ar putea fi utilă aplicarea indicatorului nu colecției de împrumut ca întreg, ci unor părți anume ale acesteia, cum ar fi biblioteca pentru copii sau colecția de împrumut pe termen scurt. Se pot obține noi informații din realizarea unei diferențieri între diversele colecții pe subiecte, de vreme ce durata de viață a unei cărți în secțiunea beletristică diferă considerabil de cea a unei cărți din secțiunea științe naturale.

Cum utilizatorii sunt mai mult interesați în acea parte a colecției de împrumut care a fost achiziționată recent, ar putea fi, de asemenea, necesară restricționarea indicatorului la acele documente adăugate la colecția de împrumut în ultimii doi ani, pe baza datelor de achiziție înregistrate de sistemul automatizat de bibliotecă.

Randamentul colecției se calculează prin împărțirea numărului de împrumuturi din timpul unui an la numărul de documente din colecția de împrumut.

Interpretarea și folosirea rezultatelor

Un scor mai mare este considerat mai bun. Există un număr de factori care influențează indicatorul:

- Adaptarea colecției la subiectele și interesele de cercetare curente;
- Politicile de casare ale bibliotecii;
- Accesibilitatea colecției din punct de vedere al orarului de funcționare sau al aranjamentelor fizice;
- Numărul cópiilor existente pentru titlurile cele mai cerute;
- Regulile de împrumut (perioada de împrumut, numărul de documente care poate fi împrumutat simultan de un utilizator, numărul de prelungiri de termen posibile);
- Raportul dintre uzul intern și împrumut.

Dacă randamentul colecției pare prea scăzut, biblioteca ar trebui, înainte de toate, să încerce să evalueze nevoile și dorințele populației și să adapteze politicile sale referitoare la colecții. Sondajele referitoare la satisfacția utilizatorului pot ajuta să se identifice ce le lipsește utilizatorilor din colecție. Biblioteca ar putea, de asemenea, evalua împrumutul interbibliotecar sau cererile stocului de documente în vederea ajustării politicilor de achiziție pe nevoile utilizatorului.

Adaptarea politicilor de achiziție la cererea utilizatorului se poate întâmpla doar ca o strategie pe termen lung. Aceasta cere o repetare regulată a indicatorului și un efort constant de a ține pasul cu noile tendințe și tematici, precum și cu, uneori, prea rapidele schimbări în interesele și temele de cercetare ale utilizatorilor.

Exemple și lecturi suplimentare

Multe biblioteci publice folosesc indicatorul cu regularitate. Bibliotecile publice din Texas au dezvoltat chiar un standard, făcând distincția între trei nivele de performanță (esențial, foarte bun, excelent) pentru diferite categorii de biblioteci publice pe baza dimensiunii populației deservite (Standardele bibliotecii publice din Texas). Pentru bibliotecile care deservesc o populație de peste 200.000 de persoane, o rată de randament a colecției de 1,0 este considerată esențială, 2,5 foarte bună și 3,5 excelentă.

În 2006, Statisticile bibliotecii publice finlandeze au atins un randament general al colecției de 2,51 (Statisticile bibliotecii publice finlandeze). În plus, au înregistrat un randament pentru tipuri de documente precum cărți sau partituri muzicale (2,02 în 2006), altele în afară de cărți și partituri muzicale (7,54), înregistrări muzicale (4,50) și casete video (7,60).

Bibliotecile publice din British Columbia folosesc o versiune puțin modificată a indicatorului (Statisticile bibliotecii publice din British Columbia, 2006). Se împarte numărul de împrumuturi la numărul total de volume deținute. Pentru anul 2005, a fost înregistrat un scor mediu de 4,29.

Proiectul german BIX (BIX. Indexul de bibliotecă) folosește indicatorul pentru bibliotecile publice. Împrumuturile includ prelungirile de termen; stocurile cu acces închis sunt excluse. Rezultatele pentru 2005 au fost (BIX, 2006):

Randamentul colecției

Comunități sub 15.000 de locuitori: **media** 4,3; **maxim** 7,4; **minim** 2,1

Comunități cu 15.000 – 30.000 de locuitori: **media** 4,8; **maxim** 7,8; **minim** 1,2

Comunități cu 30.000 – 50.000 de locuitori: **media** 4,8; **maxim** 9,2; **minim** 1,8

Comunități cu 50.000 – 100.000 de locuitori: **media** 4,5; **maxim** 6,5; **minim** 2,2

Comunități cu peste 100.000 de locuitori: **media** 5,0; **maxim** 7,1; **minim** 2,6

Bibliotecile universitare ce folosesc acest indicator îl limitează la împrumuturile documentelor recent achiziționate. Proiectul de cotare al bibliotecilor universitare olandeze măsoară „împrumuturile de anul trecut cu achizițiile din ultimii cinci ani" (Laven și Smit, 2003, p. 297). Rezultatele pentru 2004 pentru 13 biblioteci au variat între 1,02 și 4,89 cu o medie de 1,92 (UKB, 2004).

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

B.7 Procentajul stocului neutilizat

Fond/Condiţii/Context

În contextul dezvoltării şi utilizării colecției, problema nefolosirii şi a motivelor ei a fost pusă în discuție în Studiul Pittsburg (Kent, 1979). Acesta a găsit că 48,37% din colecție nu a circulat niciodată în timpul celor şapte ani cât a durat studiul şi a urmărit rezultatele după diferențieri, precum an de achiziție, limbă şi subiect ale unui document neutilizat şi frecvența circulației fiecărui document.

Cu zece ani înainte, Fussler şi Simon (1969) încercaseră deja să determine probabilitatea ca o carte din colecție să fie folosită prin analizarea statisticilor de circulație.

Multe studii au găsit rezultate ce corespund cunoscutei reguli 80/20, şi anume 80% din circulația într-o bibliotecă rezultă dintr-o proporție relativ mică a colecției, de multe ori de aproximativ 20%. Această mică proporție coincide de obicei cu cele mai recent achiziționate titluri din colecție. „... este important să se recunoască faptul că, cu cât o carte stă mai mult timp fără să fie folosită, cu atât este mai puțin probabil ca ea să fie vreodată folosită" (Lancaster, 1993, p. 56).

Analiza circulației este de obicei principala metodă, pentru biblioteci, de evaluare a colecției lor. Neutilizarea este văzută ca o violare a primeia dintre cele cinci legi de biblioteconomie ale lui Ranganathan, şi anume: „cărțile există pentru a fi folosite" (Ranganathan, 1931). Fiecare bibliotecă trebuie să decidă singură până unde este dispusă să accepte că documente din colecția sa nu sunt folosite. Pentru bibliotecile cu funcție de arhivare (de exemplu depozitul legal), neutilizarea pe parcursul unei anumite perioade de timp va fi tolerabilă. Dar, în special pentru bibliotecile publice, folosirea va fi principala problemă pentru calitatea colecției, iar neutilizarea va fi criteriul pentru deciziile de casare. „Neutilizarea este sărutul morții," a fost răspunsul dintr-un sondaj despre practicile de casare în bibliotecile publice (Dilevko şi Gottlieb, 2003).

Definiţia indicatorului

Procentul documentelor din colecția de împrumut care nu au fost utilizate de-a lungul unei anumite perioade de timp, de obicei un an.

O perioadă mai mare de timp, de exemplu doi sau trei ani, ar fi folosită dacă biblioteca are o colecție cu un specific mai deosebit, care probabil nu ar fi folosită în fiecare an, dar care rămâne importantă pentru cercetare. „Folosirea" în sensul acestui indicator înseamnă împrumut. Împrumuturile înregistrate în bibliotecă (împrumuturi pe loc) sunt incluse.

Consultarea sau alte forme de utilizare la fața locului nu sunt luate în considerare. Împrumutul interbibliotecar este exclus.

Documentele din colecția care nu este disponibilă spre împrumut sunt excluse.

Scopurile indicatorului

Indicatorul identifică părțile din colecție care nu sunt utilizate, fiind astfel un instrument valoros pentru corelarea profilului colecției cu necesitățile utilizatorilor. El va sprijini deciziile de casare, precum şi schimbările în politicile de selecție şi de alocare a resurselor pe subiecte.

Indicatorul a fost folosit adesea împreună cu indicatorul B.6 „Utilizarea colecției", care compară numărul de documente din colecție cu numărul de împrumuturi, fără a ține seama de faptul că unele documente au fost utilizate frecvent, în timp ce altele nu au fost utilizate deloc. Indicatorul are de-a face cu un singur document şi utilizarea lui, deoarece ar putea exista „sectoare moarte" în colecție, deşi colecția, ca întreg, este foarte intens utilizată.

Indicatorul este relevant pentru toate bibliotecile care dețin o colecție de împrumut. Ar fi interesant în mod special pentru bibliotecile publice. Pentru bibliotecile universitare, care trebuie să depoziteze şi conserve colecții pentru o perioadă mai îndelungată, ar fi util de măsurat neutilizarea doar pentru materialele achiziționate în ultimii doi sau trei ani.

Comparația între bibliotecile cu destinație şi structură similare şi profil asemănător al utilizatorilor va fi posibilă dacă diferențele dintre subiectele colecției vor fi luate în considerare.

Metoda

1. Pentru un eşantion de cărți ales la întâmplare din colecție sunt înregistrate împrumuturile dintr-o perioadă definită de timp (de obicei un an). Documentele care nu sunt disponibile pentru împrumut ar trebui excluse din eşantion. Dacă indicatorul este folosit pentru monitorizarea politicii de dezvoltare a colecției, eşantionul ales ar trebui corelat cu o colecție cu un anume subiect, de vreme ce interpretarea rezultatelor depinde de subiect. Perioada de uzură (timpul în care documentele „îmbătrânesc" şi vor fi din ce în ce mai puțin folosite) variază considerabil între subiecte.

Alegerea eşantionului ar trebui făcută cu atenție, deoarece ar putea exista grupuri de documente neutilizate în diferite părți ale colecției.

2. Cu ajutorul unui sistem automatizat de bibliotecă va fi posibilă identificarea unui număr general de articole în colecție care sunt disponibile pentru împrumut şi numărul acelor articole care au fost la împrumut cel puțin o dată de-a lungul perioadei în cauză. Restul se compune din materiale neutilizate, aşa-numitele „împrumuturi zero".

În contextul acestui indicator este irelevant dacă un articol a fost folosit o dată sau de mai multe ori. Ceea ce contează este dacă a fost folosit vreodată. Dar o bibliotecă ar putea dori să-şi crească standardele şi ar putea decide să numere acele cazuri când un articol a fost folosit o singură dată sau de două ori ca „împrumut zero". Astfel, ar rezulta, bineînțeles, un scor mult mai mare al „stocului neutilizat".

„Stocul neutilizat" este calculat ca procentul de documente nefolosite din totalul documentelor colecției de împrumut.

Interpretarea şi folosirea rezultatelor

Un procent scăzut al stocului neutilizat va fi considerat ca fiind bun. Procentul tolerat va depinde de scopurile bibliotecii.

Indicatorul va fi influențat de utilizarea internă ridicată ce ar putea reduce circulația. Indicatorul va fi, de asemenea, influențat de condițiile de depozitare: documentele din depozite închise vor fi, probabil, mai puțin folosite decât cele aflate în zone cu acces liber. Documentele aflate în colecții mici, care sunt uşor de urmărit, ar putea avea o şansă mai mare să fie utilizate decât documentele „pierdute" în colecții mari. Utilizarea ar putea fi, de asemenea, influențată de o clasificare pe raft complicată, şi chiar de nivelul raftului pe care cartea este

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

plasată. Un studiu realizat la Universitatea de Stat Southwest Missouri a arătat că „volumele aşezate pe raftul de jos sunt cele care circulă cel mai puțin, urmate de cele aşezate pe raftul cel mai de sus" (Banks, 2002, p. 115).

Există, în fapt, două moduri de tratare a problemei numărului mare de cărți neutilizate:

• Dacă împrumuturile sunt criteriul principal pentru dezvoltarea colecției, orice document care nu a fost utilizat ar putea fi scos din colecție pentru a îmbunătăți randamentul. Perioada de „neutilizare" poate varia în bibliotecă în funcție de scopurile acesteia.

• Politicile de dezvoltare a colecției ar trebui revizuite şi adaptate nevoilor utilizatorului. Când este aplicat diferitelor subiecte, indicatorul poate influența alocarea resurselor în aşa fel ca subiectele cu un procent mic de neutilizare să primească mai multe fonduri decât celelalte.

Documentele neutilizate ar trebui mai departe examinate cu privire la limbă, data publicării, tip şi subiect al documentului cu scopul de a identifica motivele neutilizării.

Unele biblioteci distribuie aşa-numite „liste de eşecuri" angajaților responsabili cu dezvoltarea colecției cu scopul de a le oferi o idee despre motivul pentru care nu au fost îndeplinite cererile utilizatorilor.

Exemple şi lecturi suplimentare

Rezultatele analizei de circulație i-au dezamăgit deseori pe bibliotecarii ce au construit cu mare grijă colecția. Aici sunt oferite doar câteva exemple:

• Patru biblioteci participante la proiectul EQLIPSE (EQLIPSE, 1995–1997): în anul 1995–1996, monografii dintr-un singur an de achiziție – % titluri neutilizate: 3,29,30,39.

• Universitatea de Stat Southeast Missouri (Banks, 2002): în anul 2002, ştiințe politice – titluri examinate: 531; % titluri neutilizate: 43.

• Bibliotecile Universității Duke (Littman şi Connaway, 2004): în anul 2002, titluri disponibile atât tipărite, cât şi în format e-carte – titluri examinate: 7.880; % titluri neutilizate: tipărituri 64, e-cărți 60.

• Biblioteca Cambell a Universității Rowan (Brush, 2006): în anul 2004–2005, inginerie – titluri examinate: 227; % titluri neutilizate: 77.

Rezultatele, în bibliotecile publice, vor arăta un procent mult mai scăzut al stocului neutilizat, din cauza casării continue a colecției. Un proiect realizat la Biblioteca Publică Hunnington Beach în 1984/1985 a arătat că doar 4,4% din 290.000 de volume nu au circulat cel puțin o dată în trei ani (Hayden, 1987).

Slăbiciunea acestui indicator este că nu ia în considerare utilizarea internă a unui document. Utilizarea internă poate ajunge la un nivel foarte mare şi ar putea fi chiar mai mare decât circulația. Biblioteca Universitară din Münster, Germania, a găsit un raport de 0,6 la 1 între utilizarea internă şi circulație (te Boekhorst, 1997, p. 209).

La acest moment, majoritatea bibliotecilor au făcut o rutină din monitorizarea utilizării şi neutilizării materialelor sale. Resursele electronice, în special cărțile electronice, vor face procesul de monitorizare atât mai uşor cât şi mai complicat. Pentru un document electronic, fiecare formă de utilizare poate fi înregistrată, dar, pe de altă parte, statisticile de utilizare trebuie să fie colectate din surse diferite.

Un proiect interesant realizat de bibliotecile Universității Duke, Durham, NC a comparat utilizarea a 7.880 de titluri care erau disponibile atât în variantă tipărită cât şi în variantă electronică (Littman şi Connaway, 2004). Pentru cărțile electronice, măsura utilizării a fost „accesul", incluzând atât o scurtă vizualizare cât şi o „verificare", unde o carte electronică este în circulație pentru un utilizator pe o perioadă determinată de timp. Cărțile electronice au avut o utilizare cu 11% mai mare decât cărțile tipărite, dar, indiferent de format, 3.597 de titluri au rămas neutilizate. Neutilizarea pentru cărțile electronice a fost de 60%, iar pentru cărțile tipărite de 64%.

B.8 Împrumuturi per capita

Fond/Condiții/Context

În ciuda creşterii colecțiilor electronice ale bibliotecii, colecția de împrumut este încă unul din cele mai utilizate servicii de bibliotecă. Împrumutul cărților pentru lectură şi studiu la domiciliu sau în cadrul bibliotecii se clasează pe primele locuri în prioritățile utilizatorilor. Într-un sondaj despre satisfacția utilizatorului realizat de bibliotecile din Renania de Nord-Westfalia, Germania, nouă din zece persoane chestionate au spus că au vizitat biblioteca pentru a împrumuta cărți (Follmer, Guschker şi Mundt, 2002). Deşi în anumite biblioteci numărul de împrumuturi este în scădere, din cauza resurselor, în special a jurnalelor, care sunt oferite în format electronic, aceasta nu este o situație generală, nici chiar în cazul bibliotecilor universitare. „Per total, numărul împrumuturilor per student FTE a crescut cu 11,5% de-a lungul unei perioade de zece ani" (Creaser, 2006).

De aceea, numărul de împrumuturi per membru al populației deservite este încă un indicator important pentru rata de acceptare a serviciilor de bibliotecă.

Definiția indicatorului

Numărul total de împrumuturi pe an ale unui membru al populației deservite împărțit la numărul persoanelor din populație.

Populația deservită reprezintă numărul de persoane cărora biblioteca se angajează să le ofere serviciile sale. Pentru bibliotecile publice, aceasta înseamnă, în mod normal, populația comunității (sau a unei părți a comunității); pentru bibliotecile universitare, aceasta înseamnă totalul studenților şi personalului universitar din instituție.

Împrumuturile, în sensul acestui indicator, sunt tranzacții de împrumut al articolelor fizice unui utilizator. Aceasta include prelungirile de termen, împrumuturile la fața locului (împrumuturi în cadrul bibliotecii), şi copiile oferite în locul documentelor originale.

Reînnoirile realizate automat de sistem fără a fi inițializate de utilizator şi împrumuturile interbibliotecare sunt excluse.

Scopurile indicatorului

Indicatorul estimează utilizarea colecției non-electronice a bibliotecii de către populația deservită şi astfel cât de potrivită este colecția pentru populație.

Indicatorul este relevant pentru toate bibliotecile cu

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

o populaţie deservită bine definită şi cu o colecţie de împrumut.

Comparaţia rezultatelor între bibliotecile cu destinaţie, structură şi profil al utilizatorilor asemănătoare este posibilă.

Metoda

Numărul de împrumuturi per membru al populaţiei deservite din timpul unui an este pus în relaţie cu numărul de persoane din populaţia deservită. Datele despre împrumut ar trebui să fie disponibile prin intermediul sistemului automatizat de împrumut.

Membrii populaţiei deservite sunt socotiţi ca persoane, nu ca FTE (echivalentul full-time). Astfel, studenţii care învaţă în sistem de frecvenţă redusă sau personalul din instituţiile universitare vor fi socotiţi fiecare individual.

Interpretarea şi folosirea rezultatelor

Un scor mai mare este considerat bun.

Indicatorul poate fi afectat de perioadele de împrumut ale bibliotecii şi de numărul de cărţi pe care utilizatorii le împrumută simultan. Scurtarea perioadelor de împrumut va rezulta, probabil, într-un număr mai mare de împrumuturi şi prelungiri de termen cerute de utilizator.

Alte biblioteci din apropiere, care furnizează servicii utilizatorilor bibliotecii, ar putea, de asemenea, influenţa scorul.

Un scor scăzut arată o colecţie necorespunzătoare intereselor populaţiei. Pentru a afla mai multe detalii despre utilizarea colecţiei, biblioteca ar putea încerca indicatorii B.6 „Utilizarea colecţiei (Randament)" sau B.7 „Procentajul stocului neutilizat". Sondajele despre satisfacţia utilizatorului pot ajuta să se identifice care sunt elementele din colecţie care le lipsesc utilizatorilor. Biblioteca ar putea evalua împrumutul interbibliotecar sau cererile de difuzare a documentelor cu scopul de a-şi adapta politica de achiziţii la nevoile utilizatorului.

Indicatorul va fi mai puţin relevant în bibliotecile unde împrumutul nu este principala activitate a utilizatorului. Acesta poate fi cazul bibliotecilor de medicină sau ştiinţe, unde colecţiile electronice sunt mult mai utilizate decât colecţia de împrumut. În astfel de cazuri, indicatorul ar trebui folosit împreună cu indicatorul B.5 „Numărul de unităţi de conţinut descărcate per capita".

Exemple şi lecturi suplimentare

Proiectul german de cotare BIX (BIX. Indexul de bibliotecă) foloseşte pentru bibliotecile publice indicatorul „împrumuturi per capita", care este definit ca numărul tuturor materialelor împrumutate, inclusiv prelungirile de termen, comparat cu populaţia deservită. Rezultatele pentru anul 2005 au fost (BIX, 2006):

Împrumuturi per capita

Biblioteci în comunităţi cu mai puţin de 15.000 de locuitori: **media** 9,8; **maxim** 14,9; **minim** 4,8

Biblioteci în comunităţi cu 15.000 – 30.000 de locuitori: **media** 8,7; **maxim** 20,0; **minim** 0,9

Biblioteci în comunităţi cu 30.000 – 50.000 de locuitori: **media** 7,6; **maxim** 16,0; **minim** 1,6

Biblioteci în comunităţi cu 50.000 – 100.000 de locuitori: **media** 6,9; **maxim** 12,5; **minim** 2,5

Biblioteci în comunităţi cu peste 100.000 de locuitori: **media** 6,8; **maxim** 13,4; **minim** 1,4

Numărul de împrumuturi per capita pare a fi mai mare în comunităţile mici, comparat cu numărul de vizite per capita (vezi tabelul de la indicatorul B.3 „Vizite la bibliotecă per capita").

În bibliotecile publice din British Columbia, Canada, „circulaţia per capita" a avut în 2003 o valoare medie de 12,33 (Statisticile bibliotecilor publice din British Columbia, 2004).

Consiliul Bibliotecilor de Stat Australiene a publicat un raport cu date acumulate pentru toate statele şi teritoriile, folosind, printre altele, indicatorul „circulaţia per capita" (Raportul comparativ al bibliotecilor publice din Australia, 2005). Rezultatele din anul 2003/2004 au arătat un maximum de 11,2 pentru Australia de Sud şi un minimum de 4,8 pentru Teritoriile Nordice.

Bibliotecile publice din Statele Unite au avut în 2004 un scor de 7,1 împrumuturi per capita, incluzând prelungirile de termen (Bibliotecile publice din Statele Unite, 2006).

În bibliotecile universitare, rezultatele indicatorului vor fi mult mai ridicate, deoarece studenţii şi cercetătorii se bazează pe colecţia bibliotecii pentru lucrul lor. Statisticile bibliotecilor universitare din Marea Britanie pe anul 2004/2005 arată o medie de 56 de împrumuturi per student echivalent full-time (Creaser, 2006, p. 17).

Statisticile bibliotecilor universitare din Australia (Statisticile CAUL online) arată pentru anul 2004 un scor mediu de 19,64 împrumuturi per student şi 24,11 împrumuturi per membru al populaţiei totale (studenţi şi personal).

Bibliotecile din Asociaţia Bibliotecilor de Cercetare a avut în 2005 o valoare medie de 16,82 împrumuturi iniţiale per student FTE şi 29,01 împrumuturi, inclusiv prelungirile de termen (Statisticile ARL, ediţia interactivă).

Bibliotecile universitare finlandeze au avut în 2005 un scor de 63,6 împrumuturi per membru al populaţiei-ţintă (Baza de date a Statisticilor bibliotecii de cercetare finlandeze).

Când se compară rezultatele acestui indicator, ar fi foarte important de specificat definiţia pentru „circulaţie" sau „împrumut" (posibil incluzând prelungirile sau împrumutul interbibliotecar) şi definiţia pentru „populaţie" sau „capita".

Roswitha Poll, Peter te Boekhorst,
Measuring Quality –
Performance Measurement in Libraries,
K.G. Saur, München, 2007
IFLA Publications 127

Traducere de Liliana MATEI

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Corespondenţă din Paris

130 de ani de relaţii diplomatice româno-franceze

Instantaneu surprins la Ambasada României din Paris

S-au împlinit, pe 4 martie a.c., 130 de ani de la stabilirea relațiilor diplomatice dintre Regatul României şi Franța. Cu acest prilej, Ambasada României de la Paris a organizat o *întâlnire aniversară* la care au rostit alocuțiuni d-nii Theodor Paleologu, ambasador, fost ministru al Culturii, şi Cristian Preda, europarlamentar, precum şi d-nele Catherine Durandin, profesor la Institutul Național al Limbilor şi Civilizațiilor Orientale, şi Odette Tomescu Halto, politolog.

Manifestarea a fost prezidată de d-na Roxana Iftimie, însărcinat cu afaceri la Ambasada României. Au fost evocate cele mai semnificative momente ale istoriei diplomatice dintre cele două țări, precum şi personalitatea unor importanți oameni de cultură şi politicieni care au ocupat funcția de ambasador la Paris, de la Mihail Kogălniceanu şi Vasile Alecsandri până la Alexandru Paleologu, ca şi cel mai recent ambasador, dl. Teodor Baconski, devenit între timp ministrul de Externe al României.

Reuniunea a avut deopotrivă un aspect oficial, dar şi cultural, prin atmosfera caldă, colocvială, a dezbaterilor şi evocărilor.

De Ziua Femeii, evocare a femeilor-aviator

În ziua de 8 martie, Ziua Internațională a Femeii, aeroportul Le Bourget din Paris a găzduit o emoționantă evocare a personalităților feminine care au ilustrat istoria mondială a aviației. Cu acest prilej, dl. Gérard Feldzer, directorul Muzeului Aerului şi Spațiului şi totodată preşedinte de onoare al Aeroclubului Franței, a prezentat câteva personalități feminine de prim rang ale aviației franceze, precum Adrienne Bollard, prima femeie care a survolat Anzii Cordilieri, în 1921, Hélène Boucher, Amelia Erhard sau Maryse Hilz. În context, reamintim de performanța în paraşutism a Smarandei Brăescu (în imagine) şi de faptul că, la Montesson, a avut loc, la 18 martie 1906, zborul primului aparat mai greu decât aerul condus de Traian Vuia. De altfel, la Bucureşti s-a deschis în 2008 primul Muzeu al Aviației Române, prin efortul deosebit al comandorului Paul Sandachi şi al echipei sale de pasionați ai zborului.

Jean-Yves CONRAD

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Orizonturi

Moştenirea culturală a miraculoasei Grecii

Prof. Nicoleta NĂSTASE
Liceul Teoretic „Mihail Sadoveanu"
Bucureşti

Motto:
„Omul este măsura tuturor lucrurilor"
Protagoras

Într-o vreme când popoare din Antichitate reuşiseră să se elibereze din somnolenţa mitologiei, în Grecia se produce în mod surprinzător o schimbare de atitudine faţă de lumea exterioară. Noile nelinişti ale fiinţei umane nu mai puteau fi satisfăcute doar de tradiţie. Mintea omenească se eliberează în ziua „miraculoasă" în care decide să se folosească de propria judecată pentru a cunoaşte şi a găsi explicaţia lucrurilor.

Omul descoperă facultatea de a medita şi a judeca în raport cu un criteriu nou, care va deveni propriul său criteriu: *raţiunea*. Refuzând pentru întâia oară fatalitatea în explicarea fenomenelor şi evenimentelor din jur, el caută să le înţeleagă pentru a le domina. Începând din acel moment putem vorbi de „miracolul" unei civilizaţii al cărei ideal era să premărească puterea fiinţei umane asupra naturii, dar şi asupra ei înseşi.

Privind înapoi, la atâtea mii de ani distanţă, se poate spune că toate marile spirite ale Greciei antice s-au consacrat, fără excepţie, unui singur ideal: lupta neistovită de a ameliora condiţia umană. Acesta este şi unul dintre sensurile maximei devenite celebre ce susţine că „omul este măsura tuturor lucrurilor" (Protagoras). Este, totodată, şi motivul pentru care savanţii Evului Mediu au scos din uitare cultura elină, denumind-o umanistă. Iar noi azi descoperim cu uimire dorinţa continuă a omului de a fi îndepărtat din drumul său obstacolele ce-i închideau calea spre adevar şi progres, şi nu putem decât să ne plecăm capetele, umili, în faţa acestui enorm efort de voinţă şi cunoaştere.

Aşadar, să detaliem domeniul principal de cunoaştere în care spiritul grec nu doar a excelat, ci are meritul, încă mai mare, de a fi fost deschizător de drumuri: *ştiinţa*. Filosofia, literatura sau artele, celelalte mari paliere ale culturii universale, la fel de „îndatorate" vechilor greci, vor face obiectul altor abordări.

Vom începe cu *matematica*. Matematicile pure sunt o ştiinţă prin excelenţă greacă. Cunoştinţele celorlalte popoare, ca egiptenii, spre exemplu, erau rudimentare. Ştiau să rezolve doar probleme elementare de aritmetică, trasau empiric cercuri şi triunghiuri, iar folosirea logicii în rezolvarea teoremelor matematice şi emiterea axiomelor le era cu totul necunoscută. Nici romanii nu se evidenţiau în mod deosebit. Cicero socotea matematica o „ştiinţă atât de abstractă" încât recomanda concetăţenilor săi utilizarea ei numai în aplicaţiile practice.

Fondatori ai matematicii sunt consideraţi Thales din Milet (aprox. 640–548 a.Chr.) şi Pitagora din Samos (aprox. 572–500 a.Chr.). Ambii erau şi filosofi în afară de a fi matematicieni – situaţie extrem de frecventă în vechea Grecie, unde cele două discipline erau considerate surori, prima speculând cu ideile, cea de-a doua cu numerele.

Lui Thales, considerat părintele geometriei, îi datorăm trei teoreme care, deşi ne par foarte simple azi, stau la baza evoluţiei acestei ştiinţe: a). un diametru împarte un cerc în două părţi egale; b). cele două unghiuri de la baza unui triunghi isoscel sunt egale; c). unghiurile opuse la vârf sunt egale. Iar atunci când a descoperit că orice unghi înscris într-un semicerc este în mod invariabil unghi drept, a mulţumit zeilor cu cea mai mare dintre ofrande: sacrificarea unui viţel.

Ca filosof aparţinând Şcolii filosofice din Ionia, Thales a susţinut că principiul primordial al lucrurilor este apa.

Lui Pitagora îi datorăm tabla înmulţirii şi multe teoreme importante – celebră fiind descoperirea că pătratul ipotenuzei unui triunghi dreptunghic este egal cu suma pătratelor celor două catete. Ca filosof, el este întemeietorul şcolii care îi poartă numele, uimind prin afirmaţia surprinzătoare că acel element unic de la care pleacă şi se întorc toate entităţile, „Eul" suprem, nu este nici apa (Thales), nici aerul (Anaximene) şi nici infinitul (Anaximandru), ci *numărul*.

Platon, creatorul primului sistem filosofic integral, are şi el o contribuţie însemnată în acest domeniu: a întemeiat teoria asupra idealismului numerelor. În viziunea lui, lumea cifrelor există deasupra lumii sensibile, în acelaşi mod cum se află şi lumea ideilor. Este ştiut că el interzisese intrarea în Academia sa persoanelor care nu aveau o pregătire corespunzătoare în matematici. Tot el a descoperit acele corpuri solide numite „regulate" (tetraedru, hexaedru, dodecaedru etc.) care se folosesc în astronomie pentru a determina poziţia planetelor.

Numele lui Euclid e sinonim cu *geometria*. Lucrarea sa *Elemente* constituie şi astăzi baza acestei discipline.

Nu doar numele acestor mari spirite sunt dovada contribuţiei lor la dezvoltarea matematicii, ci şi terminologia pe care o folosim şi azi susţine originea acelora care au fost deschizători de drumuri în acest domeniu. Cuvinte precum *problemă*, *teoremă*, *bază*, *catetă*, *diagonală*, *parabolă*, *elipsă*, *perioadă* – pentru a nu le numi decât pe cele mai importante – sunt tot de origine greacă. Dar şi în matematica aplicată, precum astronomia, terminologia este şi a rămas exclusiv greacă.

Astronomii greci au calculat şi au emis ipoteze care cuprind multe din cunoştinţele astronomice actuale. Nu se poate să nu ne uimească limpezimea de gândire şi exactitatea calculelor lor dacă ne gândim că instrumentele lor de observaţie, comparate cu cele actuale, erau atât de rudimentare. Ei au fost primii care au observat în mod ştiinţific fe-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

nomenele cereşti şi au reuşit să le interpreteze în marea lor majoritate. Câteva nume se impun amintite: Thales din Milet a descoperit că luna e lipsită de lumină proprie şi că reflectă lumina soarelui, reuşind chiar să prevadă eclipsele de lună şi de soare; Parmenide (secolul VI a.Chr.) susţine că pământul este o sferă şi nu o suprafaţă plană; Aristarc (310–230 a.Chr.) a emis pentru prima dată ideea că pământul se învârteşte în jurul soarelui, ca şi cele cinci planete cunoscute în vremea aceea; Eratostene, părintele geodeziei, a calculat volumul globului pământesc şi a măsurat lungimea meridianului terestru cu o eroare de numai 100 km; Hiparh (secolul II a.Chr), considerat cel mai mare astronom al Antichităţii, a stabilit cu o aproximaţie de numai patru minute durata anului, a împărţit planeta în zone de longitudine şi latitudine, permiţând localizarea oricărui punct geografic, a descoperit noi astre şi a explicat echinocţiile. A inventat astrolabul, cel mai important instrument astronomic până la inventarea telescopului.

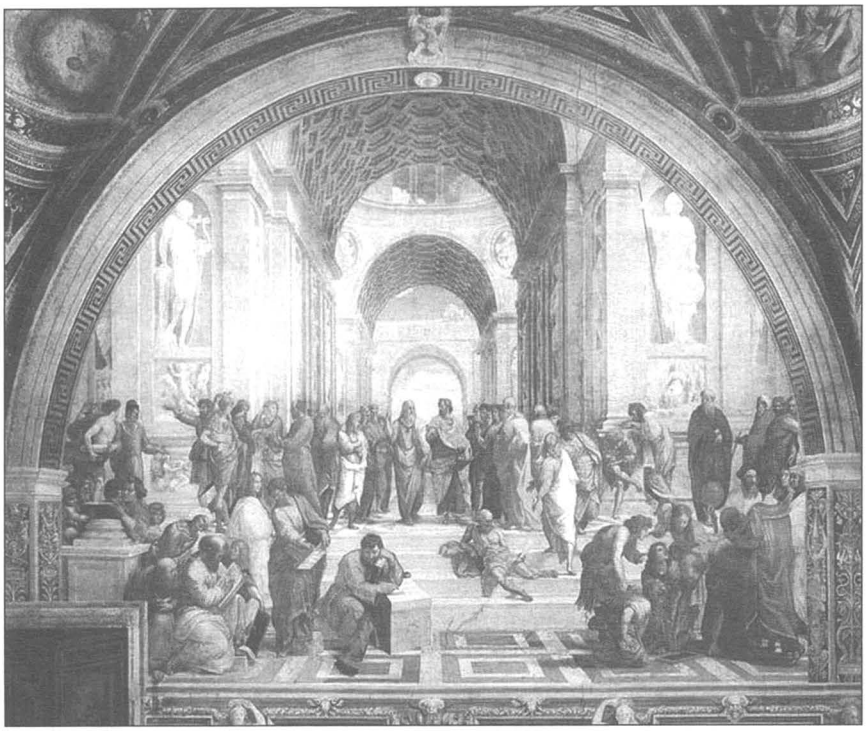

Rafael – *Şcoala din Atena*

Arhimede este cunoscut drept creatorul hidrostaticii. Cu numele său intrăm aşadar în alt domeniu fundamental al gândirii şi cunoaşterii umane – *fizica*. Principiile acestuia privind echilibrul şi presiunea lichidelor, legile referitoare la propagarea sunetului, reflecţia luminii şi transmiterea forţei cu ajutorul pârghiilor sunt valabile şi azi. El a descris, printre altele, o metodă de calcul integral ce permite stabilirea de corespondenţe între corpurile geometrice regulate. Au trebuit să treacă două mii de ani pentru ca matematicienii să descopere din nou formule de calcul atât de avansate. El este totodată inventatorul primului ochean astronomic.

Ştiinţele naturii reprezintă un alt domeniu în care vechii greci au fost premergători. Încă din anul 530 a.Chr., Diocle din Caristos a scris un tratat despre plantele medicinale, proprietăţi curative şi modul lor de întrebuinţare. Homer ne prezintă în poemele sale un număr de 63 de plante. Marele Aristotel este autorul unor tratate de fizică, botanică, zoologie. În fizică, spre exemplu, a abordat teoria genezei, problema infinitului în relaţia sa cu universul, studiul spaţiului, formei şi materiei, problema diversităţii, continuităţii, eternităţii mişcării, a inerţiei şi a forţei. El a scris, de asemenea, un tratat *Despre plante*, cu descrierea şi clasificarea tuturor plantelor cunoscute până atunci.

Părintele botanicii este considerat Teofrast (327–288 a.Chr.), care descrie în Tratatul său un număr de 550 de plante cu o exactitate uimitoare. Mai târziu, în secolul I d.Chr., Dioscoride prezintă descrierea a 600 de plante, ilustrată cu desene de o precizie extraordinară. Textele sale reunite într-un volum au fost prima carte ieşită din tiparniţa lui Guttenberg (1499), după *Biblie*. Au trecut apoi mai bine de două secole până când marele naturalist suedez Carl von Linne, părintele ştiinţelor naturale moderne, să scrie un tratat despre plante la nivelul celor ale predecesorilor greci.

Medicina este o altă ramură a cunoaşterii umane care datorează mult vechilor greci. Ca o consecinţă a raţionalismului, în Grecia medicina a încetat de a fi o practică obscură de magie pentru a deveni o ştiinţă adevărată. Şaptesprezece generaţii de medici, toţi descendenţi direcţi din Esculap, au deschis drum marelui Hipocrate (aprox. 460–aprox. 377 a.Chr.), părintele artei de a vindeca. Ne surprinde azi imensul volum de muncă al unui singur om. A scris 72 de tratate consacrate diferitelor ramuri de specialitate: fiziologia, chirurgia, patologia, ginecologia, obstetrica. A avut meritul nu doar de a studia simptomele bolilor, ci şi cauzele care le provoacă, fiind convins de puterea vindecătoare a naturii înseşi, numită de el „maestrul suprem". În patria sa, Cos, există ruinele unui sanatoriu în aer liber, printre cele mai mari ale Antichităţii, unde se practicau hidroterapia (din sursa termală), aeroterapia (prin o uşoară briză marină) kinetoterapia, masajele etc. Se poate spune, deci, că el e întemeietorul fizioterapiei. A fost de asemenea un remarcabil filosof şi poet.

Geografia este definitiv legată de numele lui Strabon, aşa după cum *istoria* se va revendica mereu de la acela al lui Polibiu.

Aşadar, apelul la raţiune a permis omului să adopte o atitudine de investigaţie faţă de lumea exterioară, mai întâi, şi de reflexie, după aceea. Cu ajutorul speculaţiei raţionale s-a făcut apoi uşor pasul către definiţii şi postulate, care au stat în cele din urmă la baza cunoştintelor umane.

Vechii greci sunt totodată creatorii valorilor etice care au guvernat peste timpuri existenţa fiinţei omeneşti în accepţiunea acelor atât de frumoase vorbe ale lui Menandru: „Ce admirabilă fiinţă e omul, când e om."

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Mihail Diaconescu şi exerciţiile de memorie*

Reflectarea bio-bibliografică a operei unui mare creator reprezintă deopotrivă un exerciţiu de memorie publică şi un act cultural stimulator. Aşa cum exerciţiul critic nu se poate dispensa de bibliografie, nici integrarea operei într-un sistem de referinţă naţional nu se poate face fără un suport bio-bibliografic. În acest sens, lucrarea lui Ilie Barangă este nu doar un reper „harnic şi organizat", după cum îl recomandă cunoscutul om de bibliotecă şi poet Ion Stoica, dar mai ales o sinteză despre o operă ce rămâne „un model de bogăţie a culturii române" şi care a provocat reacţii critice la scară naţională. Deşi nu este la prima tentativă de acest gen, Ilie Barangă, cunoscut mai ales ca bibliograf, istoric literar şi publicist, format la şcoala emulatoare creată în jurul revistei „Argeş", al cărei prim redactor-şef a fost chiar Mihail Diaconescu (începând cu luna iulie, 1966), reia, aducând la zi, informaţia din primul studiu de acest gen, publicat în 1983. Pornind de la observaţia fundamentală formulată de Gh. Bulgăr într-un studiu dedicat receptării şi impunerii scriitorului ca personalitate literară, potrivit căreia bibliografia devine *un indicator axiologic*, o bază a studiilor ştiinţifice de psihologie pentru abordarea *personalităţii artistului* şi mai ales un reper al *receptării* sale publice, lucrarea lui Ilie Barangă se doreşte, în primul rând, un *ghid* avizat şi eficient în abordarea unei opere de o amploare europeană, dar mai ales un tribut de admiraţie faţă de un fiu al Argeşului. Având ca modele abordările ce au creat şcoală în bibliografia românească, ale lui Dan Simonescu, „distins savant şi mentor", Ion Bianu sau N. Cartojan, pentru a ne referi la spaţiul românesc sau, ca o referinţă străină, studiile lui P. Eckermann despre Goethe, lucrarea oferă în acelaşi timp un sistem *original* şi *eficient* de grupare a informaţiei pornind simultan de la criteriile cronologice, tematice şi alfabetice. În afară de *Cronologia* vieţii şi operei lui M. Diaconescu, dar şi a unui inedit capitol de *Iconografie*, ce prefaţează şi închid lucrarea, mai putem consulta o *Bibliografie a volumelor publicate până în prezent*, o *Bibliografie a exegezelor critice* şi, fapt cu totul original, o *Antologuema breve*, cuprinzând referinţe istorico-literare grupate în jurul operelor publicate, indiferent de ediţie. Numărul şi varietatea opiniilor formulate este cu adevărat copleşitor, numai *Index auctorum* cuprinzând peste 200 de nume de referinţă ale istoriei literare, sociologiei, teologiei şi esteticii româneşti.

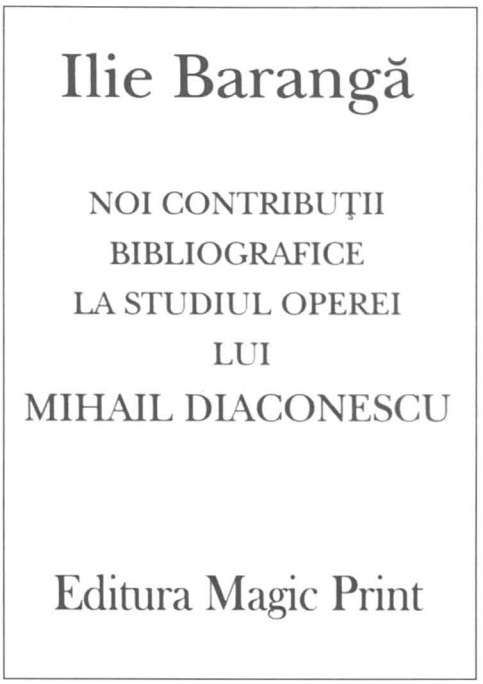

În totalitate, opera literară şi didactico-culturală a lui Mihail Diaconescu, însumând 10 romane şi aproape tot atâtea volume de exegeze culturale, între care un loc aparte ocupă tratatele *Prelegeri de estetica ortodoxiei* şi *Istoria literaturii dacoromane*, conturează un destin istoric pus sub umbra deşertăciunii biblice şi construit în concordanţă cu „ideologia" eminesciană. Dincolo de abordarea uneori misterioasă, aparent *ocultă*, a unor evenimente istorice concrete, textele sale literare cuprind un program naţional coerent, identificabil de la paşoptism încoace, distinct de snobismul elitist, caduc şi efemer al zilelor noastre.

* Ilie Barangă, *Noi contribuţii bibliografice la studiul operei lui Mihail Diaconescu*, Editura Magic Print, Oneşti, 2009

Marian NENCESCU

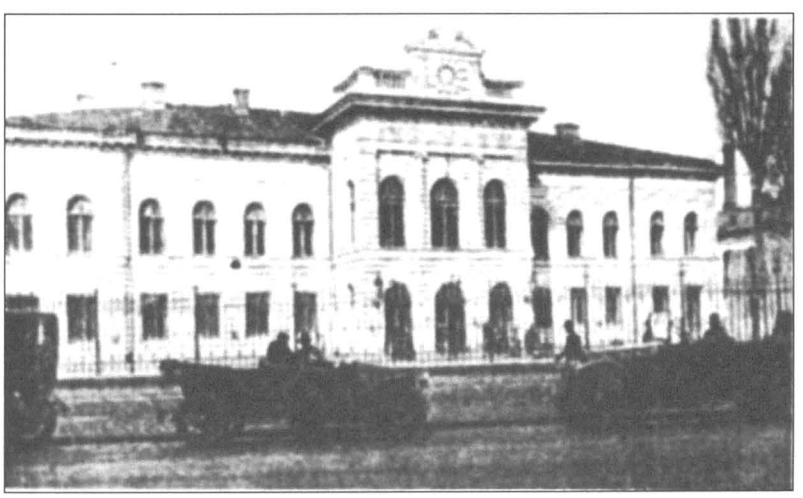

Sediul vechi al Prefecturii Poliţiei, după reparaţia radicală din vremea prefectului Ion Algiu, 1889–1890

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Am primit, vă semnalăm

„Vitralii. Lumini şi umbre"
Revista veteranilor din Serviciile Române de Informaţii
An I, nr. 1, decembrie 2009

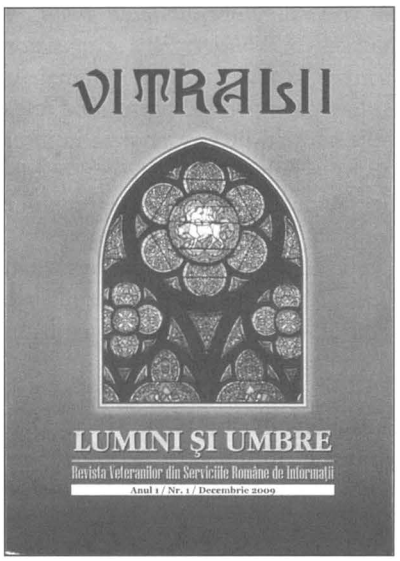

Apărut, în condiţii grafice mai mult decât onorabile, publicaţia *veteranilor* din serviciile secrete române, purtând un titlu metaforic: „Vitralii". Utilizarea termenului de „veteran", rezervat de obicei militarilor care au făcut frontul, este cu totul justificat, mai ales că pe „frontul invizibil" nu există pace, cadrele de informaţii îndeplinind, cum bine se ştie, un serviciu *pe viaţă* în slujba binelui public. Noua publicaţie, având girul directorului SRI, dl. Cristian Maior, îşi propune relevarea unei noi imagini a „intelligence"-ului românesc şi, în context, repunerea în dezbatere a ideii de „patriotism". Este o întreprindere cu totul specială, câtă vreme activitatea cadrelor din serviciile secrete române este, prin natura ei, puţin cunoscută de publicul larg şi cu atât mai puţin dezbătută public.

Având un sumar variat, divers, de la istoria propriu-zisă la aşa-zisa „istorie trăită", publicaţia reuneşte „condeie" redutabile ale istoriografiei contemporane, majoritatea legate, mai mult sau mai puţin transparent, de activitatea operativă din... servicii. Semnalăm, în acest sens, rubrica „Exerciţii de memorie şi inteligenţă", dedicată în întregime aniversării a 20 ani de la Revoluţia Română, în care colonelul (r) Filip Teodorescu şi istoricul Alex. Mihai Stoenescu încearcă să înlăture „stratul gros de minciuni, injurii şi calomnii" revărsate asupra unor cadre din sistem, oferind un tablou cuprinzător, realist şi echilibrat al unor evenimente ce continuă să tulbure şi azi societatea românească. Printre rânduri se profilează câteva adevăruri ce nu au nevoie de comentarii: „Revoluţia" a fost o *lovitură de stat* organizată de serviciile de informaţii străine; agenţii erau cetăţeni români, de pe care nu se va şterge niciodată anatema de *trădători*; *diversiunea* de la Timişoara s-a transformat la Bucureşti într-un *sabotaj profesionist* care a transformat mulţimea într-o turmă şi a făcut ca structurile de siguranţă ale statului să intre în derută. Rezultatul acestui atac informativ concentrat au fost cei peste 1.000 de morţi ai Revoluţiei, dar şi slăbirea autorităţii statului pentru următorii 20 de ani. Concluzia formulată de Alex. Mihai Stoenescu este de natură să ne pună pe gânduri: „Evenimentele din decembrie 1989 constituie o *lecţie istorică* pe care românii o repetă cu o inconturnabilă ciclicitate în ultimii 150 de ani."

Alte materiale de interes public vizează „Demonizarea Securităţii" (autor Paul Carpen) sau „Reflexii asupra intelligence-ului de securitate postmodern" (autor dr. Cristian Troncotă). Secţiunea „istorică" a publicaţiei prezintă contextul şi condiţiile constituirii grupării „Arta" pentru supravegherea grupului de studenţi arabi ce întreţineau organizarea unei acţiuni teroriste anti-israeliene la Bucureşti. Prin intervenţia operativă a serviciilor româneşti atentatul a fost evitat, Israelul adresând în acest sens mulţumiri oficiale autorităţilor române (autor Hagop Hairabetian).

Urăm noii publicaţii viaţă lungă şi curaj în susţinerea cauzei proprii, mai ales că „tradiţia informativă trebuie să se sprijine pe spiritul de solidaritate şi de înţelegere al generaţiilor", cum spunea un „as" al serviciilor secrete române, dr. Eugen Cristescu.

CRONICAR

Desen reprezentând un căpitan de barieră la sfârşitul secolului al XIX-lea

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

„Istorie şi civilizaţie", sau recuperarea simţului istoric

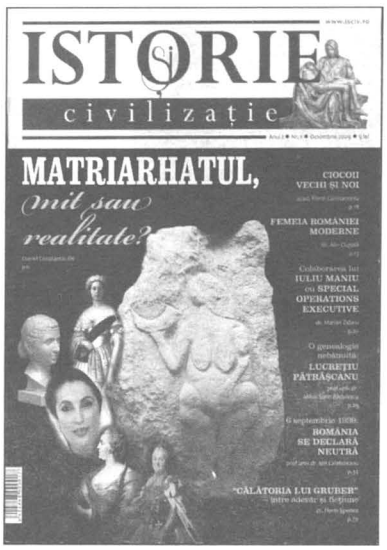

Într-o vreme când evenimentele istorice, cu reverberaţii în viaţa publică şi privată, au loc aproape simultan cu reflectarea lor în mass-media, apariţia unei noi publicaţii menită programatic să contribuie la „recuperarea simţului istoric" este nu doar bine venită, dar constituie, esenţial, *un gest civic*. Până la un anumit nivel de înţelegere comună, interesul pentru istorie, atât cea veche, dar cu prioritate istoria recentă, dacă se poate chiar „trăită", suscită interesul societăţii, dincolo de oportunismul şi indiferentismul cotidian. Un astfel de demers publicistic este noua revistă „Istorie şi civilizaţie", girată de cunoscutul editor şi istoric literar d-na Georgeta Dimisianu, şi având ca „senior editori" o „pleiadă" de personalităţi ale vieţii contemporane, academice şi ştiinţifice, de la „decanul de vârstă al istoricilor români", acad. Dan Berindei, la „mai tinerii" Ioan Scurtu, C. Buşe sau Gh. Buzatu.

Programul publicistic, prezentat sub titlul „Trecutul nu moare niciodată", reia unul din ultimele discursuri ale lui N. Iorga, ţinut în faţa Senatului României la 18 martie 1940, al cărui mesaj este premonitor: „Nu putem uita nimic din amintirile noastre [...] Trecutul nostru este acolo; trecutul nu moare niciodată, ci vorbeşte."

Din bogatul sumar al primului număr (an I, nr. 1, octombrie 2009) semnalăm studiul „Matriarhatul, mit sau realitate?" (autor, Cornel Constantin Ilie), un „portret al domnitorului Barbu Ştirbei" şi „Geneza micului Paris" (autor, Corneliu Şenchea) sau analiza acad. Florin Constantiniu, „Ciocoii vechi şi noi: 20 de ani de la Marea Revoluţie Capitalistă din Decembrie". În numărul inaugural mai semnează: dr. Marian Zidaru, dr. Florin Sperlea, dr. Ion Calafeteanu ş.a. Rubrica „Din arhive" prezintă un raport al Securităţii despre scufundarea navei „Dâmboviţa" (la 8 decembrie 1973, în largul coastelor franceze).

Bogat ilustrată, scrisă alert şi excelent paginată, „Istorie şi civilizaţie" are şansa să devină publicaţia-etalon din segmentul dedicat educaţiei publice. Urăm viaţă lungă noii reviste lunare, şi mai ales îi dorim să spargă „zidul" dezinteresului de moment, clădind, temeinic şi tenace, punţi cu viitorul. (*CRONICAR*)

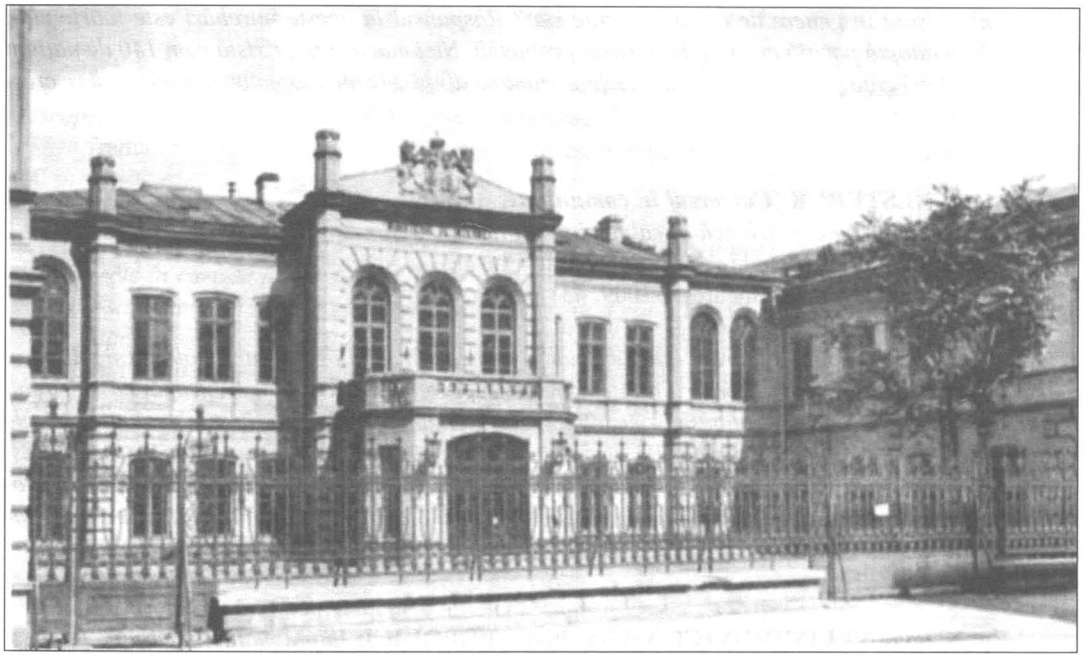

Clădirea Ministerului de Interne în perioada interbelică (situată pe locul celui actual)

Sursele ilustraţiilor: pp. 5-6: din arhiva autoarei; pp. 12, 13, 14, 33, 34, 35: Florin N. Şinca, *Din istoria Poliţiei Române*, Vol. I *Între onoare şi obedienţă*, Tipografia RCR Print, Buc., 2006; p. 30: autor (instantaneu Ambasada României la Paris), portret Smaranda Brăescu, http:// enciclopediaromaniei.ro/wiki/Fi%C5%9Fier:Smaranda_Braescu_portret2.jpg; p. 32: http://renastereaartistica.xhost.ro/rafael.html; p. 38: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/96/Fra_Angelico_069.jpg; coperta II: http://www.crestinortodox.ro/memoria-zilei/patriarhul-iustin-moisescu-99556.html; coperta III: http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/94/Bulgakov.jpg; coperta IV: *Actori poeţi – poeţi actori*, antologie de Lucia Nicoară şi Cristiana Gavrilă, după o idee de Mircea Ghiţulescu, prefaţă de Cristiana Gavrilă, Editura Brumar, Timişoara, 2008, p. 275.

Sursele citatelor: coperta II: Patriarhul Iustin, *Pentru pacea a toată lumea*, lucrare îngrijită de Iuliana Conovici, Editura Anastasia, Buc., 2004, p. 15; coperta III: Mihail Bulgakov, *Corespondenţă • Jurnale*, traducere, note şi indice de Ana-Maria Brezuleanu, prefaţă de Ion Vartic, Editura Polirom, Iaşi, 2006, pp. 177-178; coperta IV: Dinu Ianculescu, *Argintatul peşte şi alte poezii*, Editura Eminescu, Buc., 1970, p. 43.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Catalog

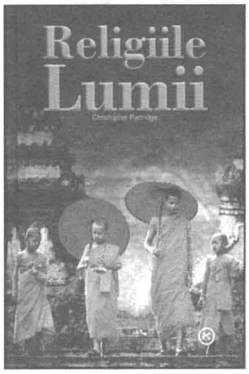

Christopher PARTRIDGE, *Religiile lumii*
A treia ediție revizuită și adăugită, traducători: Eva Georgeta Catrinescu, Cozmin Mihăilescu, Mihaela Eros, Editura Mladinska, București, 2009, 495 p.

... Această carte este o antologie de introduceri aprofundate, incitante și accesibile în istoria, credințele și practicile religioase, începând din vremurile preistorice și mergând până la evoluțiile din secolul XXI.

Pe lângă faptul că sunt accesibile, articolele au un caracter precis și autorizat, fiind elaborate de către o echipă internațională de experți reputați. Mai mult, pentru a face vizibile religiile, cartea este bogat ilustrată cu fotografii, hărți și diagrame. Prin urmare, puține sunt volumele care ar putea să rivalizeze cu ea în ceea ce privește atractivitatea, ușurința la citit și sursele demne de încredere pentru cei interesați de o introducere de bază în tradițiile religioase ale lumii. [...] (Autorul)

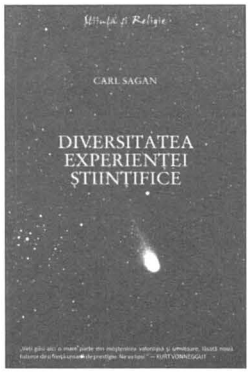

Carl SAGAN, *Diversitatea experienței științifice: O viziune personală asupra căutării lui Dumnezeu*
Traducere din limba engleză și note de Harry Minți
Editura Curtea Veche, București, 2009, 311 p.

... Creștinii spun... că este posibilă mântuirea. Un anticreștin este acela care spune să-ți urăști dușmanul și să nu crezi în mântuire. Oamenii răi rămân veșnic răi. Așa că vă întreb care poziție este mai bine de urmat la vârsta armelor apocaliptice? Ce veți face dacă una dintre părți nu adoptă aceste concepții și aveți pretenția că sunteți creștin? În acest caz, ar trebui să adoptați viziunea adversarului sau să apărați concepțiile susținute de fondatorul religiei dvs.? Puteți să mai întrebați care este poziția îmbrățișată în genere de către națiunile-stat? Răspunsul la aceste întrebări este foarte clar. Nicio țară nu adoptă poziția creștină în această problemă. Nici măcar una. Există cam 140 de națiuni pe Pământ. După câte știu eu, în această privință, niciuna dintre ele nu adoptă punctul de vedere creștin. [...] (Autorul)

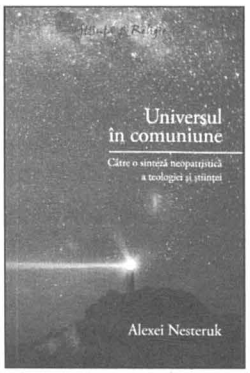

Alexei NESTERUK, *Universul în comuniune: Către o sinteză neopatristică a teologiei și științei*
Traducere din limba engleză de Mihai-Silviu Chirilă
Editura Curtea Veche, București, 2009, 431 p.

... Motivația prezentei lucrări este de a lua în considerare dialogul dintre teologie și știință în cadrul analizei fenomenologice pentru a înțelege mai departe sensul continuei întrupări a spiritului uman în lume prin credință, cunoaștere și tehnologie. Rămânând fidel tradiției și teologiei vii ale Părinților Bisericii și punând învățăturile lor într-o nouă lumină, întregul proiect capătă caracteristicile unei noi sinteze între convingerile teologice premoderne (derivate din surse patristice) și metodologia filosofică postmodernă (cu un accent pus pe fenomenologia existențială) de însușire a ideilor științifice. [...] (Autorul)

Ep. Nicolae VELIMIROVICI, Arhim. Justin POPOVICI, *Lupta pentru credință*
Traducere de prof. Paul Bălan, Editura Rotonda, Pitești, 2009, 119 p.

... În esență, căderea omului a constat în faptul că omul s-a răzvrătit împotriva trăsăturilor celor asemenea cu Dumnezeu ale ființei Sale, L-a părăsit pe Dumnezeu și cele ale lui Dumnezeu și s-a micșorat pe sine la o pură materialitate, la omul pur. Odată cu cea dintâi răzvrătire împotriva lui Dumnezeu, omul a reușit până la un punct să-L alunge pe Dumnezeu din sine, din conștiința sa, din voința sa, și așa a rămas cu umanitatea sa pură, cu „omul în sine" și drept urmare cu un umanism pur. „Horribile dictu" – umanismul este de fapt răul fundamental, răul originar al omului. În numele umanismului originar omul L-a alungat pe Dumnezeu într-un soi de transcendentalism supraomenesc, rămânând doar cu sine și înlăuntrul său. Totuși, în ciuda tuturor acestor lucruri, omul a fost incapabil să alunge cu totul din sine trăsăturile cele asemenea lui Dumnezeu ale spiritului său. [...]
(Arhim. Justin Popovici)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Arhimandrit Teofil PĂRĂIAN, *Cale spre bucurie*
Editura ASAB, Bucureşti, 2009, 296 p.

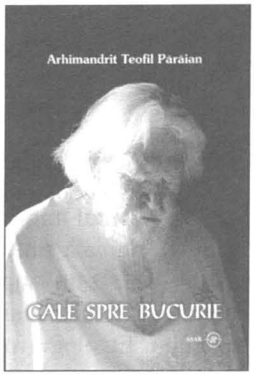

... În general, ne-am pomenit în lumea aceasta cumva şi cu gândul la Dumnezeu, iar gândul la Dumnezeu ni l-au dat oamenii din jurul nostru, oamenii care ne-au atras atenţia că trebuie să ne rugăm, oamenii care ne-au atras atenţia că există un post care trebuie ţinut, oamenii care ne-au pus în atenţie lucrările lui Dumnezeu în viaţa noastră. Oamenii din jurul nostru care au crezut în Dumnezeu înaintea noastră ne-au îndrumat şi pe noi să credem. În general, credinţa noastră n-a venit prin studii, chiar dacă unii dintre noi am făcut şi studii, ci credinţa noastră a fost întemeiată şi este întemeiată în continuare şi va fi întemeiată pe ceea ce am înţeles de la alţi credincioşi, de la credincioşii care au zis, de pildă: „veniţi să ne închinăm şi să cădem la Hristos." *[...]*

(Arhimandrit Teofil Părăian)

Noul Testament: Evanghelia după Matei
Ediţie bilingvă, introduceri, traducere, comentariu şi note patristrice de Cristian Bădiliţă, prefaţă de Theodor Paleologu, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2009, 462 p.

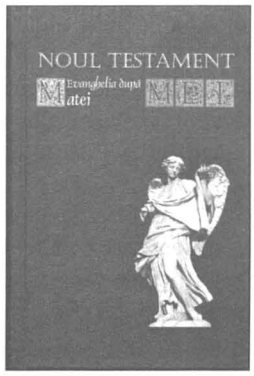

Traducerea comentată a Noului Testament, prima de acest gen în România, este dedicată martirilor creştini din vremea prigoanei comuniste. Nici nu se putea o mai corectă asumare a unui patronaj spiritual. Dacă e să ne gândim în urmă şi să rememorăm istoria creştinismului, perioada de glorie a teologiei patristice urmează persecuţiilor din Imperiul Roman. Fără martirii care au murit pentru credinţă, Părinţii Bisericii n-ar fi „teologhisit" aşa cum au făcut-o. Tratatele şi omiliile lor sunt scrise cu sângele martirilor. Martirii dau mărturie nu numai în privinţa credinţei proprii, ci şi în ceea ce priveşte seriozitatea existenţială a scrierilor teologice. Martirii garantează pentru teologi.[...]

(Theodor Paleologu)

Andrew NEWBERG, Mark Robert WALDMAN, *Cum ne schimbă Dumnezeu creierul: Descoperirile inovatoare ale unui prestigios neurolog*
Traducere din limba engleză de Ramona Neacşa Lupu, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2009, 400 p.

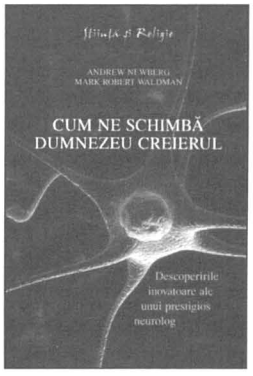

... Dintre toate câmpurile ştiinţei şi medicinei, neuropsihologia este unul dintre cele mai dificile subiecte în care se poate discuta în termeni simpli, mai ales când vine vorba de conştiinţă, logică, procesare emoţională şi mecanismele de procesare a realităţii ale creierului – chestiuni esenţiale atunci când avem de-a face cu corelaţiile neurologice ale experienţelor spirituale şi credinţelor religioase. Am făcut informaţia cât mai „prietenos de folosit" posibil, dar generalizările părăsesc adesea calificările şi preocupările noastre importante. Prin urmare, pentru cei care doresc informaţii suplimentare, am făcut referiri extinse – peste o mie – în notele finale, pentru a sublinia o dată în plus concluziile trase. (Andrew Newberg)

Roberto POLI, *Între speranţă şi responsabilitate: Introducere în structurile ontologice ale eticii*
Traducere din limba italiană de Cornelia Dumitru
Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2009, 347 p.

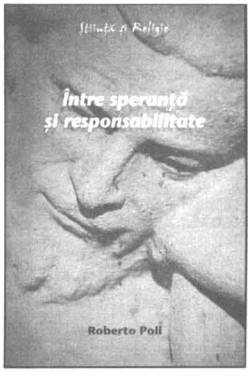

... Acest volum nu este un tratat general de etică şi, cu atât mai puţin, un reţetar de răspunsuri prefabricate. Scopul pe care îl urmăreşte este cel de a readuce la lumină şi, poate, de a lămuri unele legături conceptuale pe care actualele tendinţe intelectuale le fac să fie cu totul depăşite. Pe scurt, susţin ideea că ontologia are un rol important de jucat chiar şi în contextul reflecţiilor etice, fără a avea totuşi nici măcar cea mai mică intenţie de a prefigura vreo identificare a cunoştinţelor lor şi, cu atât mai puţin, de a le reduce (indiferent de perspectivă) una la cealaltă. Etica şi ontologia sunt legate în primul rând de întrebarea despre natura valorilor. [...] (Autorul)

Rubrică realizată cu sprijinul Serviciului Dezvoltarea Colecţiilor al Bibliotecii Metropolitane Bucureşti

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Repere

CALENDARUL LUNILOR
Mărţişorul, „funia zilelor"

Marian NENCESCU

Orizontul mitologic românesc reprezintă o viguroasă şi originală sinteză a *miturilor locale*, preistorice, peste care s-au suprapus, aleatoriu, credinţele aduse de migratorii timpurii şi constrângerile dogmatice ale creştinismului. Etnologii români, de la Tudor Pamfile la Romulus Vulcănescu, au încercat să explice „relicvele folclorice" prezente în unele obiceiuri şi ceremonialuri, cu aspect enigmatic, ciudat sau exotic, drept o dovadă a caracterului predominant *pastoral* al culturii noastre tradiţionale, subliniind că în folclorul românesc numărul divinităţilor agrare, cu atât mai puţin cel al meşteşugurilor şi îndeletnicirilor „tehnice", este relativ redus. În schimb, *panteonul cosmologic* românesc abundă în sărbători ale „moşilor" (sau, după caz, ale „babelor") iar obiceiul purtării de amulete cu rol benefic se pierde în negura timpurilor.

Explicaţia prezenţei unui *corpus* bogat de divinităţi secundare, provenite din animism sau chiar de origine totemică, reprezentată prin „moşi", „zâni" şi zâne cu rol mai mult sau mai puţin benefic, stă în credinţa străveche a existenţei a două *tărâmuri paralele*, unul reprezentând viaţa propriu-zisă, celălalt (numit adesea şi *Lumea Albă*) fiind rezervat unor entităţi numite chiar „Tinereţe fără bătrâneţe", a căror principală calitate este aceea de *a opri timpul* şi de a oferi eroilor mitici (voinicilor, feţilor frumoşi) o viaţă eternă.

Din acest fond străvechi provine şi sărbătoarea *Mărţişorului*, identificată de etnologi fie ca un prinos adus în vechime zeului Marte, ocrotitorul fertilităţii şi al vegetaţiei, sau echivalentului său geto-trac, *Marsyas Silen*, venerat în comunităţile românilor sud-dunăreni (din Bulgaria, Albania şi Macedonia). Numit şi „funia zilelor", Mărţişorul face parte din categoria amuletelor (talismanelor) oferite de 1 Martie ca simboluri aducătoare de noroc. Şnurul bicolor ce însoţeşte obiectele simbolice (iniţial pietre vopsite, sau chiar monede) avea scopul, susţine etnologul Simion Florea Marian, de a alunga spiritele rele, de a aduce sănătate şi prosperitate. Mărţişorul se purta la mână sau la gât timp de 12 zile, apoi şnurul se lega în ramurile unui copac tânăr.

După tradiţie, firul Mărţişorului era tors timp de 365 de zile de Baba Dochia, aluzia conducând către „firul" ursitoarelor. Interesant este că şi în alte zone ale Europei se practică obiceiul oferirii de amulete norocoase, lipsind însă *şnurul* bicolor, elementul benefic cel mai evident.

Odată cu luna martie luau sfârşit şi sărbătorile Moşilor, cea mai cunoscută tradiţie fiind aceea a închinării (chiar şi simbolice) a 40 sau 44 de păhărele de vin în cinstea Sfinţilor Mucenici (9 martie). „Moşii" reprezentau sufletele morţilor, ce sălăşluiau pe celălalt tărâm, în lumea veşnică, fiind serbaţi la *cumpenele* dintre anotimpuri. Odată cu vinul se serveau şi colăceii rituali (Sfinţişori sau Măcinici) oferiţi de pomană copiilor săraci.

Fetele nemăritate strângeau ultima zăpadă pentru a o utiliza ca… apă de ten şi aşteptau să le cânte cucul: „Cucule voinicule / câţi ani îmi vei da / până m-oi mărita?" Tot acum, tradiţia creştină plasează sărbătoarea Buna Vestire (25 martie), numită popular şi *Blagoveştenia*, când era dezlegare la peşte, se făceau praznice şi se dădea de pomană.

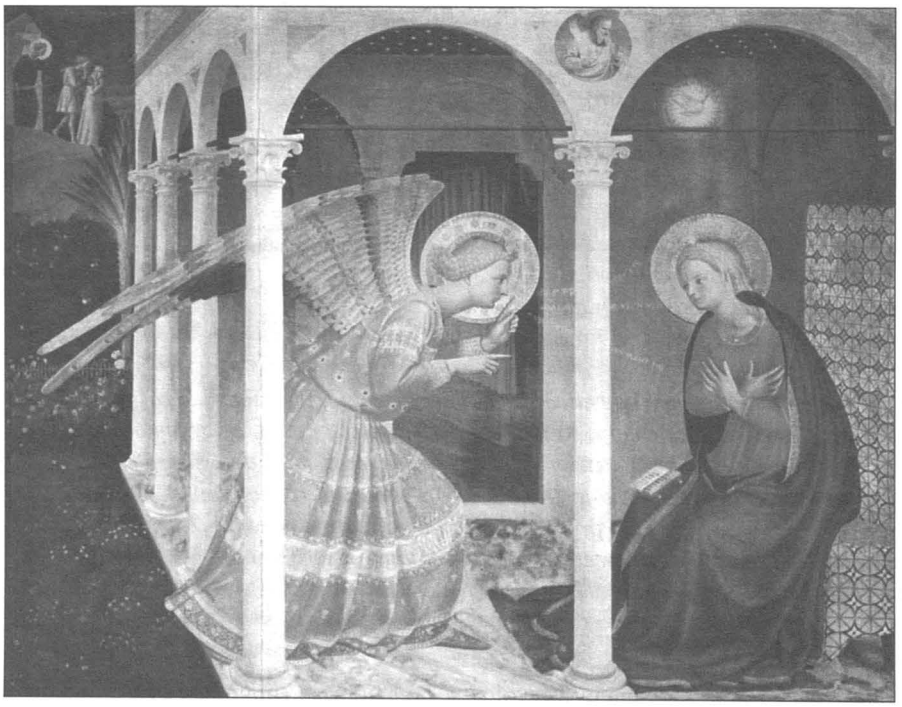

Fra Angelico
Buna Vestire

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Calendar

martie 2010

♦ 1 martie 1810. 200 de ani de la naşterea pianistului şi compozitorului polonez **Frédéric Chopin** (1 mart. 1810 – 17 oct. 1849)

♦ martie 1930. 80 de ani de la apariția, la Bucureşti, a revistei lunare ilustrate **„Boabe de grâu"** (apare până în martie 1945)

♦ 1 martie 1930. 80 de ani de la naşterea scriitorului şi pictorului **Alecu Ivan Ghilia**

♦ 2 martie 1930. 80 de ani de la moartea lui **D. H. Lawrence**, prozator, poet şi eseist englez (11 sept. 1885 – 2 mart. 1930)

♦ 2 martie 1940. 70 de ani de la naşterea lingvistei, folcloristei şi scriitoarei **Sanda Golopenția**

♦ 5 martie 1920. 90 de ani de la naşterea poetului şi dramaturgului **Radu Stanca** (5 mart. 1920 – 26 dec. 1962)

♦ 5 martie 1910. 100 de ani de la naşterea lui **Iustin Moisescu**, al patrulea patriarh al Bisericii Ortodoxe Române (5 mart. 1910 – 31 iul. 1986)

♦ 7 martie 1845. 165 de ani de la naşterea lui **Constantin Faca**, poet, dramaturg (1800 – 7 mart. 1845)

♦ 8 martie 1910. 100 de ani de la naşterea scriitorului **Radu Tudoran** (8 mart. 1910 – 18 nov. 1992)

♦ 9 martie 1920. 90 de ani de la moartea lui **Haralamb G. Lecca**, ziarist, poet, prozator şi dramaturg (10 feb. 1873 – 9 mart. 1920)

♦ 10 martie 1920. 90 de ani de la naşterea poetului **Traian Lalescu** (10 mart. 1920 – 15 oct. 1976)

♦ 10 martie 1940. 70 de ani de la moartea scriitorului rus **Mihail Bulgakov** (15 mai 1891 – 10 mart. 1940)

♦ 10 martie 1920. 90 de ani de la naşterea scriitorului francez **Boris Vian** (10 mart. 1920 – 23 iun. 1959)

♦ 12 martie 1940. 70 de ani de la naşterea lui **Virgil Nemoianu**, eseist, critic literar, filosof al culturii

♦ 12 martie 1965. 45 de ani de la moartea lui **G. Călinescu** (19 iun. 1899 – 12 mart. 1965)

♦ 12 martie 1945. **URSS redă Transilvania României**

♦ 13 martie 1865. 145 de ani de la naşterea lui **Dragomir Hurmuzescu**, fizician, inventator, întemeietor al învățământului electrotehnic din România (13 mart. 1865 – 31 mai 1954)

♦ 13 martie 1935. 75 de ani de la naşterea scriitorului **Romulus Rusan**

♦ 13 martie 1900. 110 ani de la naşterea lui **Petre P. Panaitescu**, istoric, filolog (13 mart. 1900 – 14 nov. 1967)

♦ 13 martie 1900. 110 ani de la naşterea poetului grec **Giorgos Seferis**, Premiul Nobel pentru Literatură pe anul 1963 (13 mart. 1900 – 20 sept. 1971)

♦ 15 martie 1940. 70 de ani de la moartea filosofului **Nae Ionescu** (4 iun. 1890 – 15 mart. 1940)

♦ 16 martie 1825. 185 de ani de la naşterea scriitorului portughez **Castelo Branco Camilo** (16 mart. 1825 – 1 iun. 1890)

♦ 18 martie 1910. 100 de ani de la naşterea scriitoarei **Ioana Postelnicu** (18 mart. 1910 – 28 nov. 2004)

♦ 19 martie 1895. 115 ani de la naşterea poetului şi matematicianului **Ion Barbu** (19 mart. 1895 – 11 aug. 1961)

♦ 19 martie 1900. 110 ani de la naşterea chimistului francez **Frédéric Joliot-Curie**, Premiul Nobel pentru Chimie pe anul 1935 (19 mart. 1900 – 14 aug. 1958)

♦ 20 martie. **Ziua Francofoniei** (între 15 – 20 martie se desfăşoară Săptămâna Francofoniei)

♦ 20 martie 1820. 190 de ani de la naşterea lui **Al. I. Cuza**, Domn al Principatelor Unite Române (20 mart. 1820 – 15 mai 1873)

♦ 21 martie 1685. 325 de ani de la naşterea lui **Johann Sebastian Bach**, compozitor şi organist german (21 mart. 1685 – 28 iul. 1750)

♦ 21 martie 1910. 100 de ani de la naşterea actorului **Ştefan Ciubotăraşu** (21 mart. 1910 – 27 aug. 1970)

♦ 21 martie 1975. 35 de ani de la moartea lui **Constantin Fântâneru**, prozator, poet şi critic literar (1 ian. 1907 – 21 mart. 1975)

♦ 21 martie. **Ziua Mondială a Poeziei**

♦ 22 martie 1880. 130 de ani de la naşterea lui **George Valentin Bibescu**, pionier al aviației române (22 mart. 1880 – 2 iul. 1941)

♦ 22 martie 1905. 105 ani de la naşterea prozatorului, publicistului şi traducătorului **Romulus Dianu** (22 mart. 1905 – 25 aug. 1975)

♦ 23 martie 1910. 100 de ani de la naşterea regizorului japonez **Akira Kurosawa** (23 mart. 1910 – 6 sept. 1998)

♦ 24 martie 1885. 125 de ani de la naşterea scriitorului **Mateiu Caragiale** (24 mart. 1885 – 17 ian. 1936)

♦ 24 martie 1925. 85 de ani de la naşterea actorului şi poetului **Dinu Ianculescu**

♦ 24 martie 1905. 105 ani de la moartea scriitorului francez **Jules Verne** (8 feb. 1828 – 24 mart. 1905)

♦ 25 martie 1940. 70 de ani de la moartea lui **Ion Nonna Otescu**, compozitor (15 dec. 1888 – 25 mart. 1940)

♦ 27 martie 1885. 125 de ani de la naşterea scriitorului **Constantin Gane** (27 mart. 1885 – 12 apr. 1962)

♦ 27 martie 1920. 90 de ani de la naşterea economistului **Nicolae N. Constantinescu** (27 mart. 1920 – 2000)

♦ 28 martie 1950. 60 de ani de la naşterea poetului şi prozatorului **Nicolae Rotaru**

♦ 29 martie 1895. 115 ani de la naşterea scriitorului german **Ernst Jünger** (29 mart. 1895 – 17 feb. 1998)

♦ 29 martie 1900. 110 ani de la naşterea pictorului armean **Hrandt Avakian** (29 mart. 1900 – 1990)

♦ 30 martie 1895. 115 ani de la naşterea scriitorului francez **Jean Giono** (30 mart. 1895 – 8 oct. 1970)

♦ 31 martie 1855. 155 de ani de la moartea romancierei şi poetei engleze **Charlotte Brontë** (21 apr. 1816 – 31 mart. 1855)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Contents

Adrian MARINO – A Lonely Man's Life 2
Florin N. ŞINCA – The 1812 First Known Headquarters of Bucharest Police Station 3
Vera MOLEA – Mitică Georgescu, Merchant and Culture Animator 5
Bucharest Metropolitan Library – Old Books 7
History of the Book – Gheorghe Speteanu, An Optimistic Publisher 8
Contemporary Autographs – *Nicolae ROTARU – 60* 9
Free to Reading: AMPLUS Opens the Book Trade Season 12
The Romanian Police Day Celebrated in Herăstrău Park 13
The Nicolae Iorga County Library Days in Ploieşti 14
Ion CONSTANTIN – Anniversary Day of Bessarabia 15
Magazin Istoric Cultural Foundation's Awards for 2009 17
Dana PETRESCU – Database Indexing 18
Cultural Events of Bucharest Metropolitan Library's Branches 19-20
EBLIDA – Towards a Single Copyright Regime in Europe 21
Roswitha POLL, Peter TE BOEKHORST – Measuring Quality. Performance Measurement in Libraries (X) 23
Jean-Yves CONRAD – 130 Years of Romanian-French Diplomatic Relations
On Women's Day, An Evocation of Women Aviators 30
Nicoleta NĂSTASE – Cultural Heritage of Miraculous Greece 31
Marian NENCESCU – On Mihail Diaconescu's Literary and Cultural Work 33
Reviews – „Vitralii. Lumini şi umbre" / „Istorie şi civilizaţie" 34-35
Catalogue – New Books 36
Marian NENCESCU – Calendar of Months – Romanian Traditions: Mărţişor 38
Cultural Calendar – March 2010 39

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA

Str. Tache D. Ionescu nr. 4, Sector 1
ABIDOR: Tel./Fax: 021 316.36.25
BMB: Tel./Fax: 021 316.83.00/04/05/06
Redacţia: Tel./Fax: 021 316.83.06/Int. 130
E-mail: bibliobuc@yahoo.com / Web: www.bmms.ro

Director: Florin ROTARU
Director artistic: Mircea DUMITRESCU
Redacţia: Ion HOREA (redactor şef onorific), Georgeta FILITTI, Iulia MACARIE (secretar de redacţie), Marian NENCESCU (redactor responsabil), Florin PREDA, Gabriela TOMA, Radu VLĂDUŢ

CUPON

ABONAMENT LA BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR

Numele .....
Prenumele .....
Adresa .....
Cod..... Telefon.....
Solicit abonarea la revista **BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR** pe o perioadă de ..... luni.
Adresa: Str. Tache D. Ionescu nr. 4, Sector 1, Cod poştal 010354, Bucureşti.
Anexez chitanţa de plată a sumei de ..... RON în contul dvs.
nr. RO82 RNCB 0072 0497 1003 0001 BCR Sector 1. C.U.I. 10141341.

Asociaţia noastră ABIDOR şi Biblioteca Metropolitană Bucureşti sunt singurele reprezentante din România, în calitate de membre, în asociaţiile INTAMEL şi EBLIDA începând cu anul 1998. Astfel, revista noastră este unica publicaţie care vă oferă ultimele noutăţi din comunitatea internaţională a bibliotecilor.

Administraţia noastră face, prin plata directă sau prin mandat poştal, abonamente la revista lunară **BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR**. Preţul unui număr este de 12 RON. Preţul unui abonament anual (12 numere) este de 144 RON. Primul an de apariţie: 1998.

Tipărit la Tipografia COPERTEX **ISSN 1454-0487**

Redacţia revistei BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR respectă opţiunile autorilor cu privire la normele ortografice

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

MIHAIL BULGAKOV

1891–1940

70 de ani de la moarte

„… Despre mine îți aduc la cunoştință următoarele:

toate scrierile mele literare au murit, la fel şi proiectele. Sînt condamnat la tăcere şi, foarte posibil, la foamete totală. În a doua jumătate a anului 1929, în condiții nespus de grele, am scris o piesă despre Molière. E a fost recunoscută drept cea mai puternică dintre cele cinci piese ale mele de către cei mai buni specialişti din Moscova. Însă toate datele converg spre ideea că n-o să i se dea drumul pe scenă. Chinurile legate de ea continuă de mai bine de o lună şi jumătate, deşi acesta e Molière, secolul al 17-lea…, deşi în ea n-am atins sub nici o formă vreun aspect contemporan.

Dacă această piesă moare, nu mai am nici un mijloc de salvare: acum **îndur o sărăcie lucie.** *Nu am parte nici de protecție, nici de ajutor. Te anunț cu deplină luciditate: corabia mea se scufundă, apa a ajuns pe punte. Trebuie să mă scufund cu bărbăție. Te rog să acorzi atenție înştiințării mele.“*

Către N.A. Bulgakov
16 ianuarie 1930

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

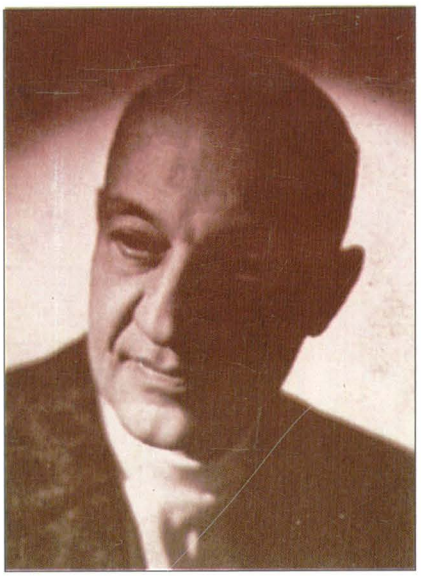

DINU IANCULESCU

– 85 de ani –

CĂZUT DIN RAI

„Căzut din rai
în semeni
şi-n iluzii,
mă liniştesc
în Dumnezeu
prin somn,
cu spiritul
pîndind sub învelişuri
ca într-un cal de lemn
sfîrşitul Troiei.“

Din vol.
„Argintatul peşte şi alte poezii“

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro